

För alla miljöcentralers område har en s.k. översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000-områden utarbetats. På Västra Finlands miljöcentralers område ansvarade miljöcentralen och Forststyrelsens Österbottens naturtjänster för utarbetningen av planen. Syftet med översiktsplanen är att för varje Natura 2000-område bedöma planeringsbehoven med avsikt på sex olika plantyper. Plantyperna är: skötsel- och användningsplan, restaureringsplan för myrar och skogar, skötselplan för vårdbiotoper, åtgärdsplan för byggande av serviceutrustning, restaurerings- och skötselplaner för vattendrag och våtmarker samt skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter. Översiktsplanen kommer i fortsättningen att vara ett praktiskt rättesnöre när miljöcentralen och Forststyrelsen planerar i vilken ordning skötsel- och användningsplaner samt andra planer utarbetas för Natura 2000-områdena.

Planen kommer att uppdateras varje år allteftersom arbetssituationen vad gäller skötsel- och användningsplaneringen och resurserna för arbetet preciseras.

LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
VÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

ISBN 978-952-11-3535-4 (PDF)

ISSN 1796-1920 (online)

Översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000 -områden i västra Finland

Översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000 -områden i västra Finland

Vasa 2009

VÄSTRA FINLANDS MILJÖCENTRAL

VÄSTRA FINLANDS MILJÖCENTRALS RAPPORTER 3sv | 2009
Västra Finlands miljöcentral

Pärbild: Pertti Sevola

Bilder: Pertti Sevola (s. 24), Eirik Klockars (s. 29), Anita Storm (s. 32),
Marita Björkström (s.48 och 58), Ismo Nousiainen (s. 51), Jaana Höglund (s. 53)
och övriga bilder Niina Pirttiniemi

Kartor: Niina Pirttiniemi, Copyright: FM-kartta Oy, Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/09,
SYKE, alueelliset ympäristökeskukset

ISBN 978-952-11-3535-4 (PDF)
ISSN 1796-1920 (online)

Innehåll

1 Översiktsplanens bakgrund och mål.....	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Utarbetandet av en översiktsplan för Västra Finlands miljöcentrals område	6
2 Nätverket Natura 2000 och dess förverkligande.....	7
2.1 Allmänt om nätverket Natura 2000	7
2.2 Natura 2000-objekt i Västra Finlands miljöcentrals område.....	7
2.3 Förverkligandet av nätverket Natura 2000	9
3 Inventeringar av Natura 2000-områdenas naturtyper och arter	10
4 Planeringen av Natura 2000-områden	13
4.1 Skötsel- och användningsplaner	13
4.2 Åtgärdsplaner	13
4.2.1 Restaureringsplaner för myrar och skogar	13
4.2.2 Skötselplaner för vårdbiotoper	14
4.2.3 Åtgärdsplaner för byggande av serviceutrustning	15
4.3 Restaurerings- och skötselplaner för vattendrag och våtmarker	15
4.4 Skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter	16
5 Deltagande planering.....	17
6 Faktorer som förorsakar planeringsbehov och prioritering av planeringsobjekt	19
6.1 Faktorer som förorsakar planeringsbehov	19
6.1.1 Objekt som är brådskande på grund av trycket från olika exploateringsbehov	19
6.1.2 Natura 2000-objekt som utsätts för stort tryck genom friluftsbesök och rekreativt bruk och naturturism	19
6.1.3 Insatsområden för skyddet av naturtyper	20
6.1.4 Insatsområden för arter	20
6.2 Prioritering av planeringsobjekt	21
7 Områdesvis granskning.....	22
7.1 Objekt som kräver skötsel- och användningsplan.....	22
7.2 Beskrivning av objekten	24
7.3 Övriga objekt som kräver planering	58
7.3.1 Restaurerings- och skötselplaner för myrar och skogar	58
7.3.2 Skötselplaner för vårdbiotoper	63
7.3.3 Åtgärdsplaner för byggande av serviceutrustning	64
7.3.4 Istandsättnings- och skötselplaner för vattendrag	67
7.3.5 Skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter.....	69

8 Kostnader	70
9 Översiktsplanens miljökonsekvenser	74
10 Sammandrag	75
Tiivistelmä	76
Bilaga 1. Grunduppgifter för Natura 2000-objekt i Västra Finlands miljöcentrals område	77
Bilaga 2. Antal naturtyper och arter som motiverar skyddet i Natura 2000-områdena	84
Bilaga 3. Behovet av planering av skötseln och användningen av Natura 2000-områdena	89
Bilaga 4. Det centrala innehållet i utlåtandena om översiktsplanen och åtgärderna som utlåtandena har medfört i planens innehåll.	97

1 Översiktsplanens bakgrund och mål

Terminologi

För den finska termen "hoito- ja käyttösuunnitelma" finns tre olika översättningar. I habitatdirektivet talar man om skötsel- och förvaltningsplan, medan samma planer i naturvårdslagen benämns skötsel- och nyttjandeplan. I det praktiska arbetet i Västra Finland har man dock gått in för termen skötsel- och användningsplan. I denna plan har vi valt att benämna planerna enligt det lokalt mest kända begreppet, dvs. skötsel- och användningsplan. De tre olika begreppen är dock synonyma med varandra.

1.1 Bakgrund

I 6 artikeln 1 punkten i habitatdirektivet förutsätts att medlemsstaterna vid behov utarbetar "skötsel- och förvaltningsplaner" för de särskilda bevarandeområdena (SCA-områdena). Planer behöver alltså inte utarbetas automatiskt för alla dessa områden, men målen i habitatdirektivet och bevarandet av naturvärdena i Natura 2000-områdena kan förutsätta att en skötsel- och användningsplan (= skötsel- och förvaltningsplan) utarbetas.

Miljöministeriet tillsatte den 30 maj 2001 en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta ett förslag till utveckling av skötsel- och användningsplanerna för de områden som ingår i nätverket Natura 2000. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande till miljöministeriet den 19 december 2002 (Suomen ympäristö 597: Natura 2000 - alueiden hoito ja käyttö, työryhmän mietintö). Ett av arbetsgruppens förslag innebär att planeringen skulle styras på nationell nivå så att prioriteringarna för planeringen skulle fastställas under ledning av miljöministeriet. Miljöministeriet fastställde de riktgivande prioriteringarna för planeringen i ett brev av den 3 december 2003 (YM5/501/2003). Prioriteringarna grundar sig på gruppering av naturtyper och artgrupper samt på behov i anknytning till användningen av områdena och prioritering av dessa behov.

De av miljöministeriet fastställda prioriteringarna för planeringen är följande:

1. Objekt som är brådskande på grund av trycket från olika exploateringsbehov
 - Vida havsområden, älvar och sjöar
 - Fågelsjöar, havsvikar eller andra våtmarker
 - Områden som nyttjas i skogsbruk
2. Naturskyddsområden där det förekommer rikligt med friluft- och rekreationsaktiviteter
3. Naturtyper
 - Vårdbiotoper
 - Naturtyper i behov av restaurering
4. Arter

I samma brev förpliktigade miljöministeriet de regionala miljöcentralerna att i samarbete med Forststyrelsen och övriga aktörer utarbeta **översiktsplaner för skötsel och användning av Natura 2000-områdena**. Målet med de regionala översiktsplanerna är att utifrån de av miljöministeriet fastställda prioriteringarna bedöma behovet av planering och prioriteringsordningen för Natura 2000-områdena. Målet är att nå ett så omfattande samarbete som möjligt med de olika

intressent- och aktörsgrupperna. Avsikten var att planerna i huvudsak skulle utarbetas under år 2004.

1.2 Utarbetandet av en översiktsplan för Västra Finlands miljöcentrals område

Inom Västra Finlands miljöcentrals område svarade miljöcentralen och Forststyrelsens naturtjänster i Österbotten för utarbetandet av en översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000-områden. En uppföljningsgrupp med uppgift att styra arbetet tillsattes. Gruppen hade representanter från följande organisationer: Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund och Etelä-Pohjanmaan liitto, Kustens skogscentral och Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus, Österbottens TE-central och Etelä-Pohjanmaan TE-keskus, Skogsforsknings-institutets station i Kannus, Svenska Österbottens viltvårdsdistrikt och Pohjanmaan riistanhoitopiiri, skogsägarförbunden och producentorganisationerna, naturskydds-distriktet, landsbygdscentralerna, gränsbevakningsväsendet, naturföretagar-nätverket Suomen luontoyrittäjyysverkosto och Österbottens fiskarförbund.

Gruppen sammanträdde två gånger under planeringsprocessen. I början av sommaren 2004 inbegärdes av regionens samtliga 53 kommuner i vilka det finns Natura 2000-områden kommentarer och synpunkter om trycket på markanvändningen och behovet av skötsel- och användningsplaner. Svar inkom från 36 kommuner. Översiktsplanen och de uppgifter som den förutsatte bearbetades i huvudsak vid miljöcentralens och Forststyrelsens möten. Under hösten 2004 hölls dessutom mindre landskapsvisa och branschvisa möten där planen presenterades och information om behovet av områdesspecifik planering insamlades. Översiktsplanen presenterades även vid skogsvårdsföreningarnas och viltvårdsföreningen Pohjanmaan Riistanhoitoyhdistys möten. Ett utlåtande om utkastet till översiktsplan inbegärdes av de intressentgrupper som ingick i uppföljningsgruppen samt av kommunerna.

2 Nätverket Natura 2000 och dess förverkligande

2.1 Allmänt om nätverket Natura 2000

Finlands Natura 2000-nätverk ingår i det skydds nätverk som omfattar hela Europeiska unionen och vars mål är att skydda naturtyper som håller på att bli sällsynta, livsmiljöer för olika arter samt områden som är värdefulla för fågellivet. För att uppnå detta måste medlemsländerna bilda ett nätverk av skyddsområden, Natura 2000. Nätverket grundar sig på EU:s habitatdirektiv från 1992. Direktivets primära mål är att främja bevarandet av den biologiska mångfalden. Nätverket består av områden med naturtyper som uppräknas i habitatdirektivets bilaga I eller livsmiljöer för arter som uppräknas i bilaga II (områden av gemenskapsintresse, SCI). I Finland finns 69 naturtyper som tas upp i habitatdirektivet och av dessa är 14 prioriterade, dvs. särskilt skyddsvärda. I nätverket ingår dessutom de på basen av fågeldirektivet (1979) utsedda särskilda bevarandeområden (SPA-områden). Dessa har medlemsländerna själva valt ut och meddelat EU-kommissionen.

Varje medlemsland utarbetar en nationell förteckning över i habitatdirektivet avsedda Natura-områden (SCI-områden). Statsrådet beslutade 1998 vilka områden som skall ingå i Finlands förslag och kompletterade 1999 beslutet vad gäller objekten i Esbo. På EU-kommissionens begäran kompletterades förslaget även 2002. I januari 2004 fattades beslut om de områden som högsta förvaltningsdomstolen återfört till statsrådet för ny behandling. År 2005 kompletterade statsrådet sitt förslag en femte gång, varvid särskilt fågelinformationen rörande de tidigare utvalda objekten granskades. I Västra Finlands miljöcentralens område anslöts två nya objekt till nätverket: Skogarna i Hirvijoki (Kauhava) och Lålby åkrar (Kristinestad)

EU-kommissionen bedömer medlemsländernas förteckningar i samarbete med Europeiska miljöcentralens naturcenter och medlemsländerna. Bedömningen görs skilt för varje biogeografisk region. Kommissionen har gjort de slutliga valen för tre biogeografiska regioners del, nämligen den makaronesiska regionen (28.12.2001), den alpina regionen (22.12.2003) och den boreala regionen, till vilken merparten av Finlands Natura 2000-områden hör (13.1.2005). Av SCI-områdena bildas naturskyddsområden inom 6 år från det att områdena godkänts, varefter dessa områden som tagits med i nätverket på grundval av habitatdirektivet kallas särskilda bevarandeområden (SAC-områden).

2.2 Natura 2000-objekt i Västra Finlands miljöcentralens område

Inom Västra Finlands miljöcentralens område finns 148 objekt som ingår i nätverket. Av dessa är fem delar av älvvattendrag. Förslaget omfattar cirka 272 200 ha i Västra Finland, varav cirka 87 000 ha är landområden. Största delen av områdena har anmälts som skyddsområden för naturtyper och arter enligt habitatdirektivet (SCI). Av dessa var en del (39 st.) även särskilda skyddsområden enligt fågeldirektivet (SPA). Nio områden har anmälts som enbart SPA-områden.

Tretton av Natura 2000-objekten ligger i miljöcentralens gränsområden. I denna plan har behovet av en skötsel- och användningsplan bedömts för de objekt som huvudsakligen ligger inom Västra Finlands miljöcentralens område. För samtliga områden har dock behovet av annan planering bedömts, till exempel restaurerings- och skötselbehovet inom Västra Finlands miljöcentralens område.

Bild 1. Natura 2000-områden i Västra Finlands miljöcentrals område.

2.3 Förverkligandet av nätverket Natura 2000

Områden som ingår i nätverket Natura 2000 skall ha ett skydd som motsvarar skyddsmålen. Vilket skyddsinstrument som tillämpas beror bland annat på vilka åtgärder som är möjliga i varje Natura-område. Största delen av objekten i nätverket Natura 2000 hör sedan tidigare till något nationellt naturskyddsprogram (se inforuta 1). Avsikten är också att skydda huvuddelen av objekten genom att inrätta naturskyddsområden enligt naturvårdslagen. I slutet av 2006 hade cirka 66 procent av nätverket Natura 2000 förverkligats.

INFORUTA 1. NATURSKYDDSPROGRAMMEN

Statsrådet har godkänt följande riksomfattande skyddsprogram, vilka utgör direktiv för naturskyddsmyndigheterna och är bindande även för andra statliga myndigheter:

- programmet för utveckling av national- och naturparksnätverket 1978
- programmet för skydd av myrar 1979, 1981
- skyddsprogrammet för fågelsjöar och fågelrika havsvikar 1982
- åsskyddsprogrammet 1984
- lundskyddsprogrammet 1989
- strandskyddsprogrammet 1990
- programmet för skydd av gamla skogar 1993, 1996

De Natura-områden där behovet att begränsa den normala markanvändningen är störst har skyddats genom naturvårdslagen. Naturvårdslagen innehåller även bestämmelser om ersättningar till markägarna. Tryggheten av skyddsvärdena i vattenområden vilar i hög grad på vattenlagen och miljöskyddslagen, i fråga om älvvattendrag även på forsskyddslagen. Byggandet styrs genom markanvändnings- och bygglagen. På åkerområden såsom Söderfjärden (Vasa, Korsholm) hjälper även lantbrukets stödbestämmelser till att trygga bevarandet av naturvärdena. Även skogslagen tillämpas i skyddet av några områdets naturvärden, till exempel området Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva i Soini (Kuninkaanpuisto). De av statsrådet fastställda skyddsinstrumenten för Natura 2000-områdena framgår av bilaga 1.

Skyddsvärdet för samtliga Natura 2000-områden tryggas av 10 kap. i naturvårdslagen. Om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i ett område som införlivats i nätverket Natura 2000, för vars skydd området har införlivats i nätverket Natura 2000, skall den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser. Den myndighet som beviljar tillståndet eller godkänner planen skall se till att den bedömning som avses ovan har gjorts och skall begära utlåtande därom av den regionala miljöcentralen. Om miljöcentralen själv genomför projektet, ges utlåtandet i stället av miljöministeriet. (NvL 65 §) En myndighet får inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt eller godkänna eller fastställa en plan, om det ovan avsedda bedömnings- och utlåtandeförfarandet visar att projektet eller planen betydligt försämrar de naturvärden för vilkas skydd området införlivats i nätverket Natura 2000 (NvL 66§).

3 Inventeringar av Natura 2000-områdenas naturtyper och arter

Skötsel- och användningsplanerna samt övriga åtgärdsplaner för Natura 2000-områdena förutsätter tillräckliga bakgrundskunskaper. Ett minimikrav är att uppgifter om områdenas naturtyper och trädbestånd samt Natura-naturtyper har utretts (tabell 2). Insamlingen av information om områden som uppköpts av staten i skyddssyfte slutförs under år 2006. Inventeringen av naturskyddsområden på privat mark torde i huvudsak slutföras år 2009.

Tabell 1. I Västra Finlands miljöcentrals område förekommande naturtyper som förtecknas i habitatdirektivet De prioriterade naturtyperna har markerats med *.

Kod	Natura-naturtyper	Områdenas antal
1110	Sublittoral sandbankar	4
1130	Estuarier	9
1150	*Kustnära laguner	10
91D0	*Skogbevuxen myr	60
91E0	*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	2
1220	Perenn vegetation på steniga stränder	6
1210	Årlik vegetation på driftvallar	2
1170	Rev	1
1160	Stora grunda vikar och sund	6
1230	Vegetationsklädda havsklippor vid Atlantkusten eller Östersjökusten	5
2110	Embryonala vandrande sanddyner	3
1640	Boreala sandstränder med perenn vegetation i Östersjön	6
1630	*Boreala havsstrandängar av Östersjötyp	16
1620	Skär och små öar i Östersjön	9
2120	Vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner)	3
2190	Dynvåtmarker	2
2180	Trädklädda sanddyner i atlantisk, kontinental och boreal region	5
2140	*Urkalkade permanenta sanddyner med kråkris	4
2130	*Permanent sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner)	2
3110	Oligotrofa, mineralfattiga vatten på atlantiska sandslätter med amfibisk vegetation bestående av notblomster, strandpryl och braxengräs	3

Tabell 1. Fortsätter

Kod	Natura-naturtyper	Områdenas antal
3210	Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ	5
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	34
3150	Naturligt eutrofa sjöar med nate- eller flytbladsvegetation	4
3130	Oligotrofa-mesotrofa stillastående vatten med vegetation av strandpryl och braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder	1
3260	Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor	20
6450	Nordliga, boreala alluviala ängar	2
6430	Högörtsängar	4
6270	*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ	2
4030	Torra hedar (alla typer)	5
6510	Slätterängar i låglandet (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	2
7140	Öppna, svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn	34
7120	Degenererade högmossar ännu med förmåga att naturligt regenerera	4
7110	*Aktiva högmossar	45
6520	Höglänta slätterängar	2
7160	Mineralrika källor och källkärr av fennoskandisk typ	11
8230	Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion- eller Sedo albi-Vernicion dillenii-typer på silikatbergstytter	1
8220	Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar	7
7310	*Aapamyrar	42
7230	Rikkärr	12
9010	*Västlig taiga	102
9070	Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ	1
9060	Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar	7
9050	Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	33
9030	*Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster	15
9080	*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	9

Bild 2. Landhöjningsskärgård i Björkö, Korsholm. (Korsholms kommun.)

Inventeringen av den marina undervattensmiljön (VELMU) i Västra Finland startade år 2006 genom ett av Forststyrelsen lett pilotprojekt (MERVI). I större skala startade VELMU i Kvarken år 2007. Arbetet kräver minst tio år. Målet med projektet är att få en bild av undervattensvegetationen och bottenens kvalitet i alla havsområden.

I samband med utarbetandet av skötsel- och användningsplaner görs i regel även fågelinventeringar. Det är viktigt att känna till inte bara områdets bestånd av häckande fåglar och flyttfåglar utan även häckningsplatserna för de arter som tas upp i fågeldirektivet samt för hotade och sällsynta fåglar. Västra Finlands miljöcentral och Forststyrelsen har sedan tidigare inventeringsuppgifter om fågelbestånden i fågelvatten och vissa skärgårdsobjekt. Myndigheterna följer dessutom upp förekomsten av havsörn, kungsörn, sydlig kärrsnäppa, vitryggig hackspett, mindre hackspett, silltrut, svarttärna och småtärna. Uppgifterna om övriga arter grundar sig främst på material insamlat av fågelskådare.

Även förekomsten av hotade arter och habitatdirektivets arter borde utredas. Andra artinventeringar i planeringsområdena görs utifrån områdets karaktär och de tillgängliga resurserna. I gamla skogar rekommenderas inventering av ticklingar, och i lundar och på andra frodiga växtplatser (t.ex. rikkärr) en noggrannare inventering av kärlväxter.

4 Planeringen av Natura 2000-områden

Beroende på deras karaktär och omfattning utarbetas planer på olika nivåer för Natura 2000-områdena. I kapitel 4 beskrivs olika typer av planer, deras innehåll och hur de godkänns. I kapitel 5 behandlas vilken typ av deltagande planering och utformningsprocess de olika typerna av planer förutsätter.

4.1 Skötsel- och användningsplaner

Målet med de skötsel- och användningsplaner som utarbetas för Natura 2000-områden är att sammanjämka andra användningsformer med områdenas skyddsmål, dvs. skyddet av naturtyper och arter. Genom planeringen av naturskyddsområdenas skötsel och användning kan man även främja skyddet av kulturvärden, rekreatjonsbruket, forskningen och undervisningen eller de lokala näringarna. Dessa mål får likväl inte stå i konflikt med skyddsmålen.

Naturvårdslagen förutsätter att en *skötsel- och nyttjandeplan* utarbetas för nationalparker. För övriga statsägda naturskyddsområden kan en dylik skötsel- och nyttjandeplan (här kallad skötsel- och användningsplan) göras upp vid behov. En tämligen stor del av Natura-områdena i Västra Finlands miljöcentralers områden är små och är inte utsatta för så flitig användning att de behöver en omfattande skötsel- och användningsplan. Forststyrelsen gör upp skötsel- och användningsplaner för statens naturskyddsområden. De lagstadgade skötsel- och användningsplanerna fastställs av miljöministeriet, övriga godkänns av Forststyrelsen.

Naturvårdslagen har inga bestämmelser om planeringen av skötseln och användningen av naturskyddsområden på privat mark. Den plan som vid behov görs upp för sådana områden skall främja målen för skyddet av området och följa de fredningsbestämmelser som ingår i miljöcentralens beslut om inrättande av naturskyddsområde på privat mark. Miljöcentralen godkänner planen efter att ha hört markägaren.

Inom Västra Finlands miljöcentralers område är det vanligt att det på ett och samma Natura-område finns såväl statsägd mark som privatägda fastigheter där det inrättats privata naturskyddsområden. Till exempel är nästan alla objekt i skärgården och vid kusten av denna typ. För ett sådant Natura-område görs en skötsel- och användningsplan upp i samråd mellan miljöcentralen, Forststyrelsen och markägarna i området.

4.2 Åtgärdsplaner

Konkreta *åtgärdsplaner* görs upp för naturskyddsområdenas skötsel och restaurering samt för byggande av serviceutrustning.

4.2.1 Restaureringsplaner för myrar och skogar

För de myrskyddsobjekt som Forststyrelsen administrerar uppgörs restaureringsplaner vars syfte är att i de dikade områdena återskapa en så naturlig vattenhushållning som möjligt. . Planen fastställs av Forststyrelsen efter utlåtande av miljöcentralen. Information om planen delges skogscentralen och de närmaste grannarna i nödvändig omfattning. Planerna för naturskyddsområden på privat mark godkänns av miljöcentralen efter att markägaren hörts.

I skogarna i nästan samtliga skyddsobjekt märks påverkan av avverkning och olika skogsvårdsåtgärder. Syftet med restaureringen av skog är att påskynda skogens utveckling mot en naturlig trädslags- och åldersstruktur. Målet eftersträvas genom att öka mängden murket virke och död ved, röja gläntor i bestånden, bränna skog och i vissa fall göra restaureringsavverkningar. Om det i området finns såväl myrar som skog som skall restaureras kan en gemensam plan göras upp för dessa objekt.

Bild 3. Ett iståndsatt dike och en spångled på Levaneva

4.2.2 Skötselplaner för vårdbiotoper

Målet med skötseln av vårdbiotoper är att trygga bevarandet av såväl landskapsstrukturen som den typiska floran och faunan. Skötselplanen innehåller grunduppgifter om området, dess läge och beskrivning, målen med skötseln och effekterna på miljön, skötselåtgärderna och tidsplanen samt en kostnadsbedömning. Planen tar även upp uppföljningen av åtgärderna. De grundläggande restaureringsåtgärder som måste göras på området, till exempel röjning, byggande av inhägnader och hyggesbränning, samt de årliga åtgärderna såsom röjning, bete och slåtter, presenteras i detalj. I planeringen av åtgärderna beaktas naturtyper, arter, traditionella byggnader, fasta fornlämningar och andra värden i området.

Till stöd för planeringen och verkställandet av skötseln av vårdbiotoper, som i huvudsak ligger utanför naturskyddsområdena, har miljöcentralen utarbetat landskapsvisa program för skötseln av vårdbiotoper. De behandlas inte i samband med denna översiktsplan.

Forststyrelsen fastställer skötselplanerna för statsägda skyddsområden efter att miljöcentralen lämnat sitt utlåtande om dem. Planerna för naturskyddsområden på privat mark godkänns av miljöcentralen efter att markägaren hörts.

4.2.3 Åtgärdsplaner för byggande av serviceutrustning

Serviceutrustning byggs endast för sådana Natura 2000-objekt som lämpar sig för rekreatjonsbruk och/eller naturturism och för vilka det finns tillräcklig efterfrågan. Serviceutrustning koncentreras om möjligt alltid till ett begränsat område. Dessa områden anvisas i skötsel- och användningsplanerna. Såvida inte serviceutrustningen har anvisats tillräckligt detaljerat i skötsel- och användningsplanen, uppgörs en åtgärdsplan till grund för byggandet av serviceutrustningen. I åtgärdsplanen granskas rekreatjonsbruket i relation till skyddsålet.

I åtgärdsplanen framläggs behövliga konstruktioner och åtgärder, tidsplan för verkställandet, underhåll och kostnader. Innehållet i och formen för åtgärdsplanen varierar.

Åtgärdsplaner för skyddsområden på statlig mark godkänns av regiondirektören för Forststyrelsens naturtjänster. Planerna för naturskyddsområden på privat mark godkänns av miljöcentralen efter att markägaren hörts.

4.3 Restaurerings- och skötselplaner för vattendrag och våtmarker

Restaurerings- och skötselåtgärderna i fågelsjöar samt å- och älvvattendrag förändrar oftast vattenmiljön så mycket att de förutsätter miljötillstånd enligt vattenlagen. I så fall görs restaureringsplanerna upp så att de uppfyller kraven i vattenlagen och vattenförordningen. Planeringen och verkställandet av projekten finansieras i regel av EU, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, kommunerna och privata förmånstagare. För övervakningen av planeringen och verkställandet inrättas i regel en projektgrupp med representanter för de centrala samarbetsparterna och övriga parter. I EU-projekt är det obligatoriskt med styrgrupper.

Ett undantag utgör restaureringsplanerna för små förändrade flador och glosjöar och andra små vattendrag. De görs upp i samråd mellan miljöcentralen och fiskeriexperter och påminner närmast om åtgärdsplaner. Ett annat undantag utgörs av fågelvåtmarker vid havskusten och i mynningsområden, där restaurerings- och skötselåtgärderna består av röjning, slåtter och bete. Planerna erinrar i dessa fall närmast om skötselplaner för vårdbiotoper. Uppgörandet av dessa planer är förknippat med ett godkännandeförfarande, i det fall att objekten ligger på ett naturskyddsområde på privat mark. Miljöcentralen hör markägaren innan planen godkänns.

Skötseln av vattendragen styrs fram till år 2009 av en för hela Västra vattenvårdsområdets (Kumo älv – Skärgårdshavet – Bottenhavet) uppgjord skötselplan som följer ramdirektivet för vatten och godkänns av statsrådet. Skötselplanen tar bl.a. upp åtgärder som kan bidra till att minska vattendragens belastning av näring och fasta partiklar samt försurningen. Skötselplanen och tillhörande åtgärdsprogram utgör centrala verktyg i tryggheten av bland annat skyddsvärdena för de tre Natura-älvar som rinner genom Västra Finlands miljöcentrals område. Åtgärdsprogrammen uppgörs under ledning av å- och älvdelegationerna och samarbetsgruppen för vattenvårdsområdet.

4.4 Skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter

Enligt naturvårdslagen skall vid behov skyddsprogram utarbetas för arter som kräver särskilt skydd. Inom Västra Finlands miljöcentrals område har även regionala skötsel- och skyddsplaner uppgjorts. De uppgörs i regel på en viss arts samtliga förekomstplatser, av vilka en del kan ligga i Natura 2000-områden och en del utanför dessa. Planens innehåll varierar beroende på artgrupp. I skötselplanen sammanställs i regel uppgifter om artens utbredning och biologi samt framställs hur skyddet, skötseln och uppföljningen av förekomsterna skall ordnas. Verkställandet av skötseln beskrivs i regel i detalj. Planen innehåller även en tidsplan för verkställandet av åtgärderna samt en kostnadsbedömning.

Bild 4. Talko på en fjärilsäng

5 Deltagande planering

Ett av de främsta syftena med skötsel- och användningsplaneringen är att distribuera information mellan skyddsmyndigheterna, markägarna och de intressentgrupper som använder områdena. Under planeringen förmedlar myndigheterna information om målen för skyddet och tar emot markägarnas och användarnas erfarenheter, kunskaper och åsikter om områdesanvändningen.

Naturvårdslagen innehåller inga bestämmelser om formerna för skötsel- och användningsplaneringsprocessen. Kungörandet och hörandet av olika parter och dessa parters påverkningsmöjligheter tryggas genom de för varje planeringssituation lämpligaste formerna för deltagande. Vid åtgärdsplanering är behovet av deltagande mer begränsat. Särskilt vid restaurerings- och skötselplanering räcker det med en enklare informationsprocess.

I denna översiktsplan för skötsel och användning har deltagandebehovet indelats i 3 klasser, vars specifika drag beskrivs i informationsrutorna nedan. Denna klassificering tillämpas även vid bedömningen av deltagandebehovet i anslutning till beskrivningarna av Natura-objekten.

INFORUTA 2

1) Planering som förutsätter brett deltagande

Samarbetsgrupp: Till stöd för planeringen inrättas en samarbetsgrupp (kan även vara styrgruppen för ett EU-projekt), i vilken ingår representanter för myndigheterna, markägarna, kommunerna och övriga parter. Gruppen fungerar som en informationskanal samt som ett expert- och diskussionsforum.

Temagrupper/möten: producerar information om olika ämnesområden (t.ex. jakt, fiske, rekreationsbruk) och om deras betydelse och behov i anslutning till skötsel- och nyttjandeplanen. Grupper inrättas kring ämnen där det krävs grundligare diskussion om samordningen av naturskyddet och den ifrågavarande nyttjandeformen.

Möten för allmänheten: Ordnas i början och slutet av planeringsprocessen och vid behov även däremellan.

Information: Information om projektet ges även via massmedia.

Remissrunda: Utlåtanden om skötsel- och nyttjandeplanen inbegärs av intressentgrupperna. En sammanfattning av utlåtandena, där det även anges hur synpunkterna beaktats, ges som bilaga till den färdiga planen. Förfarandet för godkännande av planen beskrivs nedan (se kap. 4.1 och 4.3).

Tillämpas: Brett deltagande tillämpas på skötsel- och nyttjandeplaner för stora skärgårdsområden med många markägare (privata och staten) och olika användargrupper samt på restaurerings- och skötselplanerna för å- och älvsvatendragen.

INFORUTA 2 FORTS.

2) Planering där en lättare deltagandeprocess räcker

Samarbetsgrupp: Till stöd för planeringen inrättas en styr-/uppföljningsgrupp (kan även vara styrgruppen för ett EU-projekt), i vilken ingår representanter för myndigheterna, markägarna, kommunerna och övriga parter. Gruppen fungerar som en informationskanal samt som ett expert- och diskussionsforum.

Möten för allmänheten: Ordnas vid behov.

Information: Information om projektet ges vid behov via massmedia.

Remissrunda: Utlåtanden om planen inbegärs av intressentgrupperna. En sammanfattning av utlåtandena, där det även anges hur synpunkterna beaktats, ges som bilaga till den färdiga planen. Förfarandet för godkännande av planen beskrivs nedan (se kap. 4.1 och 4.3).

Tillämpas: En lättare deltagandeprocess tillämpas på skötsel- och nyttjandeplanerna för bl.a. områden där staten är huvudsaklig ägare samt på planeringen av restaurering och skötsel av vattendrag.

3) Planering som grundar sig på information till intressentgrupperna

Remissrunda: Forststyrelsen godkänner planer som gäller statlig mark. Forststyrelsen inbegär först ett utlåtande av miljöcentralen och vid behov av rågrannarna. Planerna för naturskyddsområden på privat mark godkänns av miljöcentralen efter att markägaren hörts. Godkännandeprocessen beskrivs nedan (se kap. 4.2 och 4.4).

Information: Information om projektet delges efter behov.

Tillämpas: På de flesta åtgärdsplaner, såvida dessa inte är mycket omfattande, inkluderar EU-projekt eller annars är betydande (sådana förutsätter en lättare deltagandeprocess)..

En lyckad planeringsprocess leder till ett fortgående samarbete mellan skyddsmyndigheten, områdets ägare och användarna. När skötsel- och användningsplanen är klar bildas vid behov en samarbetsgrupp för området. Gruppen samlas en eller två gånger per år och svarar i fortsättningen för samordningen av samarbetet gällande skötseln, underhållet, övervakningen och uppföljningen av området. Samarbetsgruppen behövs åtminstone för objekt där planeringen krävt ett brett deltagande.

6 Faktorer som förorsakar planeringsbehov och prioritering av planeringsobjekt

6.1 Faktorer som förorsakar planeringsbehov

6.1.1 Objekt som är brådskande på grund av trycket från olika exploateringsbehov

Inom Västra Finlands miljöcentrals område riktar sig de största planeringsbehoven i fråga om skötsel och användning till Natura 2000-objekt vid kusten och i skärgården. Dessa objekt omfattar vidsträckta vattenområden och ingår oftast i strand- skyddsprogrammet och/eller skyddsprogrammet för fågelsjöar och fågelrika havsvikar. Skyddsvärdena i markområden tryggas här i huvudsak genom inrättande av naturskyddsområden med stöd av naturvårdslagen. Också vattenområden kan ombildas till privata naturskyddsområden, särskilt områden som ingår i ett skyddsprogram för fågelsjöar och fågelrika havsvikar, men deras skyddsvärden kan även tryggas med stöd av vattenlagen och miljöskyddslagen. Stora skärgårds- och fågelvattenobjekt har ofta även ett flertal markägare och användargrupper. Områdets markägare har sina egna behov som bör beaktas i planeringen. Det kan även finnas betydande intressen som anknyter till fiske, jakt och rekreationsbruk. Å andra sidan är objektens naturvärden höga och till exempel fågelskyddet kan sätta begränsningar för användningen av området. Det finns således exploateringsstryck från många håll och intressena måste samordnas så att objektens skyddsvärden samtidigt tryggas. I denna översiktsplan föreslås därför att skötsel- och användningsplaner görs upp för alla skärgårdsobjekt.

De tre Natura-åarna i Västra Finlands miljöcentrals område utgör en specialgrupp: Lestijoki å, Esse å och Lappfjärds å. Skyddet av dessa objekt verkställs med stöd av vattenlagen och forsskyddslagen, och för Lestijoki ås del även med hjälp av en naturekonomisk utvecklingsplan. För tryggandet av åvattendragens skyddsvärden är det i praktiken centralt vad som händer i deras tillrinningsområde, liksom även hur de eventuella restaureringsåtgärderna utförs i åarna. Skyddet och skötseln av dessa objekt förutsätter bred samverkan inom tillrinningsområdet, vilket sker bäst genom ramdirektivet för vatten och respektive å- och älvdelegation.

Inom Västra Finlands miljöcentrals område finns det endast tre objekt som delvis utnyttjas för skogsbruk. För dessa objekt är det nödvändigt att göra upp en skötsel- och användningsplan eller en annan motsvarande skötselplan för att säkerställa att områdets andra nyttjandeformer inte äventyrar skyddsvärdena. Dessa områden är Kuninkaanpuisto i Soini (Haukisuo–Härkäsuo–Kukkoneva), området Katikan- kanjoni i Kauhajoki samt Eteläneva–Viitasalonneva–Seljäsenneva (Kannus, Kelviå, Lochteå).

6.1.2 Natura 2000-objekt som utsätts för stort tryck genom friluftsbekymmer och rekreationsbruk och naturturism

Inom Västra Finlands miljöcentrals område riktar sig det största utvecklingsstrycket i fråga om rekreation och naturturism dels till de omfattande skärgårdsområdena, särskilt Kvarkens skärgård och Larsmo skärgård, dels till nationalparkerna och några omfattande myrområden samt till objekt i omedelbar närhet till större bosättningscentra.

Inom miljöcentralens område har under de två föregående strukturfondsperioderna skötsel- och användningsplaner gjorts upp särskilt för Natura 2000-objekt i Södra och Mellersta Österbotten; här har man också byggt serviceutrustning som betjänar naturturismen och rekreationsbruket i dessa områden och den närmaste omgivningen. I dessa två landskap har skötsel- och användningsplaner utarbetats eller utarbetas som bäst för de flesta av de Natura 2000-områden som har den största potentialen för naturturism. I landskapet Österbotten finns det å andra sidan stor potential, men uppgörandet av skötsel- och användningsplaner är endast i sin linda. Delvis beror detta på att verkställandet av skyddsprogrammen för stränder har framskridit långsammare än skyddsprogrammen för objekt i inlandet. Kvarkens skärgårds status som världsarvsobjekt ökar ytterligare trycket på att så snabbt som möjligt göra upp omfattande skötsel- och användningsplaner för hela skärgårdsområdet. Utarbetandet av en skötsel- och användningsplan för Larsmo skärgård har påbörjats.

I samband med uppgörandet av denna översiktsplan för skötsel och användning av Natura 2000-områden gjordes en enkät bland kommuner för att utreda bland annat trycket på nyttjande av Natura 2000-områdena inom deras områden. Utifrån enkäten ser det ut som om man i många områden vill ha stigar eller fågeltorn. Planeringen av småskalig serviceutrustning kan dock oftast skötas genom åtgärdsplaner.

6.1.3 Insatsområden för skyddet av naturtyper

De naturtyper som behöver aktivt skydd eller aktiv skötsel för att bevaras ökar behovet av snabb planering. Vårdbiotoper, betesmarker och strandängar som kräver skötsel förekommer inom Natura 2000-områdena främst i skärgården och i kustens fågelvatten. Även om den traditionella markanvändningen i många områden har fortsatt antingen oavbrutet eller efter ett kort avbrott, har betesmarkernas volym minskat så mycket att de flesta vårdbiotopobjekt behöver sättas i stånd. Särskilt brådskande är läget för starkt igenvuxna objekt längs kusten med förekomst av sydlig kärrensnäppa.

Det största planeringsbehovet riktas dock till naturtyper som behöver restaurering; inom Västra Finlands miljöcentralens område särskilt myrar. I den här planen konstateras också att 80 objekt behöver en restaureringsplan. Även små åar och bäckar behöver iståndsättas, och även detta planeringsbehov har beaktas i prioriteringen av objekten.

De objekt för vilka restaurerings- eller skötselplaner görs upp kräver i regel inte en skötsel- och användningsplan såvida objekten inte utsätts för tryck även genom annan användning.

6.1.4 Insatsområden för arter

Behovet av planering av ett objekt ökas av förekomsten av arter för vilka bevarandet av deras livsmiljö förutsätter skötselåtgärder och som nationellt har klassats som arter som kräver särskilt skydd. Planeringsbehovet ökar särskilt om livsmiljöerna är utsatta för användningstryck som kan styras. Sådana arter i Västra Finlands miljöcentralens område är särskilt flodpärlmusslan (*Margaritifera margaritifera*), sydlig kärrensnäppa (*Calidris alpina schinzii*) och vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*).

6.2 Prioritering av planeringsobjekt

I bilaga 3 till översiktsplanen sammanställs, utgående från uppgifter från en tjänstemannaarbetsgrupp (Forststyrelsen, miljöcentralen) och kommunernas kommentarer, de möjliga planeringsbehov som de olika markanvändningsformerna medför. Klassificeringen har gjorts utifrån planeringsbehovet enligt följande:

1. stort planeringsbehov
2. visst planeringsbehov
3. ringa planeringsbehov
4. inget planeringsbehov.

För en del av markanvändningsformerna har inte alla klasser tillämpats, utan man har till exempel endast konstaterat att området nyttjas för naturturism eller undervisning, varvid området betecknats som klass 1 eller 2. Det beror på att bristen på kunskap gjort det besvärligt att bedöma naturturismens verkliga intensitet.

Dessutom har planeringsbehovet övervägts med tanke på skötseln av naturtyper och arter, restaureringen av skogar, myrar och små vattendrag samt istandsättandet av fågelvatten. Bedömningen av istandsättningsbehovet för fågelvatten grundar sig i regel på den nationella prioriteringen av istandsättningsbehovet för fågelvatten (Mikkola-Roos 2003).

Utifrån dessa klassificeringar har man kunnat räkna fram en totalsumma som återger planeringsbehovet i det aktuella området. Den egentliga prioriteringen av planeringsbehovet bygger i sin tur på dessa summor.

Prioriteringsklasserna är följande:

1. brådskande planeringsobjekt
2. övriga planeringsobjekt
3. plan finns redan eller uppgörs som bäst
4. objekten kräver inte planering.

En uppskattning av behovet av en skötsel- och användningplan och av hur brådskande den är ges i kapitel 7.1 och tabell 2. Bedömningen har påverkats även av omständigheter ”utanför” tabellen vilka grundar sig på den uppfattning om hur brådskande planeringen av objektet är som tjänstemannaarbetsgruppen bildat sig utifrån terrängkänningen och andra källor.

Utöver behovet av skötsel- och användningplaner framställs även behovet av andra planer. Bedömningen av restaurerings- och skötselbehovet för myrar och skogar har sammanställts i tabell 3 (kapitel 7.3.1), behovet av skötselplaner för restaurering av vårdbiotoper i tabell 4 (kapitel 7.3.2), behovet av istandsättnings- och skötselplaner för vattendrag i tabell 6 (kapitel 7.3.4) och behovet av skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter i tabell 7 (kapitel 7.3.5).

7 Områdesvis granskning

7.1 Objekt som kräver skötsel- och användningplan

I Västra Finland har sammanlagt 17 skötsel- och användningplaner gjorts upp. Utöver dessa behöver ytterligare 16 Natura 2000-områden eller delar av dem en dylik plan. Planeringsbehovet och planeringsläget visas i tabell 2.

En del av Natura 2000-objekten ligger inom flera kommuners och byars område. Om områdena kräver ett brett deltagande har de med tanke på planeringen delats upp i mindre delområden. Till exempel har Natura 2000-objektet Kvarkens skärgård delats upp i åtta delområden. Å andra sidan har en gemensam skötsel- och användningplan utarbetats för Salamajärvi nationalpark och närliggande myrobject. Det har varit möjligt tack vare att objekten i huvudsak utgörs av skyddsobjekt på statlig mark och antalet deltagande parter är begränsat. Gränserna för det planerade området framställs i samband med beskrivningen av respektive objekt.

Tabell 2. Behovet av skötsel- och användningplan för Natura 2000-områden samt prioritet för utarbetandet av planen. Prioriteringsklasserna är följande: 1) brådskande planeringsobjekt (1-5 år), 2) övriga planeringsobjekt (5–10 år) och 3) en plan finns redan eller uppgörs som bäst (år då planen gjordes). Avsikten är att planerna skall uppdateras inom tio år. I tabellen anges särskilt om det finns behov att uppdatera planen tidigare. Deltagandeklasserna (se inforuta 2): 1) Planeringen förutsätter brett deltagande och 2) Planeringen förutsätter lättare deltagande.

1) Brådskande planeringsobjekt (1-5 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planeringsår	Deltagandeklass
FI0800130	Kvarkens skärgård: Valsörarna-Björkögrunden	Korsholm	2007–2009	2
FI0800130	Kvarkens skärgård: Torgrunds skärgård	Vasa	2008–2010	1
FI0800130	Kvarkens skärgård: Sälskyddsområdet	Korsholm	2008–2009	2
FI0800130	Kvarkens skärgård: Korsnäs skärgård	Korsnäs	2007–2009	1
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen: Öjen	Vasa	2007-2009	1
FI1000033	Karleby skärgård	Karleby	2008–2010	1
FI0800054	Petalax åmynning	Malax	2009–2010	1
FI1000026	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsenevan alue	Kannus, Karleby	2010–2011	2
FI0800135	Närpes skärgård	Närpes, Korsnäs	2010–2012	1
FI0800035	Paukaneva	Seinäjäki	2011–2012	2
FI0800082	Simpsjö	Lappo	2009–2011	2
FI1000016	Jokisuunlahti och Valmosanneva	Evijärvi	2011–2012	2
FI1000034	Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	Halsua, Karleby	2007–2009	2

2) Övriga planeringsobjekt (5-10 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planeringsår	Delta-gandek-lass
FI0800002	Kauhaneva-Pohjankangas	Kauhajoki (Karvia, Honkajoki)	2012–2014, runkosuunnitelma 1985	1
FI0800134	Kristinestads skärgård	Kristiinankaupunki, Kaskinen, Närpiö	2012–2014	1
FI0800001	Lauhanvuori	Storå, Kauhajoki (Honkajoki)	2012–2014, runkosuunnitelma 1985	1

3) Plan finns/under arbete

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planeringsår	Delta-gandek-lass
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	2009	1
FI0800132	Larsmo skärgård	Larsmo Jakobstad, Karleby	2008	1
FI0800130	Kvarkens skärgård: Malax-Bergö ytterskärgård	Malax, Korsnäs	2009	1
FI0800130	Kvarkens skärgård: Norrskärs skärgård	Korsholm	2009	2
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen: Landskapsvårdsplan för Söderfjärden	Korsholm, Vasa	2007	1
FI1001012	Linjasalmenneva: Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi	Lestijärvi, Perho	2005	2
FI1001002	Linjalamminkangas: Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi s	Halsua, Lestijärvi, Perho	2005	2
FI1001008	Lehtosenjärvi: Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi	Lestijärvi	2005	2
FI1001010	Hangasneva-Säästöpiirinneva: Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi	Halsua, Perho	2005	2
FI1001013	Salamajärvi: Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi	Perho (Kinnula, Kivijärvi)	2005	2
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen:Södra Stadsfjärden	Korsholm, Vasa	2005	1
FI0800130	Kvarkens skärgård: Mickelsörarna och Rödgrynnorna	Korsholm, Vörå-Maxmo	2005	1
FI0800032	Levaneva	Laihela, Jurva	2004	2
FI0800133	Nykarleby skärgård : Storsanden	Nykarleby	2005, uppdatering 2010–2012	1
FI0800079	Pitkämönluoma	Kurikka	2009	1
FI1000005	Rahja skärgård	Himango, Karleby (Kalajoki)	2003	1
FI0800130	Kvarkens skärgård: Björkö innerskärgård	Korsholm	2000, uppdatering 2009–2011	1
FI0800140	Tegelbruksbacken	Kristinestad	2000, uppdatering 2009–2010	1
9FI0800154	Skog vid Norrfjärden	Kristinestad	2000, uppdatering 2009–2010	1

7.2 Beskrivning av objekten

KVARKENS SKÄRGÅRD FI0800130

Korsnäs, Malax, Korsholm, Vasa, Nykarleby, Vörå-Maxmo

Kvarkens skärgård består av flera separata grupper av holmar. Områdets totala areal är 128 162 ha. Området ingår i nätverket Natura 2000 på basis av både habitat- och fågeldirektivet.

Typiskt för Kvarkenområdet är den kraftiga landhöjningen (ca 85 cm under ett århundrade) och moränskärgården som har formats av inlandsisen. Till sina geologiska egenskaper är området även internationellt unikt. Landhöjningen avspeglas också på växtligheten och de mest representativa naturtypsserierna som landhöjningen ger upphov till finns just i Kvarkenområdet. Särskilt intressanta är serierna av flador-glosjöar-tjärnar. Kvarkens skärgård får en helt egen dimension i och med att den breder ut sig från kusten till den inre skärgården, vidare till den yttre skärgården och ända till havszonen. Växtligheten skiftar från den inre skärgårdens frodiga växtlighet till den yttre skärgårdens knapphändert växtbeksädda skär.

En stor del av objektet hör till strandskyddsprogrammet. Det finns ett skilt principbeslut om skydd av Mickelsörarna. En del av objektet hör även till fågelskyddsprogrammet eller programmet för skydd av gamla skogar. Björköby är ett värdefullt landskapsområde av riksintresse. Kvarkens skärgård har valts till UNESCOs världsarvsobjekt och ingår i förteckningen över internationellt betydande våtmarker (Ramsarobjekt) och till Östersjöns kust- och skyddsområdesnätverk (BSPA).

Av markområdena har man för avsikt att i huvudsak skapa skyddsområden i enlighet med naturvårdslagen. För att uppnå skyddsmålen kan stöd för detta erbjudas med metoder enligt markanvändnings- och bygglagen samt vattenlagen.

Kvarkens skärgård har delats upp i åtta delområden enligt kommun- och bygränserna så att de utgör fungerande helheter med tanke på markägarna och andra parter som deltar i planeringen. För varje område utarbetas en egen skötsel- och användningsplan. Ansvarsparten för varje plan nämns i samband med de områdesvisa beskrivningarna.

Valsörarna

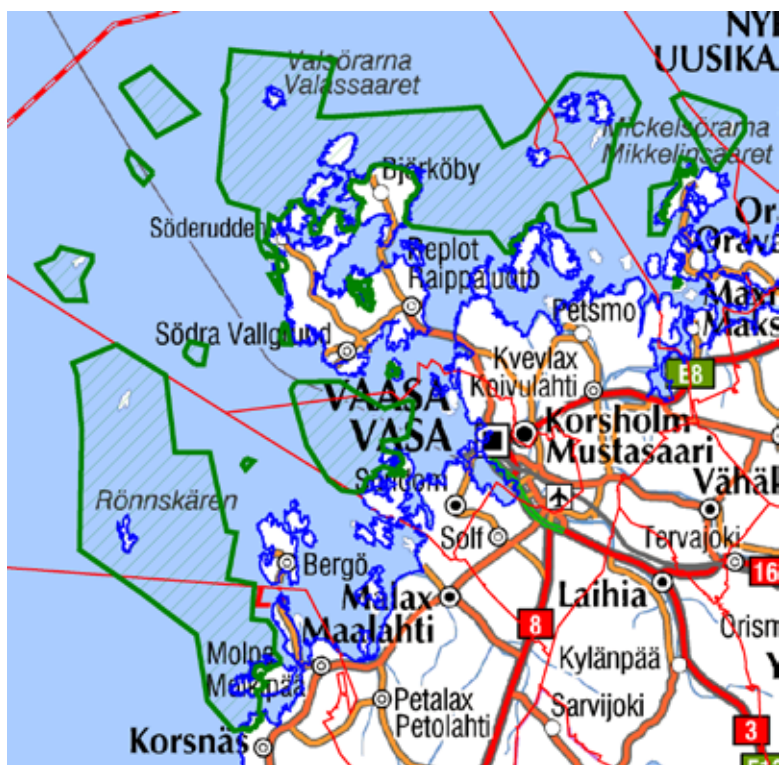

Bild 5. Kvarkens skärgård.

1. Mickelsörarna och Rödgrännorna

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande

Området består av tre skärgårdsområden: Mickelsörarna, Rödgrännorna och Märasgården, till vilka hör inalles över 300 holmar. Skärgårdsnaturen är mycket varierande; stora skogsbeväxtade holmar, fina klippskar och otaliga flador och glosjöar är typiska för området. I synnerhet på Mickelsörarna och Märasgården utfördes omfattande skogsavverkningar på 1970- och 80-talen. I dag är över hälften av områdets skogar planterade. Rödgrännorna har bevarats i mera naturligt tillstånd.

Nuförtiden används området främst av stuginvånare (över 100 sommarstugor) och båtfarare. Området har flera populära båtfarleder och det är också lämpligt för segling. År 2006 besöktes Kummelskärs naturstation av ca 850 båtar och 3000 personer. På Kummelskärs finns en ca 2 kilometer lång naturstig. Från juni till september har Forststyrelsen en guide i området. Jakt och fiske bedrivs i hela området. Mickelsörarna och Rödgrännorna har rikligt med naturvärden som fordrar åtgärder och uppföljning, bl.a. en mycket representativ äng vid Gårdarna på Villskär, flador samt havsörns- och fågelskar, där flera hotade fågelarter häckar.

Forststyrelsen och Västra Finlands miljöcentral gjorde upp en skötsel- och användningsplan för området under åren 2001-2005. För att följa upp genomföringen av planen har det inrättats en samarbetsgrupp, som består av de viktigaste samarbetsparterna. Gruppen följer upp hur planen genomförs. Planen bör uppdateras senast år 2018. Dessutom är det nödvändigt att utarbeta en restaureringsplan för flador, glosjöar och havsvikar, en skötselplan för fornminnen, en skötselplan för värdbiotoper och en plan för skydd av byggnader.

Bild 6. Flada-området i Björkö innerskärgård.

2. Björkö innerskärgård

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Björkö innerskärgård består av fastlandsstränderna på Björkö och de stora skogsbeklädda holmarna i den inre skärgården: Lappören, Slåttskäret och Rönnskär. Terrängformerna präglas av representativa De Deer-moränfält och Rogenmoränåsar. I synnerhet på Lappören är naturtypsserierna som uppstått på grund av landhöjningen både i skogarna och småvatten exceptionellt representativa. Å andra sidan har den traditionella markanvändningen, såsom betesgång, fortsatt på en del av området i en obruten kedja under flera hundratals år och exempelvis på Slåttskäret finns också mycket välbevarade vårdbiotoper. I området finns den populära vandringsleden Björkö-Panike. På de västra stränderna av Lappören och Slåttskäret finns det sommarstugor. Dessutom finns några bevarade fiskestugor, som är i allmänt bruk. I området finns några båtfarleder som är särskilt viktiga för lokalbefolkningen. Områdets flador är viktiga lekområden i sötvatten och de skyddade vikarna är viktiga för fågelbeståndet i synnerhet som rastplatser under flyttningstiden. I området häckar bl.a. havsörn, vitryggig hackspett och småtärna. Området är utsatt för ett stort tryck i form av rekreationsanvändning och annat mångsidigt nyttjande och det finns också behov av att vårda naturtyperna och arterna.

Västra Finlands miljöcentral har gjort upp en skötsel- och användningsplan för Lappören-Slåttskäret-Rönnskäret-Kvicksund under åren 1998-2000 inom ramen för ett Life Nature-projekt. Planen bör uppdateras redan under de närmaste åren, i samband med vilket planeringsområdet bör utvidgas så att det täcker fastlandsstränderna på Björkö, där det finns bl.a. två mycket populära friluftsleder. Dessutom finns det behov av att sköta vårdbiotoperna och artbeståndet samt att återställa skogarna.

3. Valsörarna-Björkögrunden

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Terrängformerna i skärgården vid Valsörarna-Björkögrunden domineras av 5-10 meter höga, böjda och slingrande Rogen-moränåsar. Området karakteriseras av ett rikligt fågelbestånd, eftersom bl.a. skräntärna, svärta, tobisgrissla och tordmule häckar i området.

På 1930-40-talet fredade björköbyborna det yttre skärgårdsområdet som var i deras ägo som fågelskyddsområde. Skyddsområdets totala areal är 15 011 ha, av vilket Björkö skifteslag äger 9 247 ha. Det är Finlands näst största privata naturskyddsområde. De tämligen stränga fredningsbestämmelserna tillåter landstigning under häckningstiden endast på ett fåtal holmar. Markägarna har större rättigheter än andra besökare.

Området präglas av holmar med hedkaraktär och trädlösa skär. På de största holmarna dominerar maritima björkdungar. Betesgång har format holmarnas natur och på många skär släpps fåren fortfarande ut på bete. Sjöbevakningsstationen på Valsörarna är fortfarande bemannad. Bredvid stationen finns Ostrobotnia Australis (OA) fågelstation, där man bedriver uppföljning av flyttfåglarna och tidvis också skärgårdsfåglarna. På 1800-talet byggdes en fyr på Valsörarna. Runt fyren byggdes fyrvaktarbostäder inklusive uthus. Fyrvaktarbostäderna förvaltas i dag av bl.a. Sjöfartsverket och Björkö båtklubb. På Valsörarna finns en ca 2 km lång naturstig. Valsörarna är ett känt objekt och i synnerhet stigen används flitigt av båtfarare och turistgrupper. Björköbyborna använder området för fiske och jakt.

Behovet av en skötsel- och användningsplan för Valsörarna-Björkögrunden kommer sig särskilt av behovet att förena skyddsmålen och användningen för naturturism. Dessutom är det nödvändigt att göra upp separata planer för skötseln av vårdbiotoper och för förbättring av serviceutrustningen.

Bild 7. Bränd hed i naturskyddsområdet på Valsörarna

4. Norrskärs skärgård

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Norrskärs skärgård är Kvarkens mest maritima grupp av holmar och den omges av öppet hav. Alla mark- och vattenområden förvaltas av Forststyrelsen. Området består av två stora huvudholmar som har en areal på sammanlagt över 100 hektar. Utöver detta omfattar skärgården ett tiotal mindre fågelskär. Utgrynnan och Storkallan är två fågelskär som ligger norr om egentliga Norrskär. Typiskt för det nästan trädlösa Norrskär är sand- och grusstränderna och de vidsträckta hedarna. Både Östra och Västra Norrskär är gamla fiskeplatser och lotsholmar. Utgrynnan är ett gammalt fiskeläge. De flesta av områdets 60 byggnader är privata fiskebastur. De statliga byggnaderna förvaltas av Forststyrelsen och Sjöfartsverket. De privata fiskebasturna används i dag främst som fritidsbostäder. I området finns bara en handfull yrkesfiskare kvar.

I området bedriver föreningen Norrskär begränsad jakt på skärgårdsfåglar och smårovdjur. Området har stor betydelse för häckande och flyttande skärgårdsfåglar. I området häckar varje år ca 3000 par av olika skärgårdsfåglar. Under häckningstiden bör man endast vistas i omgivningen runt hamnen och stugorna. Stora besökarmängder är olämpliga för området på grund av att området har betydande naturvärden och det är svårtillgängligt, men småskalig guidad turism kan dock utvecklas. I dag är besökarmängderna väldigt blygsamma: ungefär tvåhundra båtar per år. Norrskär är en viktig skyddshamn för båtar som vistas ut på öppet hav.

Forststyrelsen har inlett planeringen av skötseln och användningen av Norrskärs skärgård. Planen blir färdig år 2009. Miljöministeriet har också inlett beredningen av förordningen om inrättande av ett skyddsområde på statlig mark i Kvarken. Förordningen är viktig med avsikt på Norrskärs skärgård, eftersom den fastställer ordningsstadgan för området, vars syfte är att trygga skyddet av flyttnings- och häckningsfågelbeståndet.

5. Sälskyddsområdet

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

År 2001 inrättade miljöministeriet sju sälskyddsområden, av vilka ett ligger i Kvarken. Sälskyddsområdet består av ett 3 600 hektar stort havsområde i den yttre havszonen. Området förvaltas av Forststyrelsen. I området finns några trädlösa skär där sälarna vistas. Största skäret är Snipansgrundet, som sälarna använder som viloplats. Närmare fastlandet ligger Medelkallan, som knappt höjer sig över havsytan vid normalt vattenstånd. I Kvarken rör sig sälarna på ett vidsträckt område, vilket måste beaktas i skötsel- och användningsplaneringen. Förvaltningen av sälskyddsområdet styrs av en förordning (736/2001), som bl.a. förbjuder säljakt i hela området. Förordningen begränsar också fiske och vistelse i områden, som ligger närmare än en halv sjömil från sälskyddsområdets skär. I slutet av år 2006 gav vilt- och fiskeriforskningsinstitutet ut en rapport om sälskyddsområdenas inverkan på yrkesfisket. På basis av rapporten utvärderar miljöministeriet förordningens bestämmelser och gör vid behov ändringar i dem.

Sälskyddsområdet ligger långt bort från fastlandet och är mycket väderkänsligt, vilket gör att det inte passar för omfattande sälturism. Innan området inrättades till sälskyddsområde var det ett populärt område för yrkesfiskarnas sikfiske och även ett bra säljaksområde. Varje år besökte ett tiotal båtar området för att iakttä sälarna. Bestämmelserna i förordningen har på ett väsentligt sätt förändrat möjligheterna att använda området.

Bild 8. Kut

Det är nödvändigt att göra upp en skötsel- och användningsplan för området. I planen bör det definieras på vilka villkor Forststyrelsen kan tillåta säliakttagande och sälturism. Planen bör också redogöra för noggrannare fiskebestämmelser, områdets övervakning samt uppföljning och forskning i anslutning till områdets sälpopulation.

6. Torgrunds skärgård

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Torgrunds skärgård består av fastlandskustens yttersta holmar och av holmar i både den yttre och inre skärgården. Naturen i innerskärgården är kargare än i övriga Kvarken. Aldungarna vid stranden är smala och skogarna i innerskärgården domineras av gran. Ytterskärgården består av säregen, nästan trädlös gräs- och rished. Beståndet av häckningsfåglar i den yttre skärgården är rikt på arter och antalet par är stort. Området har även betydelse som rast- och födosökningsområde under flyttningstiden. Skärgården ligger alldeles i närheten av Vasa stad och den har en betydande potential med avsikt på rekreationsanvändning. Genom området går fartygs- och båtfarleder.

Utöver en skötsel- och användningsplan är det sannolikt också nödvändigt att göra upp en separat rekreationsanvändningsplan, skötselplan för vårdbiotoper och en plan för återställande av skogarna.

7. Malax-Bergö ytterskärgård

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Ytterskärgården i Malax-Bergö är ett vidsträckt maritimt skärgårdsområde, som består av hundratals små grynnor och större björkdominerade holmar. Till största del består skärgården av klippig bottenmorän. Området har ett mycket betydande bestånd av häckningsfåglar. Exempelvis en betydande del av Finlands bergandspopulation häckar i detta område. Övriga arter är bl.a. tobisgrissla, tordmule, smal-

näbbad simsnäppa, skärpiplärka. Området är viktigt för fiske och jakt på sjöfåglar. Fäliskäret är en gammal lotsholme, där det i dag finns en naturstation som upprätthålls av Forststyrelsen. Ön är ett populärt besöksobjekt för båtfarare och exempelvis många båtfarare från Sverige tar i land här. Även lokala naturturismföretagare tar turistgrupper till ön. De gamla lotsbostäderna hyrs av lokala båtklubbar och andra föreningar. Bland annat på Storskär, Storsand och Storgadden finns det fiskelägen. I synnerhet Storskär karakteriseras av en intressant kulturhistoria och det finns också fornminnen på ön.

Som bäst utarbetas en skötsel- och användningsplan för området, som blir färdig år 2009. I samband med uppdateringen av skötsel- och användningsplanen bör detta område och Korsnäs skärgårdsområde (se nedan) förenas till ett enda planeringsområde.

8. Korsnäs skärgård

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Korsnäs skärgård sträcker sig från fastlandet till den yttre skärgården. Till området hör Halsöns västra sida, Molpehällorna, Molpegrundet, Röngrundet och Koberget. Området är ett mycket viktigt häckningsområde för skärgårdsfåglarna och tillsammans med Malax skärgård utgör det ett av Finlands värdefullaste fågelområden. Karakteristiskt för området är de grunda, steniga vattnen och de många representativa fladorna. På flera holmar har får gått på bete. Det förekommer knappast alls någon turism i området. Området är också främst ett rekreationsområde för stuginvånarna. Forststyrelsen driver en naturstation i den gamla sjöbevakningsstationen på Molpehällorna. Stationen har dock tillsvidare använts ganska lite. Varje år besöks stationen av några tiotal personer och några lägerskolor.

När skötsel- och användningsplanen för Malax-Bergö ytterskärgård bli färdig, fortsätter planeringen i Korsnäs. För Röngrundet har det utarbetats en skötselplan för vårdbiotoperna.

SÖDRA STADSFJÄRDEN – SÖDERFJÄRDEN – ÖJEN FI0800057

Vasa, Korsholm

Området består av tre helt olika naturobjekt i den närliggande omgivningen av Vasa: Solf ås och Toby ås deltaområde i Södra Stadsfjärden, Söderfjärdens meteoritkrater och gammelskogen på Öjen. Områdets totala areal är 3156 ha. Området har valts till nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Nästan hela Öjenområdet och hälften av Södra Stadsfjärden förvaltas av Forststyrelsen. Söderfjärden är ett jordbruksområde i privat ägo. Alla tre områden behöver en skötsel- och användningsplan eller motsvarande skötselplan, för att rekreationsanvändningen ska kunna utvecklas utan att riskera områdenas naturvärden.

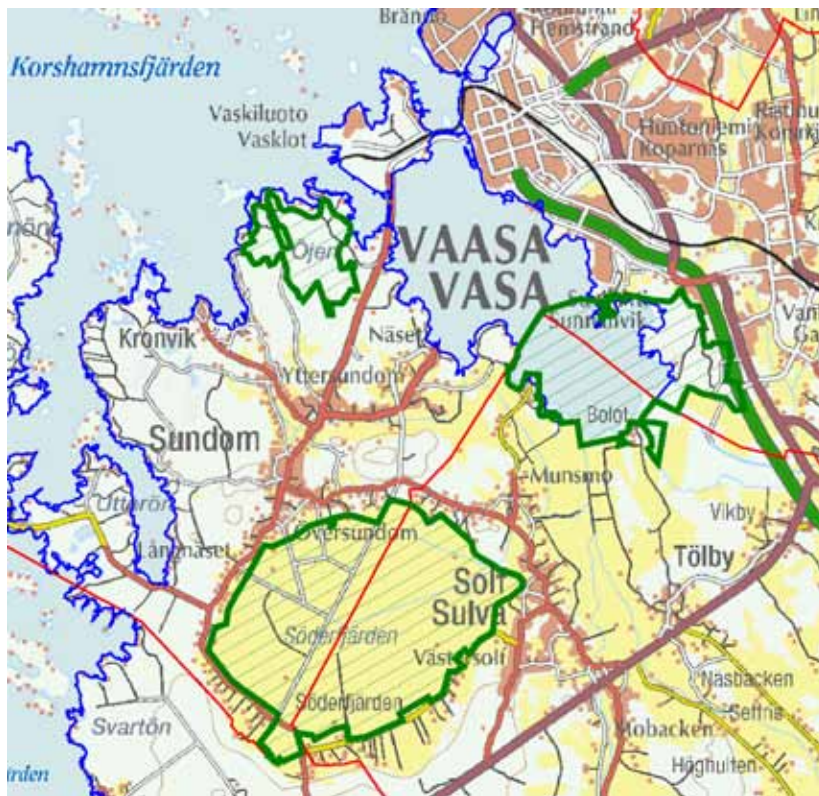

Bild 9. Södra Stadsfjärden–Söderfjärden–Öjen.

1. Södra Stadsfjärden

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Stadsfjärden har ett rikt fågelbestånd och den är ett betydande rastområde under fåglarnas höst- och vårflyttning. Största delen av områdets skogar är ekonomiskog, där åtgärder för att återställa skogen har inletts. I området finns dock också gamla skogar, där det även förekommer flygekorre. Södra Stadsfjärden är ett populärt närrekreationsområde för vasaborna. I området finns flera stigar, ett fågeltorn och ett rastområde. För området har det utarbetats en skötsel- och användningsplan (blev färdig år 2005) och en plan för återställande av skogarna, vilken verkställs som bäst.

2. Söderfjärden

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Den fantastiska åkerslätten i Söderfjärden ligger i en meteoritkrater. Söderfjärden är en gammal havsvik som hålls torr genom pumpning. På våren och i synnerhet på hösten rastar flera tusentals fåglar i området. I synnerhet på hösten är området känt som ett av Finlands viktigaste rastplatser för tranor. Som mest har man räknat ca 7 000 tranor på en dag. Området är också välbesökt av geologiintresserade. I området byggs för tillfället Meteorian, i samband med vilken det kommer att finnas ett café, en utställning och ett stjärnskådarutrymme samt ett separat fågeltorn. Vid pumpverket som finns i den norra kanten av området finns också ett fågeltorn. I planeringen av området är det viktigt att jordbrukarnas förutsättningar av bedriva sin verksamhet inte riskeras. Tillsammans med de närliggande byarna är området ett betydande landskapsområde av riksintresse och miljöcentralen har gjort upp en plan för landskapsvården i omfattande samarbete med områdets aktörer. Planen blev färdig år 2007.

Bild 10. Söderfjärden

3. Öjen

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Öjens skogsområde karakteriseras av en stor mångfald av skogs- och myrnaturtyper. Skogarna uppfyller till största delen kriterierna för gammelskog. Detta märks också i artbeståndet av tickor och lavar, som innefattar flera sällsynta arter. Av myrarna har flera dikats ut. För området har det utarbetats en plan för återställande av myrarna, vilken också har verkställts i ganska stor utsträckning. Utarbetningen av skötsel- och användningsplanen för Öjen har inletts och planen blir färdig år 2009.

KARLEBY SKÄRGÅRD FI1000033

Karleby

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Karleby skärgård är ett omfattande havsområde som inkluderar skärgården utanför Karleby, Kelviå och Lochteå. Områdets areal är 14 699 hektar och det har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet.

I Karleby skärgård är kusten kraftigt formad i nordväst-sydostlig riktning och den bildar långsträckta uddar och djupa vikar. Naturen varierar från älv- och ådel-tan till ytterskärgård. De största öarna är Renö, Trullögrundet, Munakari, Renögrundet och Repskäret. Växtbeståndet består av många regionalt hotade endemiska arter och på områdets skogsbeklädda öar påträffas glosjöar, successionsskogar i landhöjningsskärgård, naturliga gammelskogar och boreala lundar. Ytterskärgårdens holmar och skär är öppna och bra häckningsområden för sjöfåglarna. Till häckningsfågelsbeståndet hör bl.a. kustlabbe, svärta, skrântärna, silltrut samt skrattnås- och dvärgmåskolonier. Objektet är ett av landets värdefullaste häckningsområden för svärta och silltrut.

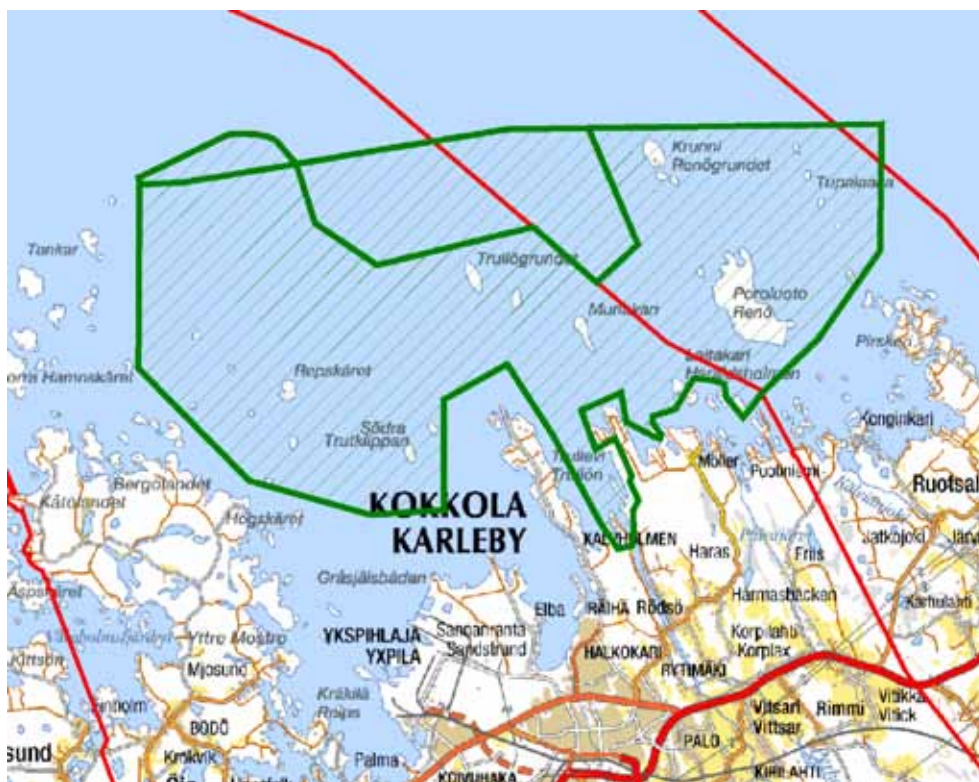

Bild 11. Karleby skärgård.

Genom området går farleden in till Yxpila hamn, vilken fordrar regelbundna muddringar. Även båtsporten är livlig i skärgården. Skärgården är viktig med avsikt på fiske och jakt. Det är nödvändigt att göra upp en skötsel- och användningsplan för området i syfte att förena de olika behoven och skyddsmålen.

NÄRPES SKÄRGÅRD FI0800135

Korsnäs, Närpes

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Närpes skärgård består av Kaldonskär, Södra Björkönen och Grytskär samt Pjela-fjärden. Områdets totala areal är 11 828 ha. Området har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Berggrunden i Närpes skärgård består av den svekofenniska skifferperiodens migmatit, grano- och kvartsdiorit. Skifferringens riktning, brytning och glaciärnötning har format terrängen i nord-sydlig riktning. Moräntäcket blir tjockare längre mot Kvarken.

Det sydligaste området Kaldonskär är en skärgård bestående av tiotals, nästan helt och hållet trädlösa klippiga holmar och skär med ett värdefullt fågelbestånd. Under sommaren har inalles över 90 fågelarter observerats och det totala antalet häckande fåglar uppgår till minst ett par tusen. I området av Kaldonskär-Södra Björkönen övergår den bergiga skärgården i norra delen av Bottenhavet till Kvarkens moräntäckta skärgård. Vid Södra Björkönen är moräntäcket redan så tjockt att det täcker berggrunden nästan helt och jämnar ut markytans form så att den blir flack. Karakteristiskt för Södra Björkönen är de vidsträckt sten- och ängsstränderna där man hittar mycket representativa blåstångsvallar. Grytskär är en av de mest repre-

sentativa skogsholmarna i Västra Finlands miljöcentrals område. Här finns mångsidiga landhöjningsnaturtyper allt från olika strandtyper till landhöjningsskogar. Norkfladan är stor och den är ett mycket viktigt lekområde för fisk. Den hagmarksaktiga strukturen i områdets strandlundar avslöjar att ön tidigare har använts som betesområde.

De inre delarna av Pjälaxfjärden hör till fågelskyddsprogrammet och karakteriseras av låglänta, gräsbeklädda ängar som hotar att växa igen. Strandängarna och de grunda vattenområdena i Pjälax har utöver landskapsbetydelsen även stor betydelse för sjöfåglarna och vadarfåglarna både som rastplats under flyttningstiden och som häckningsområde. Svartön utanför Pjälaxfjärden i södra Närpes är en av de sällsynta större öarna som finns kvar i Närpes skärgård. Här har skogen länge fått utvecklas på ett naturligt sätt. Trädbeståndet är till stor del mogen, åldrande grandominerad barrblandskog. På öns stränder har den sällsynta bohusranunkeln påträffats.

Området fordrar planering för att förena båtliv, fiske, jakt, övrig rekreativ användning och naturvård. Våtmarken i Pjälaxfjärden hotas av igenväxning och den är i behov av istandsättningsplanering.

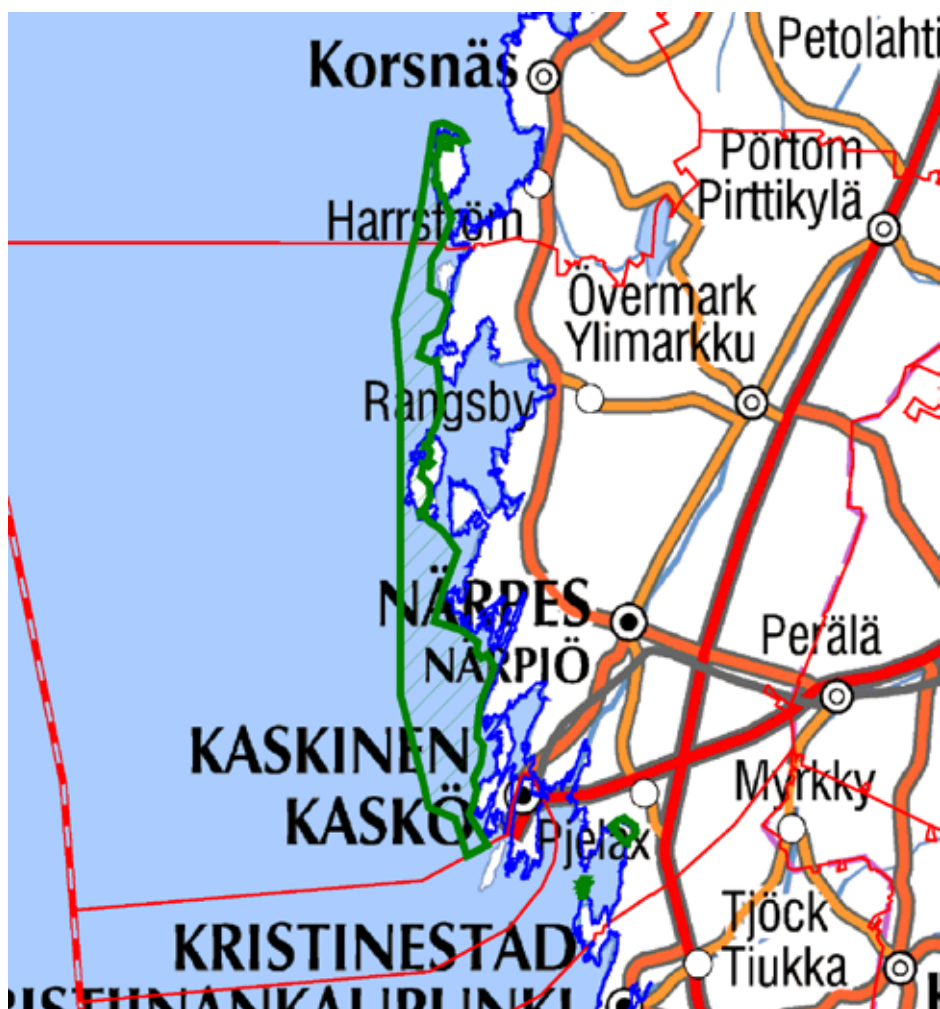

Bild 12. Närpes skärgård.

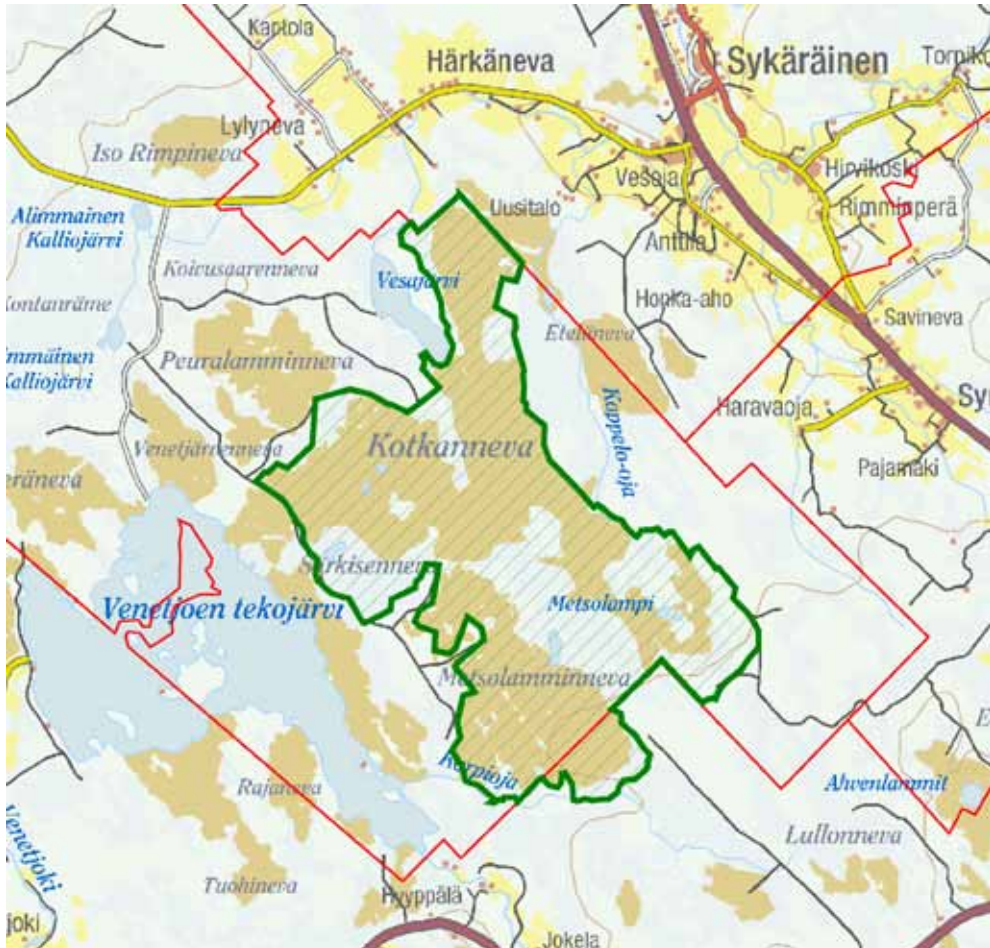

Bild 13. Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo.

KOTKANNEVA OCH SKOGARNA I PIKKU-KOPPELO FI1000034

Halsua, Karleby

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 2, lättare deltagande

Kotkanneva är en av de största myrarna i den österbottniska aapamyrazonen. Objektets areal är 3 305 ha. Största delen av objektet hör till det riksomfattande grundläggande myrskyddsprogrammet. År 1987 fredades området som naturskyddsområde på privat mark (92 %) genom beslut av Länsstyrelsen i Vasa län. Området har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet.

Området omfattar områden med aapamyrs, men också tämligen vidsträckt delar med högmossa. Området kan således karakteriseras som ett blandkomplex med delar av både aapamyrs och högmossa. Myrområdet är dessutom vildmark, eftersom det ligger mitt bland vidsträckt obebodda områden. Endast skogsbilvägarna splittar området. Kotkanneva ligger på vattendelaren för Halsuanjokis och Perho ås vattendrag samt vattendragen som rinner mot nordväst i riktning med Lestijoki ås vattendrag. Dessutom sluttar marken från Kotkanneva och området av Kotkanlampi västerut mot den konstgjorda sjön Venetjärvi, utan att det finns någon egentlig utloppsfåra.

Området är värdefullt tack vare myrväxtsamhällena och de hotade eller sällsynta däggdjurs- och fågelarterna. Av de hotade växtarterna i området har kärrull, dyttåg, brunag, lockvitmossa, vitstarr, hirsstarr, kung Karls spira, ängsnycklar och dvärg-

lummer påträffats i området. Fågelbeståndet på Kotkanneva skyddsområde representerar ganska mångsidigt en typisk fauna i den österbottniska aapamyrzon. Artbeståndet består av både nordliga, sydliga, östliga och västliga arter. De viktigaste faktorerna som påverkar fågelbeståndets täthet och mångfald på myren anses vara myrens areal och framförallt myrens skiktning. Fågelbeståndet är mångsidigast på de trädfattiga flarken. Bland hotade fågelarter har på Kotkanneva påträffats åtminstone lärkfalk, tornfalk och rödspov.

Skogarna i Pikku-Koppelo består av två separata blandskogsfigurer på färsk mo i anslutning till Kotkanneva. Skogarna ligger i den södra delen och är naturliga pionjärskogar. En del av lövträden har redan dött eller är döende. I området finns det stående döda träd och lite lågor.

En skötsel- och användningsplan är nödvändig för området på grund av att området är stort och har stor rekreationsanvändningspotential. För området har tidigare utarbetats en plan för friluftsleder och beteckningar, vilken måste uppdateras. Området är också i behov av en plan för iståndsättning av myrarna.

PETALAX ÅDELTA FI0800054

Malax

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Petalax ådelta är ett 543 hektar stort område som omfattar deltat för Petalax å, som har ett ganska litet avrinningsområde, tillhörande strandskogar samt Öfjärden. Öfjärden är en liten glosjö på norra sidan av ådeltat. Området har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet.

Bild 14. Petalax ådelta

De vidsträckta sandstrandängarna var tidigare typiska för Petalax åmynning, men i dag är de till stor del igenväxta med vass. Situationen är dock på väg att bli bättre, eftersom betesgång och slåtter har börjat bedrivas på en allt större del av området under de senaste åren. Typiskt för Petalax ådelta är också de enhetliga strandskogszonerna. På många ställen består de av mycket frodiga och naturliga lövträds- och blandskogslandar som mindre hackspetten trivs i.

Deltaområdet är mycket grunt. På grund av detta blottas omfattande områden med dy vid lågvatten, vilka utgör viktiga matplatser för många fåglar, i synnerhet vadarfågeln. Den sydliga kärrsnäppan häckade tidigare i området. Även i dag är det häckande fågelbeståndet mycket mångsidigt. Dessutom är ådeltat ett mycket viktigt rastområde under flyttningstiden.

Under ledning av Österbottens förbund har en skötselplan utarbetats för Petalax ådelta, bl.a. i syfte att styra rekreationsanvändningen. Planen måste dock uppdateras. Även artvärden fordrar en plan.

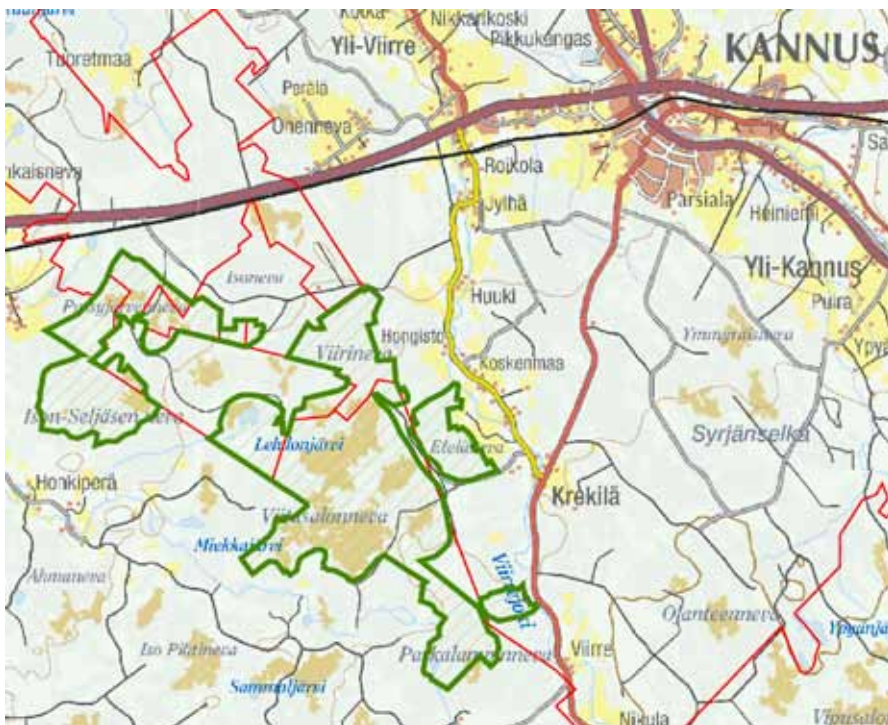

Bild 15. Eteläneva-Viitasalonneva-Seljäseneva

ETELÄNEVA-VIITASALONNEVA-SELJÄSENNEVA FI1000026

Kannus, Karleby

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Området Eteläneva-Viitasalonneva-Iso Seljäseneva är en omfattande och mångsidig helhet och ett av Mellersta Österbottens viktigaste objekt i myrskyddsprogrammet. Objektet har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet. Helhetens areal är 2 506 ha. Området förvaltas till största del av Forststyrelsen, men i synnerhet i området av Seljäseneva finns även privata skyddsområden.

Myrområdet är beläget i aapamyrzonen som hör till Suomenselkä, men i helheten ingår också områden med högmosse. Paskalampinneva, Klupunneva och Eteläneva är aapamyrar, vars mitt består av mesotrofisk flark-fattigkärr och ställvis av rikkärrsartat fattigkärr. Områdena Viitasalonneva och Iso Seljäsenneva är till typen varierande myrkomplex. De har drag både av aapamyr och högmosse. Lehdonjärvi är en sjö som sänktes vid sekelskiftet. Vid sjön häckar skrattmåskolonier med 700 par. De till florän värdefullaste områdena är Eteläneva och Viirineva. Till faunan hör flera hotade växter.

Typiskt för området Eteläneva-Viitasalonneva-Seljäsenneva är fornstränderna som syns som halvcirkelformade sandbågar efter varandra. Bågarna dämmer upp vattnen och området mellan dem är försumpat. Eftersom jordmånen består av sand på nästan alla ställen, är skogarna mycket karga och har knapphändig artbestånd. I stora områden är tallen nästan det enda trädslaget. I området mellan Paskalampinneva och Linttiräme ligger Hautakangas, där det finns gammelskog. I övrigt är skogarna huvudsakligen plantskogar eller ung beståndsvårdad skog.

I området finns stort behov av att iståndsätta myrarna. För mineraljordarna i Seljäsenneva, som enbart ingår i myrskyddsprogrammet, har det utarbetats en naturvårdsplan, som gör det möjligt att hantera skogarna med hänsyn till naturvärdena. På grund av områdets omfattning och rekreationsanvändningsbehov är en skötsel- och användningsplan för området nödvändig.

Bild 16. Paukanevas spånglagd friluftsled

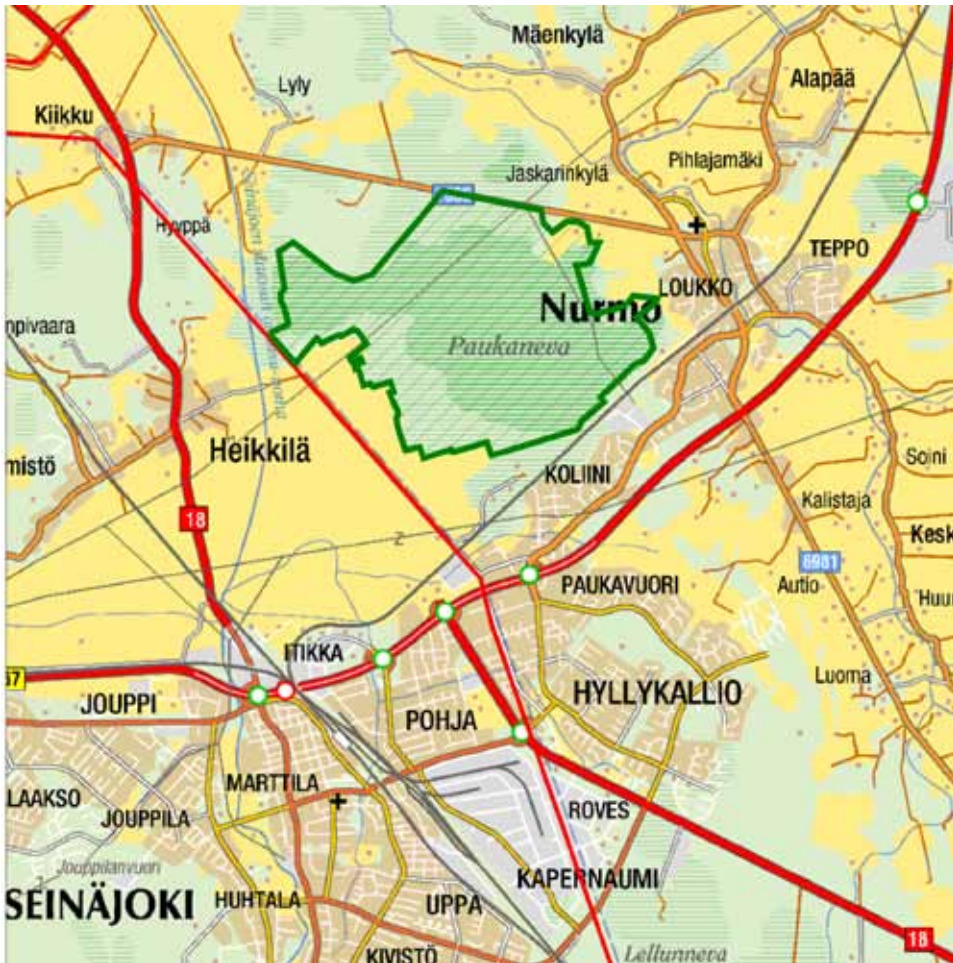

Bild 17. Paukanneva

PAUKANEVA FI0800035

Seinäjoki

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Paukanneva ligger i omedelbar närhet av Nurmio och Seinäjoki centrum. Områdets totala areal är 583 ha och det har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet.

Paukanneva är en typisk högmosse där växtligheten består av karg högmosseartad fuscum-tallmosse, fuscum- och lågstarrmosse samt ristallmosse. Det häckande fågelbeståndet är rikt och under flyttningstiden är myren en viktig rastplats bl.a. för svanar och gäss. Häckningsfågelbeståndet består av bl.a. ljungpipare, storspov, småspov, grönbena samt skrattmås, gråtrut och fiskmås. Myren gränsar till en åkerslätt.

På myren har skogscentralen byggt en ca 10 km lång spånglagd friluftsled. De är dock nödvändigt att ändra ledens sträckning i samband med byggandet av riksväg 18. Området besöks årligen av ca 10 000 personer. Även naturturismföretagarna använder området och till bryggan i närheten av myren transporterar älvkryssaren turister, vilka sedan ofta besöker myren. Områdets stora användarskara och talrika aktörer skapar behov av att utarbeta en skötsel- och användningsplan. På Paukanneva finns också behov av att återställa myrarna.

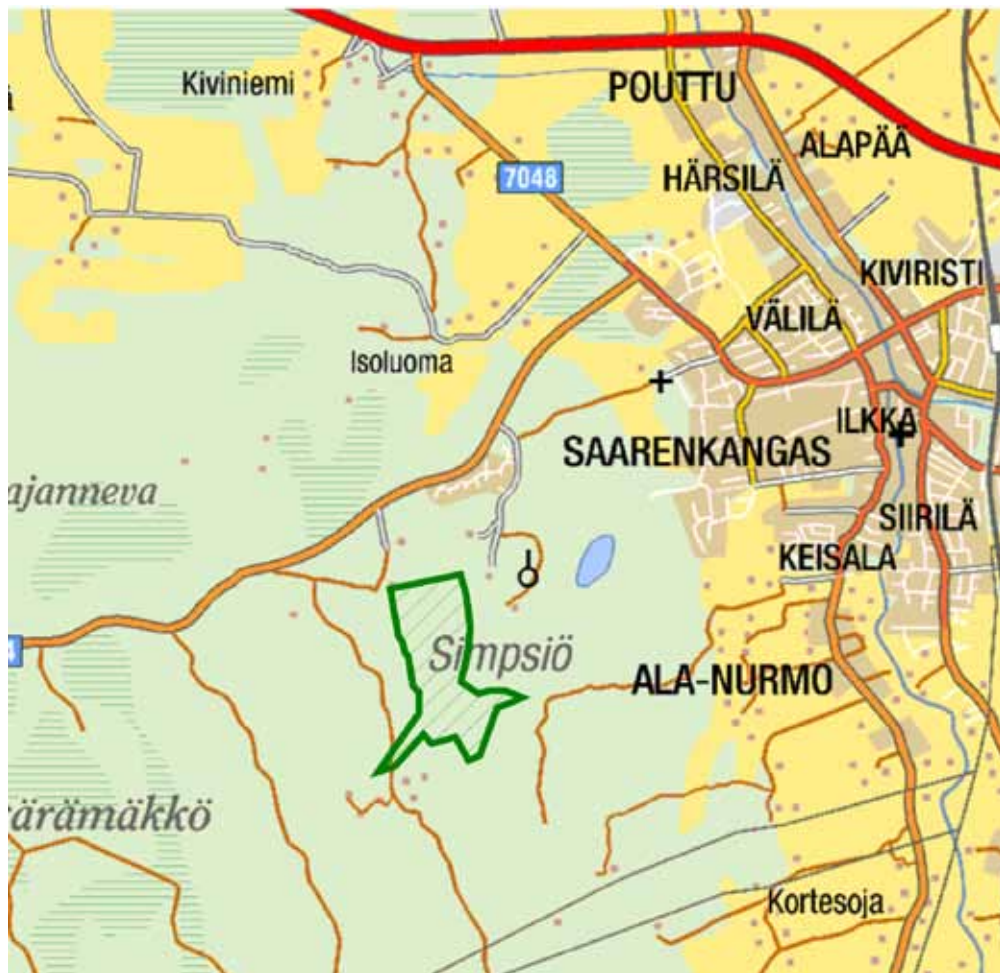

Bild 18. Simpsiö

SIMPSIÖ FI0800082

Lappo

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Simpsiö, som hör till lundskyddsprogrammet, ligger på Simpsiönvuori i närheten av Lappo stad. Det ca 51 ha stora området har anslutits till nätverket Natura 20000 på basis av habitatdirektivet.

Objektet är en helhet som består av mindre lundområden i de frodiga fickorna på det höga kvartsitberget Simpsiö och längs bäckarna i området. Växtligheten består av mycket mångsidiga lundar på torra och färska sluttningar och bergfast underlag samt fuktiga lundar längs bäckar och i lundkärr. Trädbeståndet domineras huvudsakligen av gran. Krävande arter är bl.a. tibast, skogstry, träjon, olvon, strutbräken, trolldruva, stor blålocka, knagglestarr, vårärt, skogsnarv, getrams och skogsvicker.

I området går en naturstig som hör till det övriga nätverket av stigar på Simpsiö. Längs naturstigen finns bl.a. vindskydd. På Simpsiö finns en slombacke och området utvecklas intensivt som turistområde. Det livliga nyttjandet för rekreation och turism skapar också ett behov av skötsel- och användningsplanering av området.

Bild 19. Jokisuunlahti och Valmosanneva.

JOKISUUNLAHTI OCH VALMOSANNEVA FI1000016

Evijärvi

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Jokisuunlahti ja Valmosanneva har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Området är i sin helhet 235 ha och det ligger endast några kilometer från Evijärvi centrum.

Jokisuunlahti består av Evijärvis södra del där Välijoki mynnar ut. Området har riklig växtlighet och ett rikt fågelbestånd. I väster övergår viken till Valmosanneva, en högmosse, som till största del består av kargt tallkärr. Myrens kanter är utdikade. I områdets södra del finns sedimenteringsbassänger för avloppsvatten. Det finns goda möjligheter att utveckla myren till ett populärt friluftsområde på grund av läget, fågelbeståndet och det vackra landskapet. Behovet av en skötsel- och användningsplan för området kommer sig främst av behovet att utveckla rekreationsanvändningen. En plan för istandsättning av myrarna bör också göras upp för området.

Bild 20. Fågelberger i Kristinestads skärgård.

KRISTINESTADS SKÄRGÅRD FI0800134

Kristinestad, Kaskö, Närpes

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Kristinestads skärgård har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Objektets totala areal är 8 059 ha och det utgör en representativ del av den smala skärgårdszonen mellan Kaskö och Sastmola.

Områdets berggrund består av migmatit. Skiffriheten är nästan i nord-sydlig riktning. Inlandsisens rörelse i samma riktning och berggrundens brytningsdalar förstärker faktum att skärgården följer kusten. Kala klippor är vanliga och i skärgården finns både bergs- och klippstränder och små grus- och sandstränder. Skärgården består av otaliga trädlösa skär och holmar samt av klippholmar med gles trädbestånd. Det finns endast ett fåtal skogsbeklädda öar. I området finns flera representativa strandängar med rikt artbestånd. Beståndet av skärgårdsfåglar är rikligt och omfattar även hotade arter såsom bergand, skrântärna och silltrut.

På Södra Yttergrund finns en fyr med tillhörande byggnader. Även på Gåsgrund finns en liten fyr. I övrigt är området obebyggt förutom några gamla fiskebastur och fritidsbostäder. I omedelbar närhet av Naturaområdet finns flera fiskodlingsanläggningar och genom området går fartygs- och båtfarleder. Området fordrar planering främst för att rekreationsanvändning, övriga användningsformer och skydds målen ska kunna förenas.

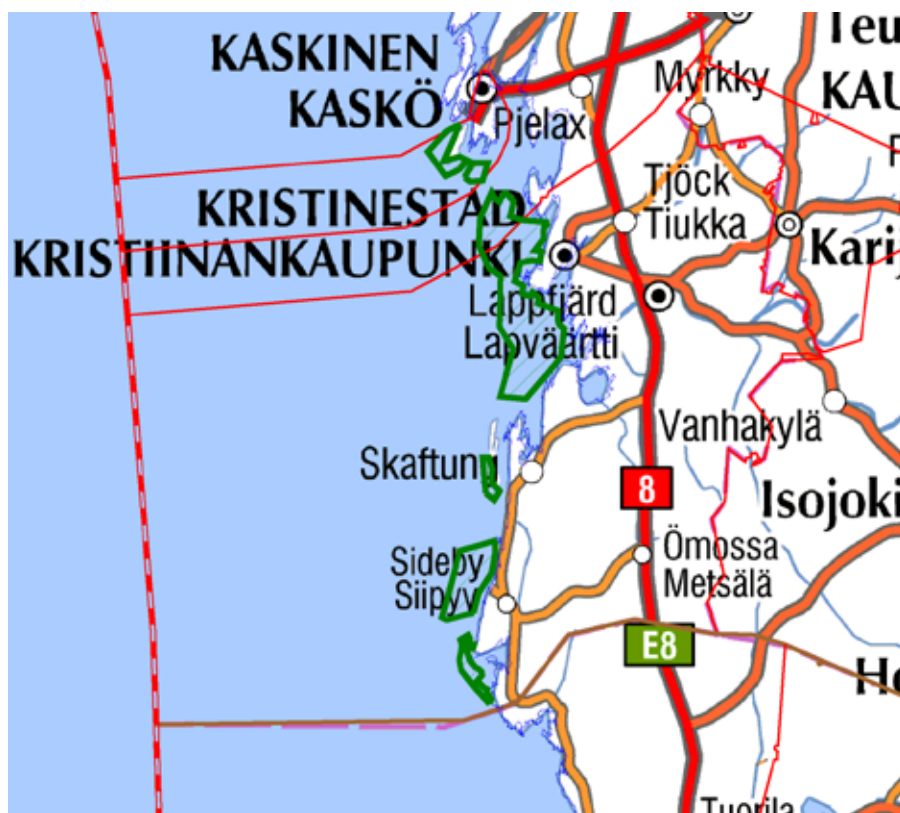

Bild 21. Kristinestads skärgård.

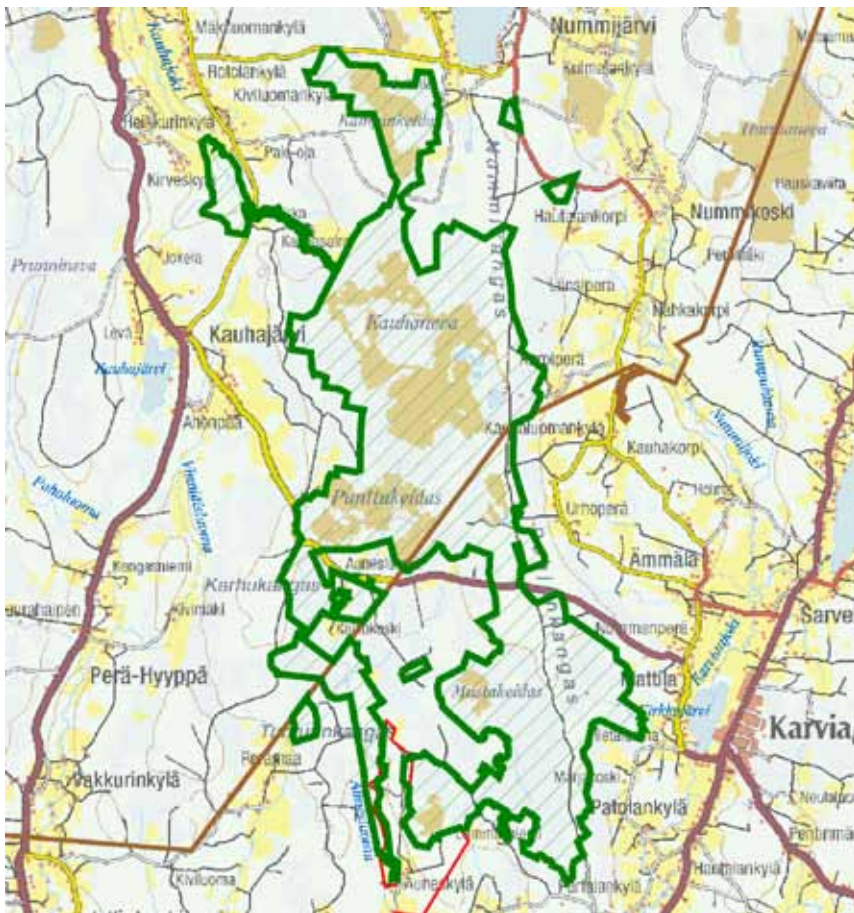

Bild 22. Kauhaneva-Pohjankangas

KAUHANEVA-POHJANKANGAS FI0800002

Kauhajoki, Honkajoki, Karvia

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Natura 2000-området Kauhaneva-Pohjankangas har en areal på 6 865 ha. Området har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Till objektet hör Kauhaneva-Pohjankangas nationalpark, områden som hör till myrskyddets grundprogram: Kauhaneva, Kampinkeidas och Mustakeidas, ett område som hör till åsskyddsprogrammet: Nummikangas-Pohjankangas, förslaget om komplettering av myrskyddets grundprogram: Patamaneva och Kiviharju källa samt Kolmentuulenlaki, som är ett värdefullt landskapsområde av riksintresse. Området skyddas huvudsakligen med stöd av naturvårdslagen. I fråga om området Katikanluoma-Kolmentuulenlaki genomförs skyddet huvudsakligen med stöd av vattenlagen, marktäktslagen, skogslagen och byggnadslagen.

Områdets högmossar och aapamyror är mycket representativa. Kauhaneva är den största högmossen i Södra Österbotten. Tillsammans med Kampinkeidas, som ligger på den nordvästra sidan, utgör Kauhaneva ett internationellt betydande myrområde. Myrnaturens värde ökar på grund av flera källor och källmyror samt många hotade myrarter. Pohjankangas är en del av åsavsnittet i västra Finland, vilket börjar som Hämeenkanngas och fortsätter norrut som Pohjankangas för att sedan sträcka sig vidare till gränsen mot Södra Österbotten. Skogarna på Pohjankangas är huvudsakligen kraftigt bearbetade boreala åsskogar, torra tallmoar av ljung- och kråkbärstyp. Det finns mycket få boreala naturskogar.

Bild 23. Kauhanevas spånglagd friluftsled.

Den senaste översiktsplanen för området har gjorts år 1985, och den bör uppdateras. Samtidigt bör en naturvårdsplan göras upp för det privatägda området Kati-kankanjoni. Forststyrelsen har gjort en plan för återställande av myrarna och skogarna och det finns fortfarande behov av att utarbeta nya planer. Omfattande iståndsättningsåtgärder har redan utförts, men allt behövt har ännu inte gjorts. Området Kauhanvea-Pohjankangas är dessutom ett riksomfattande område för brandkontinuum. På den östra sidan klyvs området av Kyrönkangas sommarväg, som är museiverkets officiella museiväg. Nationalparken är ett landskapsmässigt betydande utfärdsobjekt på sommaren.

LAUHANVUORI FI0800001

Storå, Kauhajoki, Honkajoki

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Den totala arealen för Natura 2000-området Lauhanvuori är 4 992 ha. Området har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet. Till objektet hör Lauhanvuori nationalpark, områden i myrskyddets grundprogram: Majaletto och Siioninkeidas-Mustakeidas samt förslagen till komplettering av myrskyddets grundprogram: Maaliuuninmaa, Mustikkaviita och Fatipyöränkeidas-Nööpinneva. Skyddsområdet som Forststyrelsen förvaltar är i sin helhet ca 5 300 ha.

Parken är känd för Lauhanvuori och de karga tallmoarna, källorna och källbäckarna, högmossarna samt fornstrandsstenfälten. Bergets krön som är en kvadratkilometer stort har aldrig varit täckt av vatten. Krönet blottades för 10 000 år sedan när inlandsisen drog sig tillbaka från området. På Lauhanvuori finns också boreala naturskogar och myrar på sluttningarna. Bland växtarterna vid källorna finns flera sällsynta käll- och myrväxter. Lauhanvuori är också ett viktigt grundvattenområde.

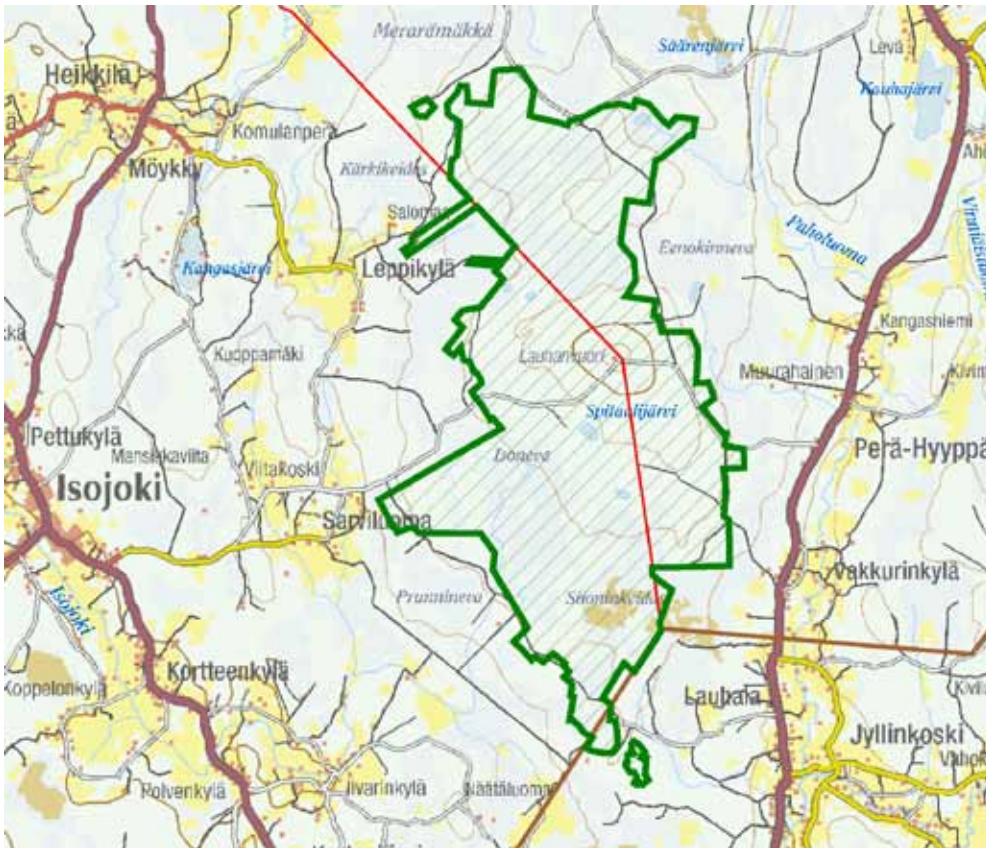

Bild 24. Lauhanvuori.

Nationalparken är ett friluft- och turistobjekt av riksomfattande betydelse, som man kan besöka året runt.

Den senaste översiktsplanen för området har gjorts år 1985, och den bör uppdateras. Forststyrelsen har gjort en plan för återställande av myrarna och skogarna och det finns fortfarande behov av att utarbeta nya planer. Omfattande iståndsättningsåtgärder har redan utförts, men allt behövt har ännu inte gjorts.

Bild 25. Källa i Lauhanvuori nationalpark.

VATTAJANNIEMI FI1000017

Karleby

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Vattajanniemis totala areal är 3 960 hektar. Området har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet. Området ägs av privata och Forststyrelsen. På Forststyrelsens område finns försvarsmaktens övningsområde. Området skyddas med stöd av naturvårdslagen och vattenområdena med stöd av vattenlagen.

Det vidsträckta sandstrandsområdet i Vattajanniemi hör till de mest omfattande och enhetliga flygsandsområdena i Bottniska viken. I norr hör de mest representativa och värdefullaste dynförekomsterna till området. Det södra området är värdefullt i synnerhet med avsikt på fågelbeståndet. På området finns också fläckar med saltjord där åtminstone den hotade glasörten har vuxit. Området är i behov av planering på grund av försvarsmaktens verksamhet på de framförallt nötningskänsliga sanddynerna. Forststyrelsen har inlett utarbetningen av en skötsel- och användningsplan år 2006 i samarbete med försvarsmakten, miljöcentralen och andra intressegrupper. Planen blir färdig år 2009. Dessutom fordrar dynerna och vårdbiotoperna (havsstrandängarna) också skötselplanering. Primärsuccessionsskogarna, de boreala skogarna och myrarna fordrar istandsättningsplanering. Småvattnen behöver istandsättningsplanering på grund av dikningarna.

Bild 26. Restaurerad kråkbärheder i Vattajanniemi.

Bild 27. Larsmo skärgård.

LARSMO SKÄRGÅRD FI0800132

Karleby, Larsmo, Jakobstad

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Larsmo skärgårds areal är 14 457 ha och den har införlivats med nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet. Området skyddas i huvudsak genom att inrätta naturskyddsområden på privat mark.

Skärgårdsområdet är en övergångszon mellan Kvarkens skärgård och det öppna kustområdet i Bottenviken. Moräntäcket är tunnare här än längre söderut i Kvarken. I den yttre skärgården är rundhällar vanliga och i de inre delarna bildar moränen drumlinformer i samband med bergsupphöjningarna. Det mest betydande sandområdet är Ådösand, där åsavsnittet på grund av strandkrafterna har spritt ut sig ganska jämnt till sandfält med flygsand som vinden formar till drivor.

Naturen i Larsmo skärgård har anpassat sig till varierande förhållanden och landhöjningen. I området påträffas utöver bergs-, sten- och sandstränderna även smala strandängar och växtbestånd på saltjordar. I området finns den hotade glasörten. Ställvis övergår strandängarna via buskkärr till klibbalskärr av madtyp. Särskilt karakteristiskt för öarnas inre delar är de värdefulla och mångsidiga lundskogarna. Det finns få barrträdsdominerade naturskogar i området. Till den yttre skärgården hör skär med värdefullt bestånd av sjöfåglar och området är också en viktig rastplats för vadarfåglarna och sjöfåglarna under häcknings- och flyttningstiden. I området har det bedrivits långvarig forskning i anslutning till strandväxtlighetens successionsskeden. Ända till 1960-talet har de yttre skären varit sommarbete för kreatur.

I området av Larsmo skärgård finns flera båtfarleder. Användningstrycket på skärgården ökar på grund av det rikliga antalet sommarstugor och av jakt och fiske

som idkas i området. Skärgården är också ett mycket populärt område för båtfarare och det finns från förut flera landstigningsplatser och serviceutrustning i anslutning till dem. I närheten av Natura 2000-området finns rekreationscentret Köpmanholmen som upprätthålls av Larsmo kommun. I samband med centret finns bl.a. naturcentret Terra mare som presenterar landhöjningsfenomenet samt en sommarrestaurang. I skärgården som finns på Karlebys sida är det populäraste besöksobjektet fyrholmen Tankar som har båtförbindelse sommartid. Ön besöks varje år av ca 15 000 turister och sommartid är gästhamnen mycket välbesökt. Det finns en naturstig och en ornitologisk station på ön. På Jakobstads sida finns f.d. fyrholmen Mässkär som är öppen för besökare under sommaren. Verksamheten bedrivs av stödföreningen för Mässkär.

Sammanjämkningen av det mångartade användningstrycket och områdets skydd fordrar utarbetning av en skötsel- och användningsplan som miljöcentralen sammanställt. Planen blev färdig år 2008. I dag omfattas endast en liten del av de forna betesområdena av skötseln och det är nödvändigt att göra upp en plan för skötsel av vårdbiotoperna i området. Rekreationsanvändningen och förbättringen av områdets serviceutrustning har planerats i ett EU-projekt åren 2004-2006. Det är viktigt att fortsätta arbetet och t.ex. Tankar behöver en noggrannare plan.

Bild 29. Öarna

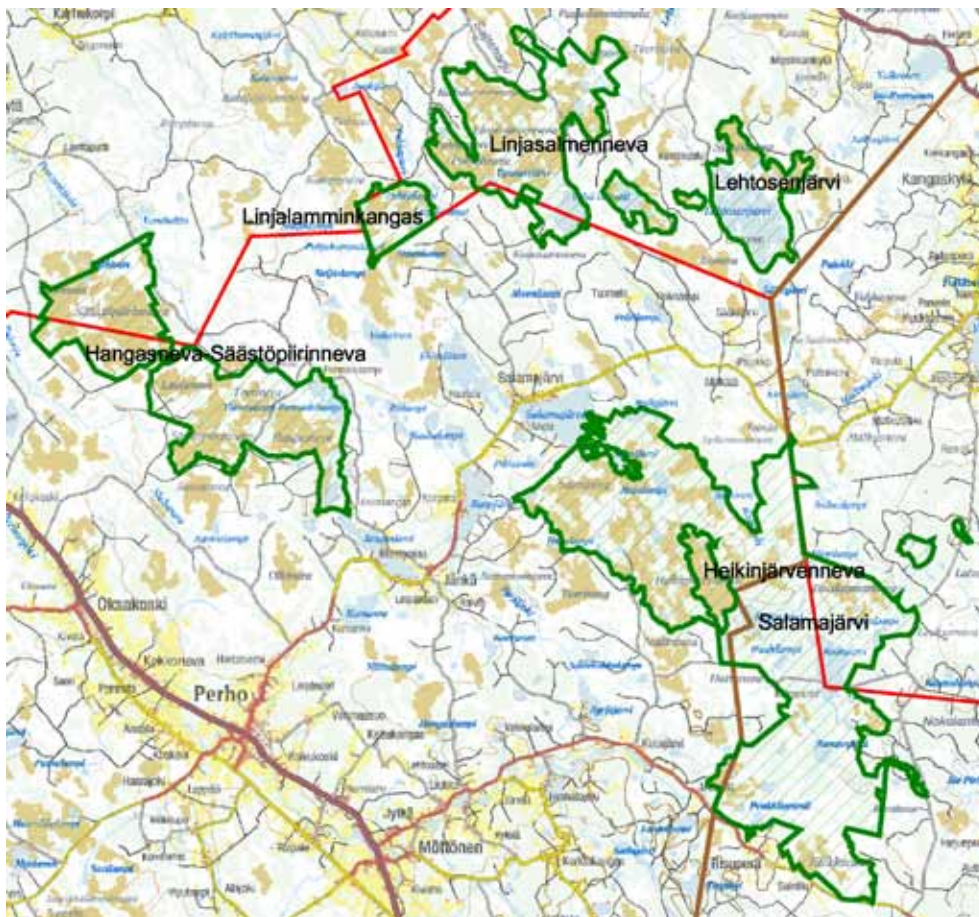

Bild 30. Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi.

SKYDDSOMRÅDESHELHETEN I SALAMAJÄRVI

Perho, Halsua och Lestijärvi samt Kinnula och Kivijärvi på Mellersta Finlands miljöcentrals område.

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi ligger på gränsen mellan Mellersta Österbotten och landskapen i mellersta Finland i området av kommunerna Kinnula, Kivijärvi, Perho, Halsua och Lestijärvi. Planeringsområdets areal är ca 17 000 ha och består av Naturaområdena Salamajärvi (FI1001013) och tillhörande Heikinjärvenneva (FI1001014), Hangasneva-Säästöpiirinneva (FI1001010), Linjasalmenneva (FI1001012), Linjalamminkangas (FI1001002) och Lehtosenjärvi (FI1001008). Dessa områden innefattar skyddsområden som har inrättats med stöd av lagar och förordningar: Salamajärvi nationalpark, Salamanperä naturpark, myrskyddsområdena Kirkkoneva-Juurikkasuo, Hangasneva-Säästöpiirinneva och Linjasalmenneva-Tynnyrineva samt skyddsområdena för gammelskog Linjalamminkangas och Vuorenkangas.

Friluftsleden Peuran Polku som går genom planeringsområdet samt andra vandringsleder förenar nationalparksområdet med områdets övriga skyddsområden och objekt som ligger utanför skyddsområdena. Utöver i nationalparken har det även byggts serviceutrustning för friluftsliv i Naturaområdena Linjasalmenneva och Lehtosenjärvi.

I planeringsområdet finns ca 10 km allmänna snöskoterleder. Lederna går i Salamajärvi nationalpark och i Naturaområdena Linjasalmenneva och Lehtosenjärvi. På våren är snöskotertrafiken tämligen livlig och stör ställvis naturen, och enligt respons från allmänheten, även lokalbefolkningen.

Rekreationsanvändning, jakt, fiske och ökad naturturism skapade ett behov av en mera ingående skötsel- och användningsplan som blev färdig år 2005.

1. Natura 2000-området Salamajärvi

Naturaområdets areal är 9 261 hektar och inkluderar också Heikinjärvenneva (313 ha) som har skyddats som särskilt skyddsområde (SPA) enligt fågeldirektivet. Området innefattar Salamajärvi nationalpark, Salamanperä naturpark och Kirkkoneva-Juurikkasuo myrskyddsområde. Dessutom omfattar området utomstående randområden till skyddsområdena samt två separata områden väster om nationalparken.

Området representerar den karga och myrdominerade naturen i regionen av Suomenselkäs vattendelare. Berggrunden består huvudsakligen av sura granodioritdominerade stenarter. Jordmånen består till största del av morän och torv, ställvis åsgrus. Det finns mycket få kala berg och blottade berg trots att regionen är mycket stenig. Det finns ställvis stora öppna bergsbrott. Höjdskillnaderna är små, vilket betyder att låglänta moar, myrmarker samt små tjärnar och sjöar dominerar landskapet. Sjöarna och tjärnarna är karga och har mörkt vatten. Moarna är till stor del steniga talldungar. Myrarna är aapamyror som innefattar många olika myrtyper.

2. Natura 2000-området Hangasneva-Säästöpiirinneva

Natura 2000-området är ett 3 550 hektar stort, vidsträckt och mångsidigt myrområde, till vilket förutom skyddsområdet Hangasneva-Säästöpiirinneva även hör områden som ingår i myrskyddets grundprogram och skyddsprogrammet för gamla skogar. De representativa aapamyrarna dominerar området. Hangasnevas och Säästöpiirinnevas mittområden utgörs huvudsakligen av oligotrofiska fattigkärr med flarkar och låga strängar samt av starr-fattigkärr. I områdets östra del finns frodiga öppna och skogsklädda kärr.

Säästöpiirinneva och Särkisenneva som ligger på Halsua kommuns sida hör till det riksomfattande myrskyddets grundprogram. På Säästöpiirinneva förekommer rikligt med mineraljordsbottnade flarkar. Bland myrtyperna dominerar bland annat lågstarrkärr, Sphagnum-kärr och flark-fattigkärr med blåtåtel. Även tallmossetyperna är karga. Av myrarna på Säästöpiirinneva är de sydliga naturliga och opåverkade, men i den norra delen finns rikligt med dikningar. Särkisenneva är näringsrikare och har mångsidigare växtbestånd än den egentliga Säästöpiirinneva. På Särkisenneva växer bl.a. dytåg, brunag, kärrull, ängsnycklar, vitstarr, löktåg, blodrot och nålstarr.

Skogarna i Naturaområdet består huvudsakligen av unga odlade skogar. De värdefullaste gammelskogarna finns i Leskunkangas och den östra och sydöstra sidan av Myllyjärvi.

3. Natura 2000-området Linjasalmenneva

Naturaområdet Linjasalmenneva består av två separata delar som har en gemensam areal på drygt 2 600 hektar. Utöver myrskyddsområdet Linjasalmenneva-Tynnyrineva omfattar Naturaområdet sådana områden som hör till myrskyddsprogrammet och skyddsprogrammet för gamla skogar. Området är en omfattande och mångsidig mosaik av naturliga myrar och gamla naturskogar. Myrarna är representativa små aapamyror. Områdena med gammelskog innefattar rikligt med lövträd, såsom asp. Området kan anses vara en viktig helhet för myrarter och arter som trivs i gamla skogar.

I det södra hörnet av Naturaområdet finns Iso-Valvatti; en myr som har uppstått från en igenväxt sjö. I den sydvästra och nordöstra delen av området finns björkrikkärr. I kanterna av den öppna myren finns också källor och källmyror. Växtligheten är representativ och artrik. Piilihaudankangas på den västra sidan av Iso-Valvatti är ett kompletteringsobjekt till skyddsprogrammet för gamla skogar. I den

östra delen av Naturaområdet ligger aapamyren Koivunsalmenneva, vars mitt består av Sphagnum-kärr och lågstarr-kärr. Fågelbeståndet på myren är tämligen representativt. Koikeronpuronvarsi som går genom myren är ett gammelskogsområde. Även området av Salmijärvi på den östra sidan av Koivusalmenneva samt kanten av Karhulamminneva är områden med gammelskog.

4. Natura 2000-området Linjalamminkangas

Skyddsområdet som ligger i Lestijärvi kommun inrättades år 1994. Naturaområdet Linjalamminkangas (461 ha) består nästan helt och hållet av Linjalamminkangas skyddsområde för gammelskog. Området är en omfattande mosaik av naturliga aapamyror och naturskogar. Myrarna utgör ca 70 % av arealen. Skogarna är tämligen karga, men på många ställen är myrarna frodiga. Dessa mesotrofiska myrar har ett värdefullt bestånd av växtarter såsom ängsnycklar, blodrot, örnbräken och nattviol. I den norra delen finns en naturlig mosse som har viktiga naturvärden.

5. Natura 2000-området Lehtosenjärvi

Naturaområdets areal är drygt 1000 hektar, och består av strandskyddsområdet Lehtosenjärvi och det anslutande naturliga myrområdet Siivenneva-Isoräme samt det separata skyddade gammelskogsområdet Vuorenkangas.

Lehtosenjärvi ligger vid Lestijokis källflöden i närheten av vattendelaren. Området utgör en representativ obebyggd liten sjö på Suomenselkä. Sjön ligger i ett område med granodioritisk berggrund. Den dominerande jordarten är morän, men det finns också rikligt med myrmark. I sjön finns nordväst-sydostriktade uddar och vikar samt små öar (28 st), vilket betyder att det finns mycket strandlinje i relation till sjöns storlek. Det finns rikligt med klippgrynnor i sjön. Området omfattar också små tjärnar av näckrostyp och bäckar som rinner genom myrmark.

Siivenneva som ligger norr om Lehtosenjärvi är en typisk österbottnisk aapamyrr, som domineras av karga Sphagnum-kärr. I randområdena finns karga mossar och i myrens mitt finns ett litet flark-fattigkärr. Nästan på alla moar som ligger inuti och omger myrområdet på den norra sidan av Lehtosenjärvi har det avverkats skog under 1990-talet antingen genom gallring eller luckhuggning eller huggning för fröträdställning (Hautala och Tuominen 1996). Figurer med gammelskog finns bara på vissa moar som är isolerade av myrmarken. Pieni- och Iso-Siivenlampi samt Siivenpuro är representativa småvatten.

Bild 31. Myrområde i Salamajärvis nationalpark

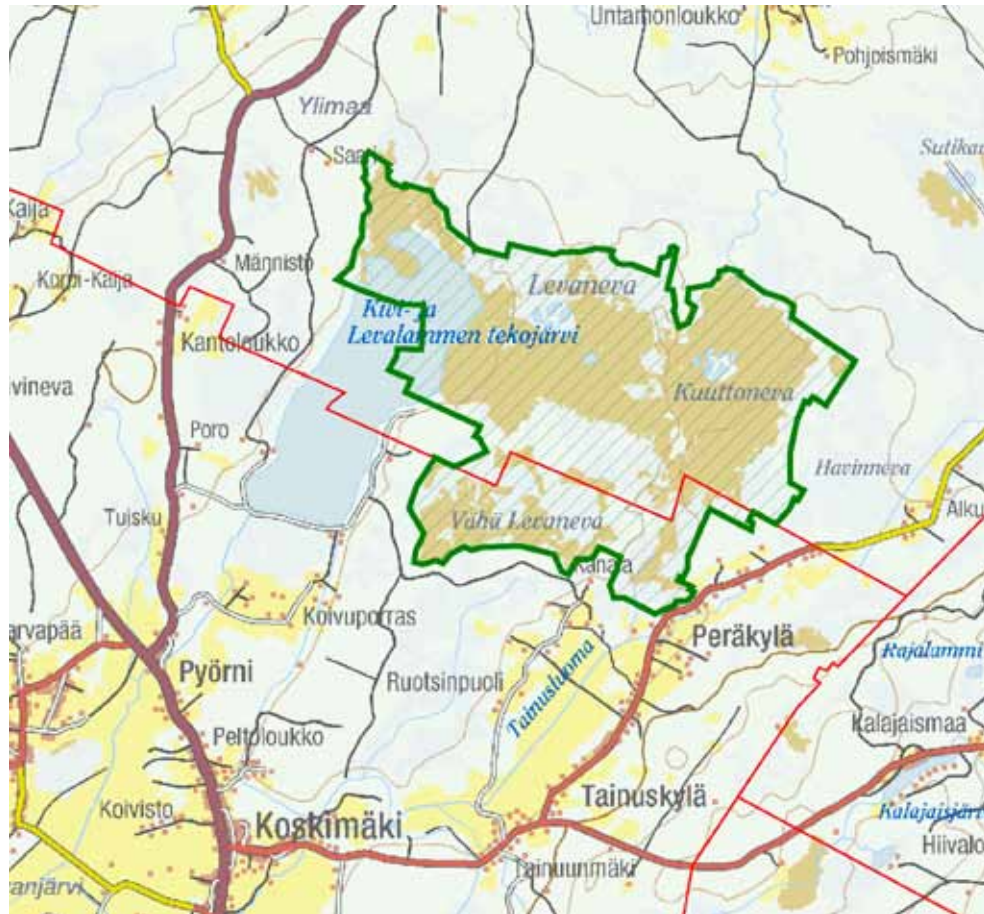

Bild 32. Levaneva.

LEVANEVA FI 0800032

Kurikka, Laihela

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 2, lättare deltagande.

På Levaneva har med förordning inrättats ett skyddsområde på statlig mark. Området har anslutits till nätverket Natura 2000 på basis av habitat- och fågeldirektivet. Naturskyddsområdet på Levaneva består av en stor mosaiklik myrhelhet som hör till högmossezonerna i Satakunta och Södra Österbotten. Myrarna som finns i området är utöver den vidsträckt aapamyren Kuuttoneva huvudsakligen av olika högmossetyper. Trots att gränsskogarna och till stor del även skogsplättarna mellan myrområdena har varit ekonomiskogar, har det nuvarande naturskyddsområdet bevarats odikat och i nästan naturtillstånd. Byggandet av den konstgjorda bassängen Kivi- och Levalampi har haft den största inverkan på naturtillståndet.

Skötsel- och användningsplanen för Levaneva blev färdig år 2004. Innan planen gjordes upp bestod områdets användare av sporadiska friluftsmänniskor, fågelintresserade och på vårvintern framförallt av skidåkare. Besökarna kom nästan utan undantag med egen bil och på grund av att det inte fanns parkeringsplats, parkerades bilarna på skogsbilvägar, vändplatser och t.o.m. i vid vägrenen. Områdets serviceutrustning har byggts ut och regelverket har utvecklats under åren 2005.2006. Som en följd av detta har man kunnat styra besöken till objekt som bättre tål nötning och störningar. En plan för myrrestaurering har gjorts upp för Levaneva och arbetet som ingår i planen har också genomförts.

Bild 33. Storsand

NYKARLEBY SKÄRGÅRD FI0800133

Nykarleby

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Området är 3210 hektar och omfattar främst mellan- och ytterskärgården i Nykarleby. Skärgården är uppdelad i delområden: Sandören och Torsön, Storsand och Stubben. Området har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av både habitat- och fågeldirektivet.

De norra ständerna på Sandören består av grunt landhöjningsområde. Området av Larshällsbukten är det värdefullaste ängsområdet. En del av ängen har vuxit igen med vass eller buskar. Betesgång på området skulle vara viktigt, eftersom det har påträffats flera sällsynta och även hotade fågelarter på områdets stränder.

Torsön ligger vid öppet hav. Den västra stranden består av rundhäll, ställvis klippor. Berggrunden är Vasagranit och skogen består av karg lavmo. Landskapet på moarna är mångsidigt på grund av de tämligen representativa bergstjärnarna och myrarna. På Trutören som i dag har kontakt med Torsön påträffas primärsuccesionskog som är viktig för fågelbeståndet.

Storsand är ett sandstrandsområde som bevarats i naturligt tillstånd. Utanför sandbankarna höjer sig en åsrygg upp ur havet och bildar ön Lotan. Stranden bildar ställvis t.o.m. ett 200 meter brett jämnt sandfält med knapphändig växtlighet. I området påträffas en exceptionellt representativ dynserie från vattenlinjen till dynerna som binds ihop av växtlighet. Mellan dynerna finns isolerade tjärnar. Bakom dem växer också kargare skogar av motyp.

Områdets yttersta skär Stubben ligger rakt mot nordväst från Storsanden. Stubben består av tre öar, av vilka två är trädbeklädda.

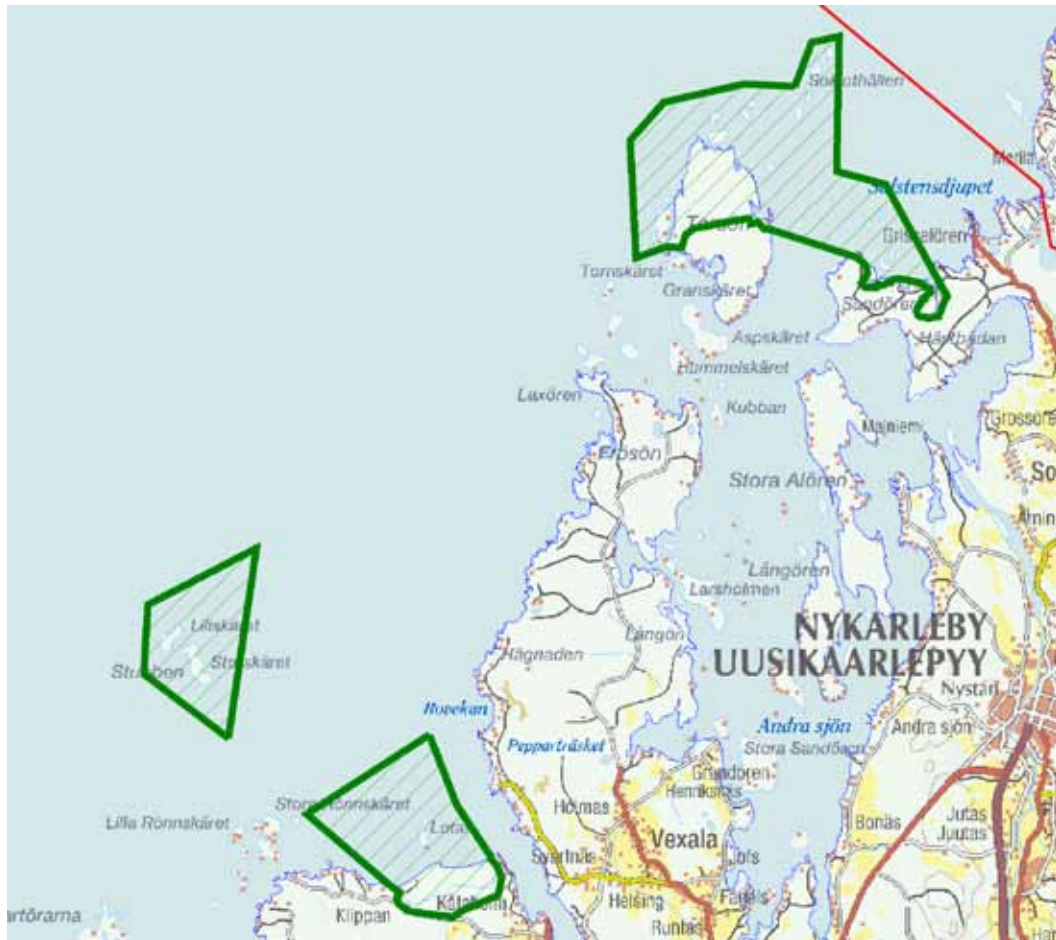

Bild 34. Nykarleby skärgård

Naturen i Nykarleby skärgård erbjuder födo- och häckningsplatser för det rikliga fågelbeståndet. I området påträffas rikligt med grågås och stora måskolonier. De låglänta sandstränderna är populära bland vadarfåglarna. Ställvis har även sällsyntheter såsom den sydliga kärnsnäppan och skäggmes påträffas.

Det finns fasta fornminnen i området såsom även byggnadsbestånd som ansluter sig till skärgårdens traditionella näringar. På Stubben finns en fyr, som i dag inhyser ett turistföretag. Torsön och i synnerhet sandstränderna på Storsand är mycket populära badstränder. Storsand erbjuder också förutsättningar för successionsforskning. Att förena olika användningstryck, i synnerhet rekreationsanvändning med naturskydd fordrar utarbetning av en skötsel- och användningsplan. Planen för Storsand blev färdig år 2005. När planen uppdateras bör planeringsområdet utvidgas så att det täcker hela skärgårdsområdet. Uppdateringen bör göras redan åren 2010-2012.

På Storsand påträffas tjärnar som har modifierats av dikningarna, för vilka en iståndsättningsplan har utarbetats. Även vården av artbeståndet (den sydliga kärnsnäppan, glasörten) och styrningen av rekreationsanvändningen orsakar behov av planering.

PITKÄMÖNLUOMA FI0800079

Kurikka

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Pitkämönluomas areal är ca 24 hektar. Området har valts till nätverket Natura 2000 på basis av habitatdirektivet. Området består av de brant sluttande lundarna vid Pitkämönluoma och Jyllinkoski längs Jalasjoki och Kyro älv. I området av Pitkämönluoma finns färsk och fuktiga sluttningsslundar på sluttningarna i bäckdalgången från Pitkämö konstgjorda sjö ut i Jalasjoki. Marken är lerhaltig. Sluttningarna är ställvis mycket branta och täckt av frodig, representativ lundvegetation. Skogarna vid Jyllinkoski består av sluttningsslundar som ligger på båda sidorna av den uppdämda och nästan uttorkade forsen. Sluttningarna är allt från mycket långsluttande till nästan vertikala.

Området längs Pitkämönluoma och vid Jyllinkoski har under de senaste åren varit bybornas rekreationsområde och i synnerhet Jyllinkoski har även använts för betesgång. I området har det funnits flera vandringsleder, av vilka en del fortfarande är i bruk. Skötsel- och användningsplanen blir färdig år 2009. Ett viktigt mål i planen har varit att planera rekreationsanvändningen. I samband med planeringen iståndsattes även vandringsleder och det byggdes nya konstruktioner. Vårdbiotopen i området är i behov av skötsel. Däremot fordrar lundarna ingen omedelbar skötsel.

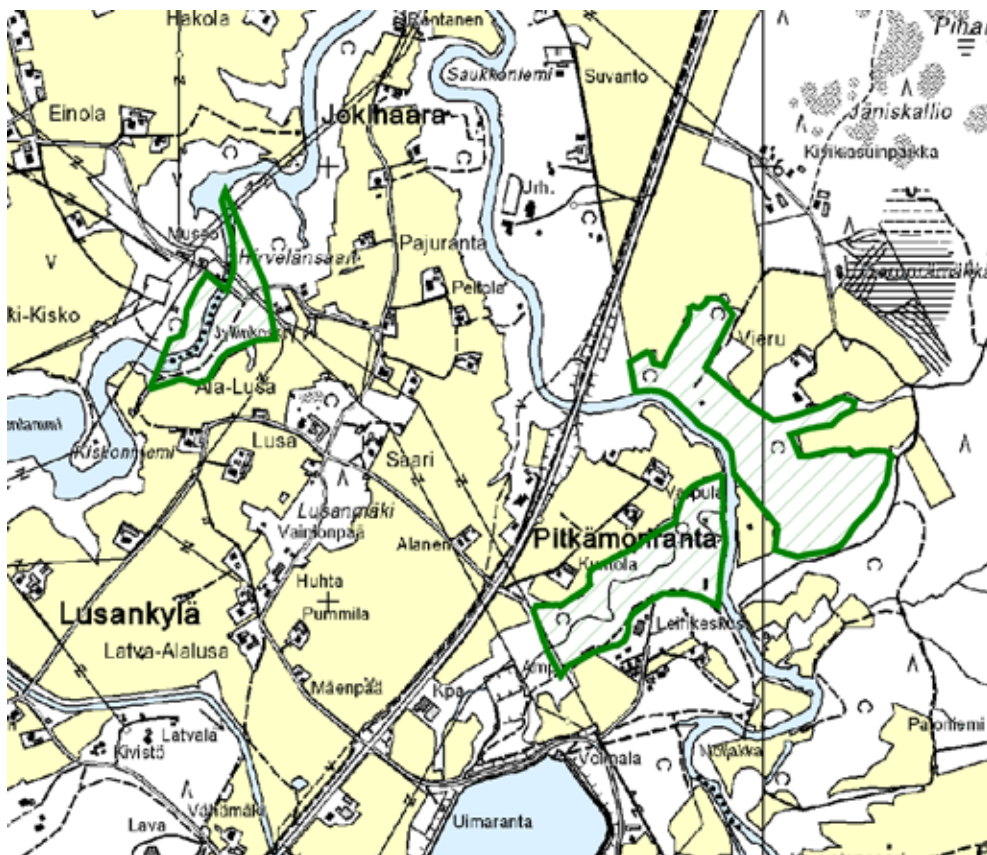

Bild 35. Pitkämönluoma

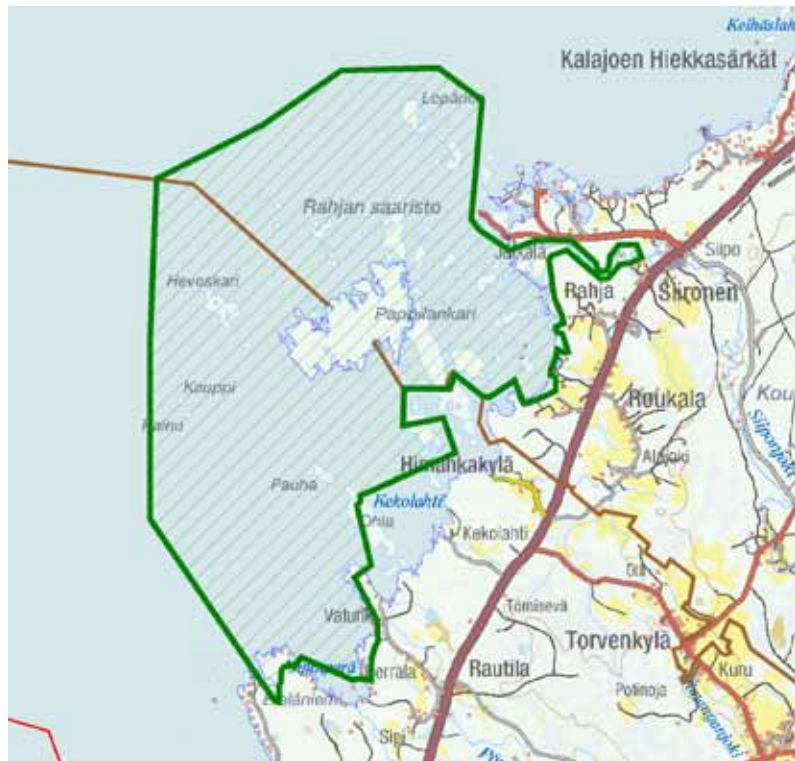

Bild 36. Rahja skärgård.

RAHJA SKÄRGÅRD FI1000005

Himango, Kalajoki, Karleby

Ansvarig instans: Västra Finlands miljöcentral, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Rahja skärgård omfattar ett 8 381 hektar stort område. Skärgården ingår i det riksomfattande strandskyddsområdet och Siiponjoki ådelta till det riksomfattande fågelskyddsprogrammet. Området är beläget på gränsen mellan Västra Finlands miljöcentral och Norra Österbotten miljöcentral område. Området har införlivats i nätverket Natura 2000 på basis av både habitatdirektivet och fågeldirektivet.

Området är typisk landhöjningskust och landhöjningsskärgård och där påträffas alla den maritima naturens zoner. Skärgården täcks främst av ett morännskikt, men i den yttre skärgården och i havszonen finns rundhällar. Området har mångsidig vattennatur och omfattar utöver skärgården även det exceptionellt representativa Siiponjoki ådeltat samt flador och glosjöar i olika utvecklingsstadier.

Skärgårdsstränderna är klippiga och steniga, men på grund av att de är långsluttande är de också vidsträckta och har värdefull växtlighet. På strandängarna påträffas bl.a. arter som hör till *Primula sibirica*-gruppen, såsom strandviva och strandrödtoppa samt regionalt hotade arter. På skogsöarna påträffas primärsuccessionsskogar. På de största öarna slutar serien med gammal granskog.

Att förena olika markanvändningstryck och naturskydd skapar ett behov av att planera skötseln och användningen av området. Den första skötsel- och användningsplanen för området blev färdig redan år 2002 i och med Life Nature-projektet. Inom ramen för projektet byggdes några stugor, utarbetades en båtkarta och anlades landstigningsplatser. Områdets skogar har återställts, exempelvis genom att bränna dem. För vårdbiotoperna har det gjorts en skötselplan och genomföringen av planen har påbörjats.

SKYDDSSOMRÅDESHELHETEN TEGELBRUKSBACKEN-NORRFJÄRDEN FI0800140, FI0800154

Kristinestad

Ansvarig instans: Forststyrelsen, klass för deltagande: 1, omfattande deltagande.

Området består av två delar som skiljs åt av Tjock å. Områdets totala areal är 129 hektar, av vilket 120 hektar förvaltas av Forststyrelsen. Området är ett mångsidigt kulturlandskap där det finns ängar och strandängar som används för betesgång, skogsbeten, äldre barrskogar och frodiga lundar. Området är klassificerat som ett värdefullt landskapsobjekt av riksintresse. I området häckar över 250 fågelpar och det är även ett viktigt rastområde under flyttningstiden på våren och hösten. Skogen på Tegelbruksbacken och i Norrfjärden är belägen alldeles invid Kristinestads centrum. Området är ett populärt rekreationsområde där det finns ett nätverk av stigar, flera rastplatser och ett fågeltorn. I området bedrivs huvudsakligen älgjakt och jakt på smårovdjur.

Den mångartade användningen av området och det stora behovet av att kontinuerligt sköta och följa upp vårdbiotoperna ställer krav på planering av området. Under åren 1999-2000 gjordes en skötsel- och användningsplan för området, vilken nu borde uppdateras. Under de senaste sex åren har för området utarbetats två åtgärdsplaner för betesgång och en uppföljningsplan, enligt vilken betesgångens inverkan på växtligheten och landskapet följs upp. Skötsel- och användningsplanen bör innefatta en plan för uppföljning av besökare och nötning.

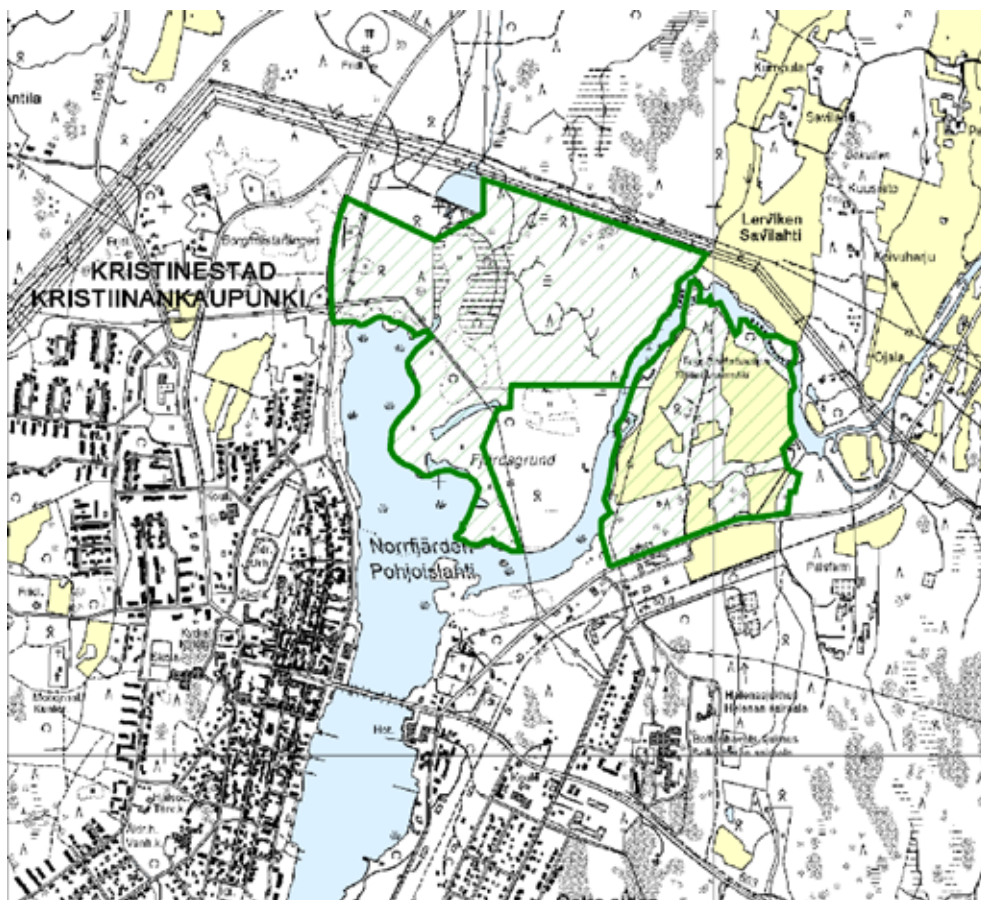

Bild 37. Skyddsområdeshelheten Tegelbruksbacken-Norrfjärden.

7.3 Övriga objekt som kräver planering

7.3.1 Restaurerings- och skötselplaner för myrar och skogar

Forststyrelsen har gjort upp restaureringsplaner för 17 myr- och skogsobjekt i Västra Finland. Restaurering behövs i ytterligare 81 objekt. Den slutliga arealen för restaureringsåtgärderna preciseras vid utarbetandet av restaureringsplanen. I samband med exempelvis naturtypsinventering av skyddsområden är det möjligt att man senare hittar nya objekt som bör restaureras och som alltså inte var kända då denna plan gjordes upp.

Lundarna i Västra Finlands miljöcentrals område är i huvudsak grandominerade och skötselbehovet är relativt litet. Sex objekt anses kräva en skötselplan.

Tabell 3. Behovet av restaureringsplaner för myrar och skogar samt av skötselplaner för lundar. Restaureringsbehovet anges i hektar, om arealen har varit känd. Ansvarig instans: MH = Forststyrelsen, LSU = Västra Finlands miljöcentral, METLA = Skogsforskningsinstitutet.

1) Brådsckande planeringsobjekt (1–5 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI000033	Karleby skärgård	Karleby	x		MH+LSU
FI0200021	Haapakeidas	Storå (Honkajoki, Siikainen)	100		MH
FI0355008	Haukkaneva	Alavo (Virrat)	10		MH
FI0800002	Kauhaneva-Pohjankangas	Kauhajoki (Karvia, Honkajoki)	150		MH
FI0800010	Mustasaarenneva	Kauhajoki, Jalasjärvi	10		MH
FI0800014	Lutakkoneva	Östermark	40		MH
FI0800015	Varisneva	Östermark	45		MH
FI0800019	Degermossen	Korsnäs	4		MH
FI0800020	Risnämossen	Närpes	25		MH
FI0800022	Norrskogens myrområden	Vörå-Maxmo	10		MH
FI0800023	Norrmossen	Vörå-Maxmo	10		MH
FI0800024	Viitaneva-Storholmanneva	Kauhava	40		MH
FI0800025	Paljakanneva-Åkantmossen	Kauhava, Oravais, Nykarleby	90		MH
FI0800026	Hanhikeidas	Storå	20		MH
FI0800027	Larvanneva	Alavo, Kuortane	50		MH
FI0800028	Pirjatanneva	Seinäjäki, Alavo (Virrat)	100		MH
FI0800030	Haukilamminneva	Seinäjäki, Jalasjärvi	60		MH
FI0800035	Paukanneva	Seinäjäki	40		MH
FI0800036	Maaherransuo	Etseri (Multia)	15		MH
FI0800037	Niinineva	Etseri	10		MH
FI0800041	Ruokkaanneva	Vimpeli	40		MH
FI0800044	Mesmossen	Nykarleby	25		MH
FI0800045	Angjärvmossen	Pedersöre	20		LSU
FI0800046	Passmossen	Pedersöre	8		MH
FI0800047	Pitkämännikönneva	Soini	2		MH

1) Brådskande planeringsobjekt (1–5 år), forts.

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI0800052	Hällörsfjärden	Kronoby	5		LSU
FI0800059	Hinjärvi	Närpes, Korsnäs	x		LSU
FI0800064	Lappo åmynning-Bådaviken	Nykarleby	30		LSU
FI0800065	Sappionjärvet	Etseri	30		MH
FI0800070	Pässilänvuori	Kurikka, Ilmajoki	60	10	MH
FI0800085	Bredmossmyrän	Närpes	3		MH
FI0800087	Peränevanholma	Seinäjäki, Lappo	200		MH
FI0800095	Iskmo Ön	Korsholm	10		MH
FI0800096	Sidländet	Korsholm	50		MH
FI0800097	Vedahugget	Korsholm	2		MH
FI0800101	Pässinrämmä	Östermark	4		MH
FI0800103	Nättypii	Seinäjäki	13		MH
FI0800104	Mäkelänmäki	Etseri	1		MH
FI0800111	Lappfjärds ådal	Kauhajoki, Storå, Kristinestad, Bötom	35		LSU
FI0800130	Kvarkens skärgård	Korsholm, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	450		MH+LSU
FI0800134	Kristinestads skärgård	Kristinestad, Kaskö, Närpes	x		LSU
FI0800142	Furubacken	Korsholm	1		MH
FI0800144	Igelträsket	Korsholm	3		MH
FI0800146	Järvinevan metsä	Lappo	1		LSU
FI0800147	Kaijan Kryytimaa	Laihela	x		LSU
FI0800153	Pelman metsä	Seinäjäki	2		MH
FI0800154	Skog vid Norrfjärden	Kristinestad	5		MH
FI0800156	Pökkäsaaret	Kauhava	x		LSU
FI0800157	Kajaneskogen	Malax	x		METLA

1) Brådskande planeringsobjekt (1–5 år), forts.

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI0800159	Ukonmäki	Alajärvi	2		MH
FI1000001	Isosaari översvämningsslund	Karleby	5	5	MH
FI1000004	Kivinevan alue	Lestijärvi, Toholampi (Reisjärvi, Sievi)	120		MH
FI1000013	Kätölandet	Karleby	23		LSU
FI1000014	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	Toholampi	50		MH
FI1000015	Lundarna I Råyrinki	Vetil	6	5	MH
FI1000016	Jokisuunlahti och Valmosanneva	Evijärvi	9		MH
FI1000019	Vionneva	Kaustby, Karleby	35		MH
FI1000026	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan alue	Kannus, Karleby	250		MH
FI1000028	Lunden vid Vähäjärvioch rikkärr i Ruotsalo	Karleby		7	MH
FI1000029	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	Karleby, Kronoby	5		LSU
FI1000031	Isoraivio och Pilleskytö	Perho	1		LSU
FI1000034	Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	Halsua, Karleby	90		LSU
FI1000036	Lähdeneva	Karleby	25		MH
FI1001006	Mattilansaari	Lestijärvi	15		MH
FI1001009	Isoneva	Lestijärvi	40		MH
FI1001012	Linjasalmenneva	Lestijärvi, Perho	80		MH

2) Övriga planeringsobjekt (5–10 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI0800017	Iso Kakkurinneva	Kurikka	5		MH
FI0800042	Iso Narunneva	Alajärvi	30		MH
FI0800061	Edesjärvi	Alavo	3		LSU
FI0800091	Käärmekalliot	Alajärvi	3		MH
FI0800098	Djuplottbacken	Pedersöre	3		MH
FI0800099	Fänäsabban	Jakobstad	1		MH
FI0800135	Närpes skärgård	Närpes	4		LSU
FI0800150	Matosuonniemi	Soini	2		MH
FI0800158	Tuoresluoman lehdot	Ilmajoki		x	LSU
FI1001002	Linjalamminkangas	Halsua, Lestijärvi, Perho			MH
FI1001003	Patanajärvenkangas	Perho	20		MH
FI1001005	Lestijokis överlopp och Paukaneva	Lestijärvi, Toholampi	280		MH

3) Plan finns/under arbete

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI0800001	Lauhanvuori	Storå, Kauhajoki (Honkajoki)	75		MH
FI0800012	Pohjoisneva	Alajärvi, Perho (Kyyjärvi)	350		MH
FI0800013	Harjaisneva-Pilkonneva	Östermark	50		MH
FI0800018	Kackurmossen	Malax, Närpes	86		MH
FI0800021	Sanemossen	Närpes, Malax	87		MH
FI0800032	Levaneva	Kurikka, Laihela	280		MH
FI0800033	Iso Kaivoneva	Kauhajoki	75		MH
FI0800034	Iso Koihnanneva	Kauhajoki	300		MH
FI0800038	Matosuo	Soini	58		MH
FI0800039	Vanhaneva	Lappajärvi	110		MH

3) Plan finns/under arbete, forts.

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Restaureringsbehov (ha)	Behov av vårdplan (ha)	Ansvarig instans
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	Korsholm, Vasa	174		MH
FI0800077	Bötomborgen	Kristinestad	6	x	MH
FI0800084	Orrmossleden	Närpes, Östermark	13		MH
FI0800106	Lummukkakan-gas	Kauhava	40		MH
FI0800107	Kalomskogen	Vörå-Maxmo	34		MH
FI0800133	Nykarlebys skärgård, Storsanden	Nykarleby	x		LSU
FI0900093	Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva	Soini (Karstula)			MH
FI1000004	Bredviken	Karleby, Kronoby	22		MH
FI1000005	Rahja skärgård	Himango, Karleby (Kalajoki)			LSU
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	125		MH
FI1001001	Pilvineva	Kaustby, Vetil	340		MH
FI1001008	Lehtosenjärvi	Lestijärvi	75		MH
FI1001010	Hangasneva-Säästöpiirinneva	Halsua, Perho			MH
FI1001011	Hötölamminneva	Perho, Alajärvi	76		MH

7.3.2 Skötselplaner för vårdbiotoper

Inom Västra Finlands miljöcentralers område finns det vårdbiotoper främst i Natura 2000-objekt vid kusten och i skärgården. Hittills har skötsel av vårdbiotoper utförts i samband med Life-projekt genom miljöcentralens försorg i Rahja skärgård och Kvarkens skärgård (Lappören-Slättskäret-Kvicksund). Många objekt som ingår i naturskyddsprogram sköts dessutom med stöd av EU:s miljöspecialstöd. Miljöcentralen styr dessa planer genom att avge utlåtanden om stödansökningarna.

Forststyrelsen hade vid utgången av 2005 utarbetat skötselplaner för vårdbiotoper för fyra områden. De planerade områdena är i huvudsak statsägda, men de kan med markägarens samtycke även omfatta naturskyddsområden på privat mark. Utöver dessa skall skötselplaner för vårdbiotoper uppgöras för nio Natura 2000-områden (tabell 4). I detta sammanhang beaktas inte skötselplaner som skall uppgöras för objekt i skyddsprogrammet för fågelvatten; dessa behandlas i kapitel 7.3.4.

Tabell 4. Behovet av och planeringsläget för skötselplaner för vårdbiotoper

1) Brädslande planeringsobjekt (1–5 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Ansvarig instans
FI0800132	Larsmo skärgård	Larsmo, Jakobstad, Karleby	LSU
FI0800133	Nykarlebys skärgård	Nykarleby	LSU
FI0800154	Skog vid Norrfjärden	Kristinestad	MH
FI1000033	Karleby skärgård	Karleby	LSU + MH

2) Övriga planeringsobjekt (5–10 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Ansvarig instans
FI0800077	Bötomborgen	Kristinestad	MH
FI0800134	Kristinestads skärgård	Kristinestad, Kaskö, Närpes	LSU
FI0800135	Närpes skärgård	Närpes, Korsnäs	LSU
FI1000013	Kätölandet	Karleby	LSU

3) Plan finns/under arbete

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Ansvarig instans
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	Korsholm, Vasa	MH
FI0800130	Kvarkens skärgård: Rönngrundet, Slåttskäret	Korsholmi, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	MH + LSU
FI0800140	Tegelbruksbacken	Kristinestad	MH
FI1000005	Rahja skärgård	Himango, Karleby (Kalajoki)	LSU + MH
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	MH

7.3.3 Åtgärdsplaner för byggande av serviceutrustning

Miljöförvaltningen har som mål att koncentrera och utveckla serviceutrustningen till de områden där den lämpar sig bäst; i huvudsak i skärgårdsområdena och nationalparkerna. För dessa områden uppgörs skötsel- och användningsplaner och vid behov en separat åtgärdsplan. I detta sammanhang planeras servicekonstruktionerna och deras placering.

Mindre serviceutrustning såsom fågeltorn, guidetavlor och naturstiggar kan dock placeras även i andra Natura 2000-områden om skyddsvärdena tillåter det. I dessa fall uppgörs en åtgärdsplan för byggandet av serviceutrustning och i planen fast-

ställs serviceutrustningen i detalj för varje område. Serviceutrustning har hittills byggts av Forststyrelsen, miljöcentralen och övriga aktörer, t.ex. kommunerna, i åtminstone 40 områden (tabell 5).

Tabell 5. Objekt med serviceutrustning eller i vars närhet det finns serviceutrustning. Ansvarig instans: MH = Forststyrelsen, LSU = Västra Finlands miljöcentral, METLA = Skogsforskningsinstitutet. I tabellen anges i stora drag vilken serviceutrustning respektive objekt har i dag.

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Serviceutrustning
FI0200021	Haapakeidas	Storå (Honkajoki, Siikainen)	I Mustasaarenkeidas spänger för rörelsehindrade samt fågeltorn, guidetavla, naturresercentrum Konkarin loma
FI0800001	Lauhanvuori	Storå, Kauhajoki, (Honkajoki)	Fågeltorn, vandringsled, 2 st. tältplatser, naturstugan Muurahainen i närheten
FI0800002	Kauhaneva-Pohjankangas	Kauhajoki, (Karvia, Honkajoki)	Spänger, fågeltorn, rastplats
FI0800012	Pohjoisneva	Alajärvi, Perho, (Kyyjärvi)	Fågeltorn
FI0800014	Lutakkoneva	Östermark	Vandringsled
FI0800027	Larvanneva	Alavo, Kuortane	Vandringsled, fågeltorn, rastplatser
FI0800032	Levanneva	Kurikka, Laihela	Guidetavlor, spänger, fågeltorn, rastplatser, övernattingsria Särkinen
FI0800035	Paukanneva	Seinäjäki	Vandringsled, fågeltorn, vindskydd, allmän badstrand i närheten
FI0800038	Matosuo	Soini	Vandringsled, rastplatser
FI0800050	Ylimysjärvi	Kauhajoki	Fågeltorn
FI0800056	Vassorfjärden	Korsholm, Vörå-Maxmo	Fågelskådningsplats
FI0800060	Kuivasjärvi	Alavo	2 fågeltorn
FI0800062	Kodesjärvi	Storå	Badstrand
FI0800064	Lappo åmynning--Bådaviken	Nykarleby	Fågeltorn
FI0800065	Sappionjärvet	Etseri	Vandringsled, vindskydd, eldplatser
FI0800070	Pässilänvuori	Kurikka, Ilmajoki	Naturstig
FI0800077	Bötomborgen	Kristinestad	Stig
FI0800082	Simpiö	Lappo	Naturstig
FI0800101	Pässinrämmäkä	Östermark	Stig
FI0800111	Lappfjärds ådal	Kauhajoki, Storå, Kristinestad, Bötom	Fiskeplatser

Tabell 5 fortsätter

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Serviceutrustning
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	Kristinestad	Fågeltorn vid stranden av Blomträsket
FI0800120	I Åsen vid Iso Koirajärvi	Etseri, Soini	Vandringsled
FI0800130	Kvarkens skärgård	Korsholmi, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	Naturstationer i Mickelsörarna, Molpe och Fäliskär, Valsörarnas fågelstation och naturstig, Björkö och Västerö vandringsleder, Kvicksund och Björkörens stugor, grill- och rastplatser, guidetavlor
FI0800132	Larsmo skärgård	Larsmo, Jakobstad, Karleby	Mässkär naturstation, Tankar fågelstation och service, Orrskärs naturstig, landstigningplatser, grillplatser, guidetavlor, guidecentret Terra Mare utanför objektet
FI0800133	Nykarleby skärgård	Nykarleby	Stubbens landstigningsplats och hotell, Storsands badstrand, tältområde, grillplatser, stigar
FI0800134	Kristinestads skärgård	Kristinestad, Kaskö, Närpes	Fiskarstugor och grillplatser
FI0800135	Närpes skärgård	Närpes, Korsnäs	Gåshällans naturstation
FI0800154	Skog vid Norrfjärden	Kristinestad	Stig, torn, rastplats
FI0800157	Kajaneskogen	Malax	Stuga, grillplats, spångar
FI0800159	Ukonmäki	Alajärvi	Skidled, vindskydd
FI0800160	Ängesholmen	Korsholm	Vandringsled, vindskydd, stugor och badstrand, brygga
FI1000001	Isosaari översvåmningslund	Karleby	Vildmarksstuga, friluftsled i närheten
FI1000003	Rummelö-Harrbådan	Karleby	Naturstig, fågeltorn
FI1000004	Bredviken	Karleby, Kronoby	naturstig, 2 fågeltorn, fågelgömma och fågelbräde
FI1000013	Kätölandet	Karleby	Vandringsled
FI1000014	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	Toholampi	Timmerkoja i Ylä-Pirttijärvi
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	Badstrand, naturstig, fågeltorn
FI1000026	Eteläneva-Viitalonneva-Seljäseneva	Kannus, Karleby	Öppen stuga, stig
FI1000033	Karleby skärgård	Karleby	Bastustuga på Poroluoto
FI1001005	Lestijokis överlopp och Paukaneva	Lestijärvi, Toholampi	Vindskydd, stigar, fiskeplatser
FI1001013 FI1001012 FI1001002 FI001008 FI1001010	Skyddsområdeshelheten i Salamajärvi	Lestijärvi, Halsua, Perho, (Kinnula, Kiviärvi)	Vandringsled Peuran polku, rastplatser, vindskydd, tältplatser, timmerkoja vid Koira-järvi

7.3.4 Iståndsättnings- och skötselplaner för vattendrag

Det viktigaste instrumentet i regleringen av belastningen på Natura-åar och andra vattendrag är en skötselplan enligt ramdirektivet för vatten och de åtgärdsprogram som uppgörs senast år 2009. Eftersom skötselplanen gäller för hela västra vattenvårdsområdet görs den upp på relativt allmän nivå. Inom Västra Finlands miljöcentrals område är därför ambitionen att göra upp mer detaljerade åtgärdsprogram för respektive åar. Utarbetandet av dessa planer styrs av å- och älvdelegationer och samarbetsgruppen för vattenvård.

Iståndsättningsplaner för strömmande vattendrag har uppgjorts i samband med den fiskeriekonomiska iståndsättningsplanen för Esse å. Under åren 2000–2006 gjordes i samband med tre olika projekt sammanlagt 13 iståndsättningar av forsar längs Esse å. Planer har dessutom utarbetats för ytterligare fem forsar eller strömmar. Även i Lappfjärds å har en inventering av yngelproduktionsområdena gjorts. Dessutom har en plan för borttagande av hinder för fiskens stigning gjorts. I fortsättningen skulle man behöva utarbeta en heltäckande utvecklings- och iståndsättningsplan för ån. Fiskvägsplaner har uppgjorts för Lappfjärds ås fyra nedersta dammar, men fiskvägarna kan byggas tidigast om några år. Planeringen av fiskvägarna för de högre liggande dammarna har ännu inte inletts. För Natura 2000-objektet Lestijoki å har en fiskeriekonomisk utvecklingsplan utarbetats. För åns övre och nedre lopp finns även fiskeriekonomiska iståndsättningsplaner; planen för den övre delen har genomförts och kompletteringen av planen för den nedre delen handläggs av miljötillståndsmyndigheten. Även iståndsättningen av bäckdalarna i Karvia bör främjas i samråd med Västra Finlands miljöcentral.

Iståndsättningsplaner för fågelsjöar som hör till skyddsprogrammet för fågelsjöar och fågelrika havsvikar har utarbetats för Viitajärvi (Kannus, Lochteå, Toholampi) och Kodesjärvi (Storå). Iståndsättningsplaner är under arbete även för Kuivasjärvi i Alavus och för Nisosjärvi i Kuortane. Tabell 6 visar behovet av olika iståndsättnings- och skötselplaner för vattendrag.

Tabell 6. Iståndsättningsplaner har uppgjorts eller är under arbete och/eller har verkställts i följande Natura 2000-områden. Planens art: LVK = iståndsättning av fågelvatten, LVH = skötsel av fågelvatten (slätter, bete), PVK = iståndsättning av små vattendrag (bäckar, flador, glosjöar, dammar). Ansvarig instans: MH = Forststyrelsen, LSU = Västra Finlands miljöcentral. För objekt markerade med asterisk * har man beaktat tjänstemannaarbetsgruppens ställningstagande om hur brådskande iståndsättningen är.

1) Brådskande planeringsobjekt (1-5 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planens art	Ansvarig instans
FI0800054	Petalax åmynning	Malax	LVH	LSU
FI0200091	Karvian luomat	Kauhajoki (Karvia)	PVK	LSU
FI0800130	Kvarkens skärgård	Korsholmi, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	PVK	MH+ LSU
FI1000003	Rummelön-Harrbådan	Karleby	LVH	LSU + staden
FI0800056	Vassorfjärden*	Korsholm, Vörå-Maxmo	LVH	LSU
FI0800060	Kuivasjärvi*	Alavo	LVK	LSU
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen: Kohlströmshagen	Vasa, Korsholm	PVK	MH

1) Brådskande planeringsobjekt (1-5 år), forts.

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planens art	Ansvarig instans
FI0800133	Nykarleby skärgård: Storsands pottarna	Nykarleby	PVK	LSU
FI0800135	Närpes skärgård, (Pjelax-fjärden)	Närpes, Korsnäs	LVH	LSU + MH
FI1000010	Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning	Himango, Karleby	LVH	LSU
FI0800050	Ylimysjärvi*	Kauhajoki	LVK	MH
FI0800052	Hällörsfjärden	Kronoby	LVH	LSU
FI0800018	Kackurmossen	Malax, Närpes	LVH	MH
FI0800066	Kalapääträsk	Vörå-Maxmo	LVK	LSU

2) Övriga planeringsobjekt (5-10 år)

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planens art	Ansvarig instans
FI0800027	Larvanneva	Alavo, Kuortane	LVK	MH
FI0800063	Kalisjön*	Pedersöre	LVK	LSU
FI0800067	Sandsunds-fjärden*	Pedersöre, Jakobstad	LVK	MH
FI1000059	Särkkisenjärvi*	Vetil	LVK	LVK
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	Kristinestad	LVK, LVH	LSU + MH

3) Plan finns/under arbete

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Planens art	Ansvarig instans
FI1001012	Linjasalmenneva*: Valvatinjärvi	Lestijärvi, Perho	LVK	MH
FI0800062	Kodesjärvi*	Storå	LVK	LSU
FI1000025	Viitajärvi	Kannus, Karleby, Toholampi	LVK	LSU
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	PVK, LVH	MH
FI1000005	Bredviken	Karleby	LVH	MH
FI0800154	Skog vid Norrfjärden: Flybäcken	Kristinestad	PVK	MH

7.3.5 Skötselplaner för livsmiljöer för hotade arter

I Västra Finlands miljöcentrals område har skötselplaner uppgjorts för förekomstplatserna för vitryggig hackspett, sotnätfjäril, glasört och fältgentiana. Skötselplaner för sydlig kärrsnäppa och småtärna är under arbete. Det är nödvändigt att utarbeta en räddningsplan för flodpärlmusslan i Esse å. Senare uppgörs en motsvarande plan även för Lappfjärds å.

Tabell 7. Natura 2000-objekt med behov av skötselplaner för hotade arters livsmiljöer.

1) Stort behov av skötsel

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Art(er)
FI1000017	Vattajanniemi	Karleby	Glasört
FI0800054	Petalax åmynning	Malax	Sydlig kärrsnäppa (återbördande till området)
FI0800110	Esse å	Pedersöre, Larsmo, Jakobstad, Evijärvi	Flodpärlmussla
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	Kristinestad	Kovetenätfjäril
FI0800130	Kvarkens skärgård	Korsholmi, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	Fåglar: bergand, vitryggig hackspett, havsörn etc.
FI1000003	Rummelön–Harrbådan	Karleby	Sydlig kärrsnäppa (återbördande till området)
FI1000010	Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning	Himango, Karleby	Sydlig kärrsnäppa (återbördande till området)
FI1000015	Lundarna I Räyrinki	Vetil	Hotad lundvegetation
FI1000028	Lunden vid Vähäjärvi och rikkärr i Ruotsalo	Karleby	Hotad lund- och rikkärrsvegetation

2) Ett visst behov av skötsel

Natura-kod	Objektets namn	Kommuner	Art(er)
FI0800071	Huosianmaankallio	Vimpeli, Alajärvi	Fältgentiana
FI0800077	Bötombergen	Kristinestad	Sibirisk sippranka
FI0800132	Larsmo skärgård	Larsmo, ,Jakobstad, Karleby	Glasört
FI0800133	Nykarleby skärgård	Nykarleby	Sydlig kärrsnäppa (återbördande till området), glasört
FI1000031	Isoraivio och Pilleskytö	Perho	Hotad lund- och myrvegetation
FI0800111	Lappfjärds ådal	Kauhajoki, Storå, Kristinestad, Bötom	Flodpärlmussla

8 Kostnader

Kostnaderna för planering av ett område är beroende av många faktorer. Avgörande är till exempel områdets storlek och läge samt antalet intressentgrupper och markägare. Om planeringsprocessen blir utdragen tenderar också kostnaderna att stiga. Å andra sidan är det mycket viktigt att ge markägarna och intressentgrupperna tillräckligt med tid för att delta i planeringsprocessen och ta till sig innehållet i planen.

I kostnadstabellen har planeringskostnaderna och arbetskraftsbehovet för varje område uppskattats. Alla kostnader som uppstår i den deltagande planeringen har beaktats: tidningsannonser, informations- och andra möten (resor, lokalhyra, kaffe, kopieringskostnader). I kostnaderna ingår inte naturinventeringar, utarbetande av publikationer och genomförandet av de åtgärder som nämns i planerna. Ambitionen är likväl att alltid publicera skötsel- och användningsplanerna i miljöförvaltningens publikationsserier.

Tabell 8. Planeringskostnader.

Objekt	Planens art (siffran anger årsverken)				Nödvändiga resurser		Ansvarig instans
	Skötsel och användnings	Res-tau-rering	Istånd-sätt-ning/skö-tsel av fågel-vatten och åar/älvar	Skötsel av arter, lund-ar och vård-biotoper	Årsver-ken	Deltagande planering, €	
Angjärvmossen		0,2			0,2	100	LSU
Bredmossmyran		0,2			0,2	100	MH
Degermossen		0,3			0,3	200	MH
Djuplottbacken		0,1			0,1	100	MH
Edesjärvi		0,1			0,1	200	LSU
Etelänevan-Viitalonnevan-Seljäsenevan alue	0,5	0,3			0,8	500	MH
Furubacken		0,1			0,1	100	MH
Fänäsabban		0,1			0,1	100	MH
Gubbräskberget				0,1	0,1	100	LSU
Haapakeidas	0,5	0,3			0,8	500	MH
Hanhikeidas		0,3			0,3	200	MH
Haukilamminneva		0,3			0,3	200	MH
Haukkaneva		0,3			0,3	500	MH
Hinjärvi		0,3			0,3	500	LSU
Huosianmaankallio				0,3	0,3	200	MH
Hällörsfjärden		0,3	0,2		0,5	500	LSU
Hötölamminneva	0,5				0,5	3 000	MH
Igelträsket		0,1			0,1	100	MH
Iskmo Ön		0,2			0,2	100	MH

Tabell 8. fortsätter

Objekt	Planens art (siffran anger årsverken)				Nödvändiga resurser		Ansvarig instans
	Skötsel och användnings	Res-tau-rering	Istånd-sätt-ning/skötsel av fågel-vatten och åar/älvar	Skötsel av arter, lundar och vård-biotoper	Årsver-ken	Deltagande planering, €	
Iso Kakkurinneva		0,1			0,1	200	MH
Iso Narunneva		0,2			0,2	200	MH
Iso Ristineva-Pikku Ristineva		0,3			0,3	200	LSU
Isoraivio och Pilleskytä		0,2		0,1	0,3	200	LSU
Isosaari översvämningslund		0,1		0,1	0,2	100	MH
Jokisuunlahti och Valmosanneva	0,6	0,1	0,2		0,9	2 000	MH
Järvinevan metsä		0,1			0,1	100	LSU
Kaijan Kryytimaa		0,2			0,2	200	LSU
Kajaneskogen		0,1		0,1	0,2	100	MH
Kalapää träsk			0,2		0,2	100	LSU
Kalisjön			0,2		0,2	200	LSU
Karvian luomat			0,5		0,5	400	LSU
Kauhaneva-Pohjankangas	0,6	0,3			0,9	2 000	MH
Kivinevan alue		0,3			0,3	200	MH
Karleby skärgård	0,7	0,2		0,2	1,1	5 000	MH+LSU
Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	0,5	0,3			0,8	2 000	LSU
Kristinestads skärgård	0,7	0,2		0,3	1,2	2 000	LSU
Kuivasjärvi			0,4		0,4	200	LSU
Kätölandet		0,3		0,2	0,5	200	LSU
Käärmekalliot		0,1			0,1	100	MH
Lappo åmyrning--Bådaviken		0,3			0,3	500	LSU
Lappfjärds våtmarker			0,3	0,4	0,7	1 500	LSU + MH
Lappfjärds ådal		0,3		0,1	0,4	1 000	LSU
Larvanneva		0,3	0,2		0,5	500	MH
Lauhanvuori	0,7				0,7	2 000	MH
Lestijoki över lopp och Paukaneva		0,3			0,3	500	MH
Lestijoki			0,3		0,3	1 000	LSU
Linjalamminkangas		0,2			0,2	100	MH
Larsmo skärgård				0,3	0,3	200	LSU
Lutakkoneva		0,3		0	0,3	500	MH
Lähdeneva		0,2			0,2	200	MH
Maaherransuo		0,2			0,2	200	MH

Tabell 8. fortsätter

Objekt	Planens art (siffran anger årsverken)				Nödvändiga resurser		Ansvarig instans
	Skötsel och användnings	Restaurering	Istånd-sät-ning/skötsel av fågelvatten och åar/älvar	Skötsel av arter, lundar och vårdbiotoper	Årsverken	Deltagande planering, €	
Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning				0,3	0,3	300	LSU
Matosuonniemi		0,1			0,1	100	MH
Mattilansaari		0,2			0,2	100	MH
Kvarkens skärgård	3	0,3	0,3	1	4,3	15 000	MH+LSU
Mesmossen		0,3			0,3	300	MH
Mustasaarenneva		0,3			0,3	200	MH
Mäkelänmäki		0,1			0,1	100	MH
Niinineva		0,2			0,2	100	MH
Norrmossen		0,2			0,2	200	MH
Norrskogens myrområden		0,3			0,3	100	MH
Närpes skärgård	0,7	0,1	0,2	0,1	1,1	5 000	LSU
Nättypii		0,1			0,1	100	MH
Paljakanneva-Åkantmossen		0,3			0,3	200	MH
Passmossen		0,3			0,3	200	MH
Patanajärvenkangas		0,2			0,2	100	MH
Paukaneva	0,5	0,3			0,8	1500	MH
Pelman metsä		0,1			0,1	100	MH
Peränevanholma		0,3			0,3	200	MH
Petalax åmynning	0,5		0,3	0,3	1,1	2 000	LSU
Pirjatanneva		0,3			0,3	200	MH
Pitkämännikönneva		0,2			0,2	100	MH
Pohjoisneva	0,5				0,5	500	MH
Bötombergen				0,3	0,3	200	MH
Pässilänvuori		0,3		0,4	0,7	1 000	MH
Pässinrämmä		0,1			0,1	100	MH
Pökkäsaaret		0,2			0,2	100	MH
Risnäsososen		0,3			0,3	200	MH

Tabell 8. fortsätter

Objekt	Planens art (siffran anger årsverken)				Nödvändiga resurser		Ansvarig instans
	Skötsel och användnings	Res-taurering	Istånd-sätt-ning/skötsel av fågel-vatten och åar/älvar	Skötsel av arter, lundar och vård-biotoper	Årsver-ken	Deltagande planering, €	
Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva		0,3			0,3	200	MH
Rummelön - Harrbådan			0,3	0,2	0,5	400	LSU+ staden
Ruokkaanneva		0,3			0,3	200	MH
Lundarna I Räyrinki		0,1		0,1	0,2	100	MH
Sandsundsfjärden			0,3		0,3	500	MH
Sappionjärvet		0,3			0,3	300	MH
Sidländet		0,3			0,3	200	MH
Simpsjö	0,5				0,5	1500	MH
Särkkisenjärvi			0,3		0,3	500	LSU
Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	0,5		0,3		0,8	1 500	MH
Tegelbruksbacken - Skog vid Norrfjärden	0,5	0,1	0,2	0,2	1	700	MH
Tuoresluoman lehdot				0,1	0,1	100	LSU
Ukonmäki		0,1			0,1	100	MH
Nykarleby skärgård	0,7		0,3	0,4	1,4	5 000	LSU
Varisneva		0,3			0,3	100	MH
Vassorfjärden			0,3		0,3	500	LSU
Vedahugget		0,1			0,1	100	MH
Viitajärvi			0,3		0,3	100	LSU
Viitaneva-Storholmanneva		0,3			0,3	200	MH
Vionneva		0,3			0,3	200	MH
Lunden vid Vähäjärvi och rikkärr i Ruotsalo				0,1	0,1	100	MH
Ylimysjärvi			0,3		0,3	200	LSU
Esse å				0,4	0,4	400	LSU
SAMMANLAGT LSU					16,3	36 050	
SAMMANLAGT MH					24,4	37 550	
SAMMANLAGT					40,7	73 600	

9 Översiktsplanens miljökonsekvenser

Målet med denna översiktsplan är att trygga och främja den biologiska mångfalden i Natura 2000-områdena i Västra Finlands miljöcentrals område. Planen siktar också till att bevara en gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som legat till grund för bildandet av deenskilda Natura 2000-områdena. Översiktsplanen har alltså inte sådana effekter på Natura 2000-områdena som avses i 65 § i naturvårdslagen. I samband med de områdesvisa planer som avses i översiktsplanen bör man bedöma planernas verkningar på de värderingar som utgör grund för skyddet av respektive område.

I översiktsplanen för skötsel och användning av Västra Finlands Natura 2000-områden är det inte heller nödvändigt att tillämpa lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program. En bedömning enligt denna lag skall göras om det med stöd av lag, förordning eller förvaltningsföreskrift måste göras en sådan Natura-bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen.

Bild 38. Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva Natura 2000-området på vintertiden.

10 Sammandrag

I Västra Finlands miljöcentrals område ingår 148 objekt i nätverket Natura 2000. I denna översiktsplan för skötsel och användning har behovet av områdesvisa skötsel- och användningsplaner uppskattats, såsom även behovet av andra planer samt kostnaderna för planerna.

Skötsel- och användningsplaner har utarbetats eller är under arbete för nitton Natura 2000-områden eller delar av dem. Planerna är brådslande (åren 2007-2012) för elva områden och för tre andra objekt utarbetas planerna åren 2012-2014.

Behovet av att restaurera myrar och skogar är stort: planer har utarbetats för sjutton objekt. Utöver dessa behövs planer för ytterligare 81 objekt. Planer för skötsel av vårdbiotoper har utarbetats för fem objekt och ytterligare åtta objekt är i behov av en plan.

För tillfället har åtminstone 40 objekt serviceutrustning av olika standard. Miljöförvaltningen har som mål att i fortsättningen utveckla och koncentrera serviceutrustningen till de områden som bäst passar för ändamålet – främst i skärgårdsområden och nationalparker.

På 17 objekt finns det olika behov av att iståndsätta och sköta vattendragen. Planer finns redan för sex områden. Femton Natura 2000-områden har behov av planering med anledning av att det finns hotade arter i dem.

För utarbetning av olika planer behövs en personalresurs på sammanlagt ca 40 årsverken på Västra Finlands miljöcentral och Forststyrelsens naturtjänster i Österbotten. Utöver detta medför enligt uppskattning den deltagande planeringen kostnader på 75 000 euro.

I Västra Finlands miljöcentrals område ansvarade miljöcentralen och Forststyrelsens naturtjänster i Österbotten för utarbetningen av översiktsplanen för skötsel och användning. För utarbetning av planen inrättades en uppföljningsgrupp bestående av representanter för följande parter: Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund och Etelä-Pohjanmaan liitto, Kustens skogscentral och Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus, Österbottens TE-central och Etelä-Pohjanmaan TE-keskus, Skogsforskningsinstitutet station i Kannus, Svenska Österbottens viltvårdsdistrikt och Pohjanmaan riistanhoitopiiri, skogsägarförbunden, producentorganisationerna, Naturskyddsdistriktet, landsbygdscentralerna, gränsbevakningsväsendet, naturföretagarnätverket Suomen luontoyrittäjyysverkosto och Österbottens fiskarförbund.

Tiivistelmä

Länsi-Suomen ympäristökeskuksen alueella Natura 2000 -verkostoon sisältyy 148 kohdetta. Tässä hoidon ja käytön yleissuunnitelmassa on arvioitu aluekohtaisten hoito- ja käyttösuunnitelmien tarve, muiden suunnitelmien tarve sekä niistä aiheutuvat kustannukset.

Hoito- ja käyttösuunnitelmia on laadittu tai tekeillä 19 Natura 2000 -alueelle tai niiden osalle. Suunnitelma tulee kiireellisesti (vuosina 2007–2012) laatia 13 ja vuosina 2012–2014 kolmelle muulle kohteelle.

Soiden ja metsien ennallistamissuunnitelmien tarve suuri: Suunnitelmia on laadittu 17 kohteelle. Näiden lisäksi suunnitelmia tarvitsee 81 kohdetta. Perinnebiotooppien hoitosuunnitelmia on laadittu viidelle kohteelle ja suunnitelmia kaipaava kahdeksan kohdetta.

Eritasoista palveluvarustusta on tällä hetkellä ainakin 40 kohteella. Ympäristöhallinnon tavoitteena on jatkossa kehittää ja keskittää palveluvarustusta siihen parhaiten soveltuville alueille – lähinnä saaristoalueille, kansallispuistojen ympäristöön sekä muutamille alueellisesti tärkeille virkistys- ja luontomatkailukohteille.

Erilaista vesistöjen kunnostus- ja hoitotarvetta on 17 kohteella. Kuudelle alueelle suunnitelma on jo laadittu. Uhanalaisista lajeista aiheutuvaa suunnittelutarvetta on 15 Natura 2000 -alueella.

Erilaisten suunnitelmien laadintaan tarvitaan henkilöresursseja Länsi-Suomen ympäristökeskukseen ja Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalveluihin yhteensä noin 41 henkilötyövuoden verran. Tämän lisäksi osallistavasta suunnittelusta aiheutuu kuluja arviolta 74 000 €a.

Länsi-Suomen ympäristökeskuksen alueella Natura 2000 -alueiden hoidon ja käytön yleissuunnitelman laadinnasta vastasivat ympäristökeskus ja Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut. Suunnitelman laadintaa varten perustettiin seurantaryhmä, johon kuuluivat seuraavien tahojen edustajat: Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan liitot, Rannikon ja Etelä-Pohjanmaan Metsäkeskukset, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan TE-keskukset, Metsäntutkimuslaitos, Kannuksen asema, Ruotsinkielisen Pohjanmaan ja Pohjanmaan riistanhoitopiirit, Metsänomistajain liitot, Tuottajajärjestöt, Luonnonsuojelupiiri, Maaseutukeskukset, Rajavartiolaitos, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ja Fiskarförbundet.

Bilaga 1. Grunduppgifter för Natura 2000-objekt i Västra Finlands miljöcentrals område (1/7). LsL=Naturvårdslagen, VL=Vattenlagen, MRL=Markanvändnings- och bygglag, Koskiensuojelulaki=Forsskyddslag, ML=Skogslag, Maa-aineslaki=Marktäktslag

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden år 2004 (ha)	Skyddsinstrument
FI1000017	RSO100064 HSO100093	Vattajanniemi	Karleby	Mellersta-Österbotten	3960	1021	LsL, VL
FI0800130	RSO100059 bl a	Kvarkens skärgård	Korsholm, Vörå-Maxmo, Vasa, Malax, Korsnäs, Nykarleby	Österbotten	128161	7324	LsL, MRL, VL
FI1000033	RSO100063	Karleby skärgård	Karleby	Mellersta-Österbotten	14699	15	LsL, VL
FI0800132	RSO100062	Larsmo skärgård	Larsmo, Jakobstad, Karleby	Österbotten, Mellersta-Österbotten	14460	50	LsL, MRL, VL
FI0800054	LVO100218	Petalax åmynning	Malax	Österbotten	543	12	LsL, MRL
FI1000026		Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsenevan alue	Kannus, Karleby	Mellersta-Österbotten	2505	1236	LsL
FI0800056	LVO100221	Vassorfjärden	Korsholm, Vörå-Maxmo	Österbotten	1537	28	LsL
FI0800135	RSO100056 LVO100224a	Närpes skärgård	Närpes, Korsnäs	Österbotten	11828	107	LsL, MRL, VL
FI0200021	SSO20076	Haapakeidas	Storå (Honkajoki, Siikainen)	Södra-Österbotten	5779	1549	LsL
FI1000010		Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning	Himango, Karleby	Mellersta-Österbotten	205		VL
FI0800133	RSO100061	Nykarleby skärgård	Nykarleby	Österbotten	3210	19	LsL, MRL, VL
FI0800110		Esse å	Pedersöre, Larsmo, Jakobstad, Evijärvi	Mellersta-Österbotten, Södra-Österbotten			VL
FI0200091		Karvian luomat	Kauhajoki (Karvia)	Södra-Österbotten			ML, VL
FI1000016	SSO100271	Jokisuunlahti ja Valmosanneva	Evijärvi	Södra-Österbotten	236	13	LsL, VL
FI0800062	LVO100208	Kodesjärvi	Storå	Södra-Österbotten	140		LsL
FI0800159	LHO100314	Ukonmäki	Alajärvi	Södra-Österbotten	61	1	LsL
FI0800060	LVO100205	Kuivasjärvi	Alavo	Södra-Österbotten	468	108	LsL
FI1000036		Lähdeneva	Karleby	Mellersta-Österbotten	246	175	LsL
FI0800070	LHO100319 bl a	Pässilänvuori	Kurikka, Ilmajoki	Södra-Österbotten	239	88	LsL
FI0800028		Pirjatanneva	Seinäjäki, Alavo (Virdois)	Södra-Österbotten	606	432	LsL

Bilaga 1 (2/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800071	LHO100341 SSO100321	Huosianmaankallio	Vimpeli, Alajärvi	Södra-Österbotten	38	22	LsL
FI0800160		Ängesholmen	Korsholm	Österbotten	54	54	LsL
FI0800087	SSO100287 AMO100509	Peränevanholma	Seinäjäki, Lappo	Södra-Österbotten	506	255	LsL
FI0800147	LHO100333	Kaijan Kryytimaa	Laihela	Österbotten	12		LsL
FI0800106	AMO100507	Lummukkakangas	Kauhava	Södra-Österbotten	62	59	LsL
FI1001001	SSO100305	Pilvineva	Kaustby, Vetil	Mellersta-Österbotten	3667	2993	LsL
FI1000034	SSO100312	Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	Halsua, Karleby	Mellersta-Österbotten	3305	142	LsL
FI1001004	SSO100313 bl a	Kivinevan alue	Lestijärvi, Toholampi (Reisjärvi, Sievi)	Mellersta-Österbotten	2120	1160	LsL
FI1000003	LVO100210	Rummelön–Harrbådan	Karleby	Mellersta-Österbotten	236		LsL, VL
FI1000013	SSO100282 RSO100062	Kätölandet	Karleby	Mellersta-Österbotten	435	50	LsL, VL
FI0800112	LVO100213	Lappjärds våtmarker	Kristinestad	Österbotten	1224	25	LsL, MRL, VL
FI1001005	SSO100318	Lestijokis över lopp och Paukanneva	Lestijärvi, Toholampi	Mellersta-Österbotten	1551	646	LsL, VL, koskiensuojelulaki
FI0800052	LVO100214	Hällörsfjärden	Kronoby	Österbotten	313		LsL
FI0800111	SSO100283 bl a	Lappjärds ådal	Kauhajoki, Storå, Kristinestad, Bötom	Södra-Österbotten, Österbotten	234	102	LsL, VL
FI0800035	SSO100286	Paukanneva	Seinäjäki	Södra-Österbotten	583	128	LsL
FI0800154		Skog vid Norrfjärden	Kristinestad	Österbotten	82	72	LsL
FI1000015	LHO100340	Lundarna I Räyrinki	Vetil	Mellersta-Österbotten	132	47	LsL
FI0800002	KPU100015 bl a	Kauhaneva-Pohjankangas	Kauhajoki (Karvia, Honkajoki)	Södra-Österbotten	6865	3639	LsL, MRL, maa-aineslaki, ML, VL
FI1000028		Lunden vid Vähäjärvi och rikkärr i Ruotsalo	Karleby	Mellersta-Österbotten	81	67	LsL
FI0800013	SSO100291	Harjaisneva-Pilkoonneva	Östermark	Södra-Österbotten	691	549	LsL
FI0355008		Haukkaneva	Alavo (Viridis)	Södra-Österbotten	2106	466	LsL

Bilaga 1 (3/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800027	SSO100270 bl a	Larvanneva	Alavo, Kuortane	Södra-Österbotten	848	635	LsL
FI0800014	SSO100290 bl a	Lutakkoneva	Östermark	Södra-Österbotten	455	296	LsL
FI0800077	LHO100327 bl a	Bötomborgen	Kristinestad	Österbotten	126	103	LsL
FI1000001	LHO100324	Isosaari översvämningsslund	Karleby	Mellersta-Österbotten	39	19	LsL
FI0800157		Kajaneskogen	Malax	Österbotten	47		LsL
FI1000057		Lestijoki	Himanka, Kannus, Lestijärvi, Karleby, Toholampi	Mellersta-Österbotten	400	15	Koskiensuojelulaki ja Lestijoen luonnontaloudellinen kehittämissuunnitelma
FI0800025	SSO100269	Paljakanneva-Åkantmossen	Kauhava, Oravais, Nykarleby	Södra-Österbotten, Österbotten	1218	910	LsL
FI0800024	SSO100295	Viitanneva-Storholmanneva	Kauhava	Södra-Österbotten	347	161	LsL
FI0800030	SSO100288	Haukilamminneva	Seinäjoki, Jalasjärvi	Södra-Österbotten	1061	944	LsL
FI0800046	SU-1 32701	Passmossen	Pedersöre	Österbotten	244	138	LsL
FI0800082	LHO100334	Simpsjö	Lappo	Södra-Österbotten	51	46	LsL
FI0800050	LVO100209	Ylimysjärvi	Kauhajoki	Södra-Österbotten	125		LsL
FI0800045	SSO100289	Angjärvmossen	Pedersöre	Österbotten	134	2	LsL
FI0800085	AMO100516 bl a	Bredmossmyran	Närpes	Österbotten	27	8	LsL
FI0800026	SSO100272	Hanhikeidas	Storå	Södra-Österbotten	934	738	LsL
FI1001011	SSO100307 bl a	Hötölamminneva	Perho, Alajärvi	Mellersta-Österbotten, Södra-Österbotten	1316	1315	LsL
FI0800144	LHO100335	Igelträsket	Korsholm	Österbotten	26	21	LsL
FI1000029		Iso Ristineva-Pikku Ristineva	Karleby, Kronoby	Mellersta-Österbotten, Österbotten	272	22	LsL
FI1000031	LHO100388	Isoraivio och Pilleskytö	Perho	Mellersta-Österbotten	15		LsL
FI0800146	YSA	Järvinevan metsä	Lappo	Södra-Österbotten	11		LsL

Bilaga 1 (4/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800066	LVO100229	Kalapää träsk	Vörå-Maxmo	Österbotten	102		LsL
FI0800104	AMO100526	Mäkelänmäki	Etseri	Södra-Österbotten	58		LsL
FI0800037	SSO100327	Niinineva	Etseri	Södra-Österbotten	74	72	LsL
FI0800103	AMO100525	Nättypii	Seinäjoki	Södra-Österbotten	38	29	LsL
FI0800153	SU-1 76701	Pelman metsä	Seinäjoki	Södra-Österbotten	12	12	LsL
FI0800047	LHO100339	Pitkämännikönneva	Soini	Södra-Österbotten	79	36	LsL
FI0800156		Pökkäsaaret	Kauhava	Södra-Österbotten	20		LsL
FI0800039	SSO100285	Vanhaneva	Lappajärvi	Södra-Österbotten	334	330	LsL
FI0800015	SSO100301	Varisneva	Östermark	Södra-Österbotten	278	243	LsL
FI0800097	AMO100515	Vedahugget	Korsholm	Österbotten	40	11	LsL
FI1000025	LVO100227	Viitajärvi	Kannus, Karleby, Toholampi	Mellersta-Österbotten	155	21	LsL
FI0800064	LVO100228	Lappo åmynning--Bådaviken	Nykarleby	Österbotten	610		LsL
FI0800038	SSO100315	Matosuo	Soini	Södra-Österbotten	838	787	LsL
FI1000014	SSO100317	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	Toholampi	Mellersta-Österbotten	2206	2050	LsL
FI0800061	LVO100204	Edesjärvi	Alavo	Södra-Österbotten	174	14	LsL
FI0800044	SSO100292 bl a	Mesmossen	Nykarleby	Österbotten	675	126	LsL
FI0800065	RSO100065	Sappionjärvet	Etseri	Södra-Österbotten	307	191	LsL
FI0800096	AMO100513 bl a	Sidländet	Korsholm	Österbotten	507	271	LsL
FI0800019	SSO100263	Degermossen	Korsnäs	Österbotten	508	151	LsL
FI0800120	HSO100095 bl a	Åsen vid Iso Koirajärvi	Etseri, Soini	Södra-Österbotten	343	329	LsL
FI0800012	SSO100309 bl a	Pohjoisneva	Alajärvi, Perho (Kyyjärvi)	Södra-Österbotten, Mellersta-Österbotten, Mellersta-suomi	2341	1514	LsL

Bilaga 1 (5/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800101	AMO100520	Pässinrämmäkkä	Östermark	Södra-Österbotten	60	23	LsL
FI0800099	AMO100518	Fänäsabban	Jakobstad	Österbotten	28		LsL
FI0800023	SSO100296	Norrmossen	Vörå-Maxmoi	Österbotten	199	149	LsL
FI0800020	SSO100266	Risnämossen	Närpes	Österbotten	727		LsL
FI0800067		Sandsundsjärden	Pedersöre, Jakobstad	Österbotten	159		LsL
FI1000059		Särkkisenjärvi	Vetil	Österbotten	29		LsL
FI1000019	SSO100302	Vionneva	Kaustby, Karleby	Mellersta-Österbotten	878	468	LsL
FI0800143		Gubbräskberget	Jakobstad	Österbotten	21		LsL
FI0800042	SSO100308	Iso Narunneva	Alajärvi	Södra-Österbotten	275	109	LsL
FI0800098	AMO100517	Djuplottbacken	Pedersöre	Österbotten	43	43	LsL
FI0800142	AMO100511	Furubacken	Korsholm	Österbotten	19	10	LsL
FI0800095	AMO100512	Iskmo Ön	Korsholm	Österbotten	236	119	LsL
FI0800017	SSO100276	Iso Kakkurinneva	Kurikka	Södra-Österbotten	180	69	LsL
FI0800063	LVO100226	Kalisjön	Pedersöre	Österbotten	83		LsL
FI0800091	AMO100527	Käärmekalliot	Alajärvi	Södra-Österbotten	66	48	LsL
FI0800092	AMO	Lassinharju	Storå	Södra-Österbotten	67	65	LsL
FI0800036	SSO100319	Maaherransuo	Etseri (Multia)	Södra-Österbotten, Mellersta-Suomi	418	410	LsL
FI0800150	SU93704	Matosuonniemi	Soini	Södra-Österbotten	32	32	LsL
FI0800022	SSO100264	Norrskogens myrområden	Vörå-Maxmo	Österbotten	95	36	LsL
FI1001003	AMO100115	Patanajärvenkangas	Perho	Mellersta-Österbotten	298	281	LsL, VK
FI0800041	SSO100294	Ruokkaanneva	Vimpeli	Södra-Österbotten	323	323	LsL

Bilaga 1 (6/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800158	LHO100318	Tuoresluoman lehdot	Ilmajoki	Södra-Österbotten	17		LsL
FI0800059	LVO100223	Hinjärv	Närpes, Korsnäs	Österbotten	420	80	LsL
FI0800134	RSO100055 bl a	Kristinestads skärgård	Kristinestad, Kaskö, Närpes	Österbotten	8059	4	LsL, MRL, VL
FI0800010	SSO100280	Mustasaarenneva	Kauhajoki, Jalasjärvi	Södra-Österbotten	724	628	LsL
FI0800152	AMO100524	Skog vid Nörrträsk	Vörå-Maxmoi	Österbotten	21	18	LsL
FI1001012	SSO100326	Linjasalmenneva	Lestijärvi, Perho	Mellersta-Österbotten	2656	2589	LsL, ML
FI0900093		Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva	Soini (Karstula)	Södra-Österbotten, Mellersta-Suomi	2472	982	LsL, MRL, maa-aineslaki, ML, VL
FI0800001	KPU10017bl a	Lauhanvuori	Storå, Kauhajoki (Honkajoki)	Södra-Österbotten, Satakunta	4992	4724	LsL
FI1001010	SSO100310bl a	Hangasneva-Säästöpiirinneva	Halsua, Perho	Mellersta-Österbotten	3550	3453	LsL
FI0800057	LVO100222bl a	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	Korsholm, Vasa	Österbotten	2854	599	LsL, MRL
FI0800021	SSO100267	Sanemossen	Närpes, Malax	Österbotten	1053	1043	LsL
FI1001002	AMO100109	Linjalamminkangas	Halsua, Lestijärvi, Perho	Mellersta-Österbotten	461	455	LsL
FI1000004	LVO100211	Bredviken	Karleby, Kronoby	Mellersta-Österbotten, Österbotten	194	151	LsL
FI0800140		Tegelbruksbacken	Kristinestad	Österbotten	47	45	MRL
FI0800018	SSO100262	Kackurmossen	Malax, Närpes	Österbotten	760	651	LsL
FI0800107		Kalomskogen	Vörå-Maxmo	Österbotten	66	66	LsL
FI0800032	SSO100284	Levaneva	Laihela, Kurikka	Österbotten, Södra-Österbotten	3343	3239	LsL
FI0800084	LHO100336	Orrmossleden	Närpes, Östermark	Österbotten, Södra-Österbotten	26	8	LsL
FI0800079	LHO100331	Pitkämönluoma	Kurikka	Södra-Österbotten	24		LsL
FI1000005	RSO110101	Rahja skärgård	Himango, Karleby(Kalajoki)	Mellersta-Österbotten, Pohjois-Österbotten	8381	60	LsL, MRL, VL
FI1001014		Heikinjärvenneva	Perho	Mellersta-Österbotten	313		LsL

Bilaga 1 (7/7)

Natura-kod	Skyddsprogramskod	Objektets namn	Kommun	Landskap	Areal, ha	Statsägda områden (ha)	Skyddsinstrument
FI0800034	SSO100278	Iso Koihnanneva	Kauhajoki	Södra-Österbotten	1390	1379	LsL
FI1001009	SSO100325	Isonneva	Lestijärvi	MellerstaMellersta-Österbotten	631	631	LsL
FI1001008	RSO100067	Lehtosenjärvi	Lestijärvi	MellerstaMellersta-Österbotten	1038	1034	LsL, VL
FI1001013	KPU100016	Salamajärvi	Perho (Kinnula, Kivijärvi)	MellerstaMellersta-Österbotten, Mellers-taMellersta-Suomi	8948	3901	LsL
FI0200130		Karvianjoen kosket	Kauhajoki (Honkajoki)	Södra-Österbotten, Satakunta			LsL, ML, VL
FI0800033	SSO100277bl a	Iso Kaivoneva	Kauhajoki	Södra-Österbotten	584	566	LsL
FI1001007	RSO100066	Holmarna i Lestijärvi	Lestijärvi	MellerstaMellersta-Österbotten	2152	305	LsL, VL
FI0800093	AMO100510	Gamla Kastet	Vörå-Maxmo	Österbotten	39	37	LsL
FI0800145	LHO100322	Isokorpi	Kurikka	Södra-Österbotten	14	14	LsL
FI0800141		Brymsören	Nykarleby	Österbotten	21		LsL
FI1000047	AMO100116	Hautahuhta	Vetil	MellerstaMellersta-Österbotten	31	29	LsL
FI0800148	AMO100504	Kivistönmäki	Ilmajoki	Södra-Österbotten	22	22	LsL
FI0800016	SSO100299	Kurpanneva	Östermark, Kurikka	Södra-Österbotten	395	360	LsL
FI0800086	LHO100342	Lågpelt	Vörå-Maxmo	Österbotten	21	21	LsL
FI1001006	AMO100110	Mattilansaari	Lestijärvi	MellerstaMellersta-Österbotten	59	59	LsL
FI0800151		Metsäkylän metsä	Kurikka	Södra-Österbotten	12		LsL
FI0800089	AMO100117	Miilu	Etseri	Södra-Österbotten	13	13	LsL
FI0800100	AMO100519	Mäntykangas	Soini	Södra-Österbotten	53		LsL
FI0800105		Peräskogen	Lillkyro, Laihela	Österbotten	38	3	LsL
FI0800155		Porraslamminkangas	Lestijärvi	MellerstaMellersta-Österbotten	13	13	LsL

Bilaga 2. Antal naturtyper och arter som motiverar skyddet i Natura 2000-områdena. (1/5)

Natura-kod	Objektets namn	Natura-naturtyper		Arter				
		Antal	Prioriterade	Habitatdirektiv, SCI	Fågeldirektiv, SPA	Hotade (reg)	Habitatdir. bilaga II växter	Fåglar bilaga I
FI1000017	Vattajanniemi	14	6	x		2		17
FI0800130	Kvarkens skärgård	14	5	x	x	7	4	48
FI1000033	Karleby skärgård	8	5	x	x			8
FI0800132	Larsmo skärgård	8	4	x	x	3	1	31
FI0800054	Petalax åmynning	3	2	x	x		1	27
FI1000026	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsenevan alue	5	3	x		1		10
FI0800056	Vassorfjärden	4	2	x	x	3	1	24
FI0800135	Närpes skärgård	8	5	x	x	2		24
FI0200021	Haapakeidas	7	2	x	x	1		17
FI1000010	Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning	3	1	x	x	1	1	10
FI0800133	Nykarleby skärgård	13	5	x	x			12
FI0800110	Esse å			x		1	2	
FI0200091	Karvian luomat	2		x			1	
FI1000016	Jokisuunlahti och Valmosanneva	3	1	x	x	1		14
FI0800062	Kodesjärvi	2			x	1		13
FI0800159	Ukonmäki	4	2	x		1	1	1
FI0800060	Kuivasjärvi	3	1	x	x	1		16
FI1000036	Lähdeneva	1	1	x	x			8
FI0800070	Pässilänvuori	7	4	x				3
FI0800028	Pirjatanneva	5	4	x	x	1		10
FI0800071	Huosianmaankallio	3	1	x		1	1	1
FI0800160	Ängesholmen	10	5	x				1
FI0800087	Peränevanholma	4	4	x		2	1	13
FI0800147	Kaijan Kryytimaa	2	1	x		1	1	2
FI0800106	Lummukkakangas	2	2	x		1	2	5
FI1001001	Pilvineva	3	2	x	x	1		18
FI1000034	Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	5	3	x		1	2	15
FI1000004	Kivinevan alue	8	4	x		2	1	14
FI1000003	Rummelön - Harrbådan	7	3	x	x	2		12
FI1000013	Kätölandet	5	4	x	x	2	1	13
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	7	1	x	x	2	3	23

Bilaga 2 (2/5)

Natura-kod	Objektets namn	Natura-naturtyper		Arter				
		Antal	Prioriterade	Habitatdirektivet, SCI	Fågeldirektivet, SPA	Hotade (reg)	Habitatdir.bilaga II växter	Fåglar bilaga I
FI1001005	Lestijoki över lopp och Paukaneva	4	2	x		1	1	6
FI0800052	Hällörsfjärden	4	2	x	x	1		20
FI0800111	Lappfjärds ådal	3	2	x		1	2	3
FI0800035	Paukaneva	1	1	x				3
FI0800154	Skog vid Norrfjärden	5	3	x				1
FI1000015	Lundarna i Räyrinki	2		x			1	7
FI0800002	Kauhaneva-Pohjankangas	7	3	x	x		0	26
FI1000028	Lunden vid Vähäjärvi och rikkärr i Ruotsalo	4	2	x			1	3
FI0800013	Harjaisneva-Pilkoonneva	2	2	x			0	12
FI0355008	Haukkaneva	7	4	x			1	13
FI0800027	Larvanneva	5	1	x	x	1		14
FI0800014	Lutakkoneva	2	2			1	1	5
FI0800077	Bötomborgen	5	1	x				1
FI1000001	Isosaari översvämningsslund	4	3	x		1	2	3
FI0800157	Kajaneskogen	2	2	x		1	1	
FI1000057	Lestijoki	2		x			1	
FI0800025	Paljakanneva-Åkantmossen	5	3	x				9
FI0800024	Viitaneva-Storholmanneva	2	2	x				3
FI0800030	Haukilamminneva	4	3	x			0	7
FI0800046	Passmossen	2	2	x				5
FI0800082	Simpsjö	3	2	x				6
FI0800050	Ylimysjärvi	3	1	x	x			17
FI0800045	Angjärvmossen	2	1	x		1	1	10
FI0800085	Bredmossmyran	3	2	x		1	1	2
FI0800026	Hanhikeidas	2	1	x	x		1	11
FI1001011	Hötölamminneva	4	2	x		1	1	6
FI0800144	Igelträsket	5	2	x				
FI1000029	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	3	2	x				
FI1000031	Isoraivio och Pilleskytö	3	1	x				2
FI0800146	Järvinevan metsä	2	2	x				
FI0800066	Kalapää träsk	1			x	1		9
FI0800104	Mäkelänmäki	2	2	x				1

Bilaga 2 (3/5)

Natura-kod	Objektets namn	Natura-naturtyper		Arter				
		Antal	Priorite-rade	Habitat-direktivet, SCI	Fågel-direkti-vet, SPA	Hota-de (reg)	Habitat-dir.bilaga II växter	Fåglar bilaga I
FI0800037	Niineva	1	1	x				2
FI0800103	Nättypii	3	2	x		1	1	2
FI0800153	Pelman metsä	2	2	x				
FI0800047	Pitkämännikönneva	4	2	x				
FI0800156	Pökkäsaaret	2	2	x				
FI0800039	Vanhaneva	1	1	x	x	1		10
FI0800015	Varisneva	2	2	x				3
FI0800097	Vedahugget	1	1	x		1	1	1
FI1000025	Viitajärvi	3	1	x	x			13
FI0800064	Lappo åmynning--Bådaviken	3	2	x	x	1		13
FI0800038	Matosuo	6	2	x			0	5
FI1000014	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	4	4	x	x	2		16
FI0800061	Edesjärvi	2			x			7
FI0800044	Mesmossen	2	2	x				3
FI0800065	Sappionjärvet	3	1	x				4
FI0800096	Sidländet	4	3	x	x	1	1	11
FI0800019	Degermossen	2	2	x				4
FI0800120	Åsen vid Iso Koirajärvi	6	1	x			0	1
FI0800012	Pohjoisneva	9	4	x		1	2	14
FI0800101	Pässinrämmä	3	3	x		1	1	3
FI0800099	Fänäsnaabban	2	2	x				3
FI0800023	Norrmossen	1	1	x			0	5
FI0800020	Risnäs-mossen	2	2	x		2	1	8
FI0800067	Sandsundsfjärden	1		x	x	1	1	13
FI1000059	Särkkisenjärvi	1			x			5
FI1000019	Vionneva	4	2	x	x	2		10
FI0800143	Gubbträskberget	4	2	x		1	1	3
FI0800042	Iso Narunneva	2	2	x				5
FI0800098	Djuplottbacken	3	2	x		1	1	1
FI0800142	Furubacken	1	1	x		1	1	2
FI0800095	Iskmo Ön	4	3	x	x	2	1	7
FI0800017	Iso Kakkurinneva	1	1	x				3

Bilaga (4/5)

Natura-kod	Objektets namn	Natura-naturtyper		Arter				
		Antal	Priorite-rade	Habitat-direktivet, SCI	Fågel-direkti-vet, SPA	Hotade (reg)	Habitat-dir.bilaga II växter	Fåglar bilaga I
FI0800063	Kalisjön	2		x				5
FI0800091	Käärmekalliot	3	2	x				
FI0800092	Lassinharju	2	2	x				
FI0800036	Maaherransuo	4	3	x		1	1	10
FI0800150	Matosuonniemi	3	3	x				1
FI0800022	Norrskogens myrområden	3	2	x				5
FI1001003	Patanajärvenkangas	3	2	x			2	2
FI0800041	Ruokkaanneva	2	2	x				3
FI0800158	Tuoresluoman lehdot	2	1	x				
FI0800059	Hinjärvi	5	2	x	x	2		11
FI0800134	Kristinestads skärgård	14	4	x	x	1	2	18
FI0800010	Mustasaarenneva	5	3	x			0	8
FI0800152	Skog vid Nörrträsk	3	2	x				
FI1001012	Linjasalmenneva	6	2	x		2	2	19
FI0900093	Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva	8	4	x	x	2		18
FI0800001	Lauhanvuori	8	4	x		1	2	23
FI1001010	Hangasneva-Säästöpiirinneva	5	3	x		1	2	11
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	5	2	x	x	1	1	38
FI0800021	Sanemossen	4	3	x	x	1	1	8
FI1001002	Linjalamminkangas	2	2	x				4
FI1000004	Bredviken	2		x	x			19
FI0800140	Tegelbruksbacken	5	2	x				
FI0800018	Kackurmossen	3	3	x	x	3	2	23
FI0800107	Kalomskogen	2	2	x		1	1	1
FI0800032	Levaneva	5	4	x	x	2	3	20
FI0800084	Orrmossleden	3	2	x				
FI0800079	Pitkämönluoma	1		x				
FI1000005	Rahja skärgård	17	6	x	x		6	11
FI1001014	Heikinjärvenneva	2	1		x			8
FI0800034	Iso Koihanneva	4	3	x	x		0	10
FI1001009	Isonneva	4	2	x			1	7
FI1001008	Lehtosenjärvi	4	2	x				7

Bilaga (5/5)

Natura-kod	Objektets namn	Natura-naturtyper		Arter				
		Antal	Priorite-rade	Habitat-direktivet, SCI	Fågel-direkti-vet, SPA	Hotade (reg)	Habitat-dir. bilaga II växter	Fåglar bilaga I
FI1001013	Salamajärvi	13	4	x		1	3	23
FI0200130	Karvianjoen kosket	5	1	x		1	1	1
FI0800033	Iso Kaivoneva	2	2	x				6
FI1001007	Holmarna i Lestijärvi	3	2	x				5
FI0800093	Gamla Kastet	1	1	x				1
FI0800145	Isokorpi	2	1	x		1	1	
FI0800141	Brymsören	5	3	x		1	1	
FI1000047	Hautahuhta	3	2	x				2
FI0800148	Kivistönmäki	2	2	x		1	1	3
FI0800016	Kurpanneva	3	3	x				7
FI0800086	Lågpet	2	1	x			1	
FI1001006	Mattilansaari	2	2	x				2
FI0800151	Metsäkylän metsä	1	1	x		1	1	1
FI0800089	Miilu	1	1	x				3
FI0800100	Mäntykangas	3	3	x		1	1	3
FI0800105	Perämetsä	2	2	x		1	1	3
FI0800155	Porraslamminkangas	1	1	x				2

Bilaga 3. Behovet av planering av skötseln och användningen av Natura 2000-områdena (1/8)

Prioritering: 1=brådskande, 2= övriga planeringsobjekt, 3= plan finns/under arbete 4= inget planeringsbehov. Prioriteringen grundar sig även på behovet av skötsel och restaurering av naturtyper och arter. Behovet av andra planer än skötsel- och användningsplaner anges i tabellerna 3, 4, 6 och 7. Grunderna för prioriteringen förklaras närmare i kapitel 6.2.

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Prioritering	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snöskotertrafik	Stugor/muddring	Skogsbruk/jordbruk	Friluftsliv/rekreation	Naturturism	Undervisning			
FI1000017	Vattajanniemi	4	4	4	3	1	4	1	2	2	1	MH	x
FI0800130	Kvarkens skärgård	2	2	1	3	1	4	1	1	2	1	LSU+MH	x
FI1000033	Karleby skärgård	1	1	1	3	1	4	1	2	2	1	LSU+MH	x
FI0800132	Larsmo skärgård	1	1	4	2	1	4	4	1	1	1	LSU	x
FI0800054	Petalax åmynning	2	4	4	2	2	4	1	2	2	1	LSU	x
FI1000026	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsenevan alue	3	4	4	2	4	1	2	2	2	1	MH	x
FI0800056	Vassorfjärden	1	4	1	4	1	4	2	2	2	1	LSU	
FI0800135	Närpes skärgård	2	3	3	3	2	4	2	1	2	1	LSU+MH	x
FI0200021	Haapakeidas	4	4	4	1	4	4	2	1	2	1	MH	x
FI1000010	Maakannuskarinlahti och Viirretjoki åmynning	2	4	4	4	2	4	2	2	2	1	LSU	
FI0800133	Nykarleby skärgård	4	4	2	4	1	4	4	2	2	1	LSU+MH	x
FI0800110	Esse å	4	2	4	4	1	4	2	2	2	1	LSU	
FI0200091	Karvian luomat	4	2	3	4	4	1	4	2	2	1	LSU	
FI1000016	Jokisuunlahti ochValmosanneva	4	4	4	4	4	4	2	2	1	1	MH	x
FI0800062	Kodesjärvi	4	4	4	4	2	4	2	2	2	1	LSU	
FI0800159	Ukonmäki	4	4	4	4	4	4	2	2	2	1	MH	
FI0800060	Kuivasjärvi	3	4	4	4	2	4	2	2	2	1	LSU+MH+kommun	
FI1000036	Lähdeneva	4	4	4	3	4	4	4	2	2	1	MH	

Bilaga 3. (2/8)

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Prioritering	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snöskotertrafik	Stugor/muddring	Skogsbruk/jordbruk	Friluftsliv/rekreation	Naturturism	Undervisning			
FI0800070	Pässilänvuori	4	4	4	4	4	4	1	2	1	1	MH	
FI0800028	Pirjatanneva	1	4	4	4	4	4	4	4	1	1	MH	
FI0800071	Huosianmaankallio	4	4	4	4	4	1	4	2	2	1	MH	
FI0800160	Ängesholmen	4	4	4	4	4	4	1	1	1	1	MH	
FI0800087	Peränevanholma	4	4	4	3	4	4	4	2	2	1	MH	
FI0800147	Kaijan Kryytimaa	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	LSU	
FI0800106	Lummukkakangas	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	MH	
FI1001001	Pilvineva	3	4	4	3	4	4	2	1	1	1	MH	
FI1000034	Kotkanneva och skogarna i Pikku-Koppelo	4	4	4	3	4	4	2	2	2	1	LSU + MH	x
FI1000004	Kivinevan alue	4	4	4	3	4	4	4	1	1	1	MH	
FI0800010	Mustasaarenneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	MH	
FI0800082	Simpsjö	4	4	4	4	4	4	1	2	1	1	MH	
FI0800035	Paukaneva	2	4	4	3	4	4	1	1	1	1	MH	
FI1000003	Rummelön - Harrbådan	2	4	4	4	4	4	1	1	1	2	LSU + staden	
FI1000013	Kätölandet	4	4	4	2	1	4	2	2	1	2	LSU	
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	2	4	1	4	1	4	4	2	2	2	LSU+MH	
FI1001005	Lestijokis över lopp och Paukaneva	2	2	2	2	4	4	1	1	1	2	MH	
FI0800052	Hällörsfjärden	1	4	4	4	2	4	4	2	2	2	LSU	
FI0800111	Lappfjärds ådal	4	2	4	4	2	1	2	1	2	2	MH	
FI0800154	Skog vid Norrfjärden	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	MH	

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priorite-ring	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snö-skoter- trafik	Stugor/ muddring	Skogs- bruk/ jordbruk	Friluftsliv/rekreation	Natur-turism	Under-visning			
FI1000015	Lundarna I Råyrinki	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0800002	Kauhaneva-Pohjankangas	4	4	4	4	4	3	1	1	2	2	MH	x
FI1000028	Lunden vid Vähäjärvi och rikkärr i Ruotsalo	4	4	4	4	4	4	4	2	1	2	MH	
FI0800013	Harjaisneva-Pilkoonneva	3	4	4	4	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0355008	Haukkaneva	4	4	4	4	3	4	1	1	1	2	MH	
FI0800027	Larvanneva	3	4	4	3	4	4	1	1	1	2	MH	
FI0800014	Lutakkoneva	4	4	4	4	4	4	1	1	2	2	MH	
FI0800077	Bötomborgen	4	4	4	4	4	4	2	1	2	2	MH	
FI1000001	Isosaari översvämningsslund	4	4	4	4	4	4	3	2	2	2	MH	
FI0800157	Kajaneskogen	4	4	4	4	4	4	2	2	1	2	Metla	
FI1000057	Lestijoki	4	2	4	4	4	4	2	1	2	2	LSU	
FI0800025	Paljakanneva-Åkantmossen	4	4	4	3	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0800024	Viitaneva-Storholmanneva	3	4	4	3	4	4	4	2	1	2	MH	
FI0800030	Haukilamminneva	3	4	4	4	4	4	3	4	4	2	MH	
FI0800046	Passmossen	4	4	4	4	4	4	3	2	2	2	MH	
FI0800050	Ylimysjärvi	3	4	4	4	4	4	3	2	2	2	LSU	
FI0800045	Angjärvmossen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800085	Bredmossmyrän	4	4	4	4	4	4	3	4	4	2	MH	

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priorite-ring	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snö-skoter-traffic	Stugor/muddring	Skogs-bruk/jordbruk	Friluft-sliv/rekr-ation	Natur-turism	Under-visning			
FI0800026	Hanhikeidas	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1001011	Hötölamminneva	3	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	x
FI0800144	Igelträsket	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1000029	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1000031	Isoraivio och Pilleskytö	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800146	Järvinevan metsä	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800066	Kalapää träsk	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800104	Mäkelänmäki	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800037	Niineva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800103	Näättyii	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800153	Pelman metsä	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800047	Pitkämännikönneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800156	Pökkäsaaret	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800039	Vanhaneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800015	Varisneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800097	Vedahugget	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1000025	Viitajärvi	4	4	4	4	4	4	3	4	4	2	LSU	
FI0800064	Lappo åmyrning--Bådaviken	3	4	4	3	4	4	2	2	2	2	LSU	
FI0800038	Matosuo	3	4	4	4	4	4	2	2	1	2	MH	

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priorite-ring	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snö-skoter- trafik	Stugor/ muddring	Skogs- bruk/ jordbruk	Friluftsliv/rekre ation	Natur- turism	Under- visning			
FI1000014	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	3	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800061	Edesjärvi	3	4	4	4	2	4	3	1	1	2	LSU	
FI0800044	Mesmossen	4	4	4	3	4	4	3	2	2	2	MH	
FI0800065	Sappionjärvet	3	3	3	4	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0800096	Sidländet	4	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800019	Degermossen	4	4	4	3	4	4	3	2	2	2	MH	
FI0800120	Åsen vid Iso Koirajärvi	3	4	4	3	4	4	1	1	2	2	MH	
FI0800012	Pohjoisneva	4	4	4	3	4	4	3	2	2	2	MH	x
FI0800101	Pässinrämmäkkä	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0800099	Fänäsabban	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	MH	
FI0800023	Norrmossen	4	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800020	Risnäsossen	4	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800067	Sandsundsfjärden	4	4	4	4	3	4	3	2	2	2	LSU	
FI1000059	Särkkisenjärvi	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	LSU	
FI1000019	Vionneva	4	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800143	Gubbträskberget	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	LSU	
FI0800042	Iso Narunneva	4	4	4	3	4	4	4	2	2	2	MH	
FI0800098	Djuplottbacken	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800142	Furubacken	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priorite-ring	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snö-skoter- trafik	Stugor/ muddring	Skogs- bruk/ jordbruk	Friluftsliv/rekre-ation	Natur- turism	Under- visning			
FI0800095	Iskmo Ön	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800017	Iso Kakkurinneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800063	Kalisjön	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800091	Kääremekalliot	3	4	4	4	4	4	3	4	4	2	MH	
FI0800092	Lassinharju	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800036	Maaherransuo	3	4	4	4	4	4	3	4	4	2	MH	
FI0800150	Matosuonniemi	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800022	Norrskogens myrområden	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1001003	Patanajärvenkangas	4	3	4	4	3	4	3	4	4	2	MH	
FI0800041	Ruokkaanneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800158	Tuoresluoman lehdot	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI0800059	Hinjärvi	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	LSU	
FI0800134	Kristinestads skärgård	4	4	4	4	3	4	3	4	4	2	LSU	x
FI0800152	Skog vid Nörrträsk	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	MH	
FI1001012	Linjasalmenneva	2	3	4	4	4	4	1	1	2	3	MH	x
FI0900093	Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva	3	3	4	3	4	4	2	2	2	3	MH	x
FI0800001	Lauhanvuori	4	4	4	4	4	4	1	1	1	3	MH	x
FI1001010	Hangasneva-Säästöpiirinneva	2	4	4	3	4	4	4	2	2	3	MH	x
FI0800057	Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen	1	4	2	1	3	4	2	2	2	3	MH	x

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priorite-ring	Ansvarig instans	Be-hov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snö-skoter-traffic	Stugor/muddring	Skogs-bruk/jordbruk	Friluftsliv/rekreation	Natur-turism	Under-visning			
FI0800021	Sanemossen	4	4	4	3	4	4	4	2	2	3	MH	
FI1001002	Linjalamminkangas	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MH	x
FI1000004	Bredviken	2	4	4	3	4	4	1	2	1	3	MH	
FI0800140	Tegelbruksbacken	4	3	4	4	4	2	1	1	1	3	MH	x
FI0800018	Kackurmossen	2	4	4	4	4	4	2	4	4	3	MH	
FI0800107	Kalomskogen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MH	
FI0800032	Levaneva	4	4	4	4	4	4	1	1	1	3	MH	x
FI0800084	Orrmossleden	4	4	4	4	4	4	4	4	1	3	MH	
FI0800079	Pitkämönluoma	4	4	4	4	4	4	1	4	4	3	LSU	x
FI1000005	Rahja skärgård	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	LSU+MH	x
FI1001014	Heikinjärvenneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MH	
FI0800034	Iso Koihnanneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MH	
FI1001009	Isonneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MH	
FI1001008	Lehtosenjärvi	3	2	3	2	4	4	2	2	4	3	MH	x
FI1001013	Salamajärvi	4	1	4	4	4	4	1	1	2	3	MH	x
FI0200130	Karvianjoen kosket	4	4	4	4	4	1	4	2	2	4	LSU	
FI0800033	Iso Kaivoneva	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	MH	
FI1001007	Holmarna iLestijärvi	4	2	3	2	4	4	3	2	2	4	MH	
FI0800093	Gamla Kastet	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	

Natura-kod	Objektets namn	Planeringsbehov till följd av markanvändningen 1= stort, 2= måttligt, 3= ringa, 4= inget planeringsbehov									Priotering	Ansvarig instans	Behov av SAP
		Jakt	Fiske	Båtliv	Snöskotertrafik	Stugor/muddring	Skogsbruk/jordbruk	Friluftsliv/rekreation	Naturturism	Undervisning			
FI0800145	Isokorpi	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800141	Brymsören	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI1000047	Hautahuhta	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800148	Kivistönmäki	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800016	Kurpanneva	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800086	Lågpett	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI1001006	Mattilansaari	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800151	Metsäkylän metsä	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	LSU	
FI0800089	Miilu	4	4	4	4	4	4	3	4	2	4	MH	
FI0800100	Mäntykangas	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800105	Perämetsä	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	
FI0800155	Porraslamminkangas	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MH	

Bilaga 4. Det centrala innehållet i utlåtandena om översiktsplanen och åtgärderna som utlåtandena har medfört i planens innehåll.

UTLÅTANDE AV	ANMÄRKNING OM PLANEN OCH ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR OM SJÄLVA PLANERINGEN	SVAR PÅ UTLÅTANDET OCH ÅTGÄRDER SOM UTLÅTANDET MEDFÖR I ÖVERSIKTSPLANEN
Etelä-Pohjanmaan liitto	Inget att anmärka.	Inga åtgärder.
Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus	Vid utarbetning av skötsel- och användningsplanen bör särskilt i fråga om naturskyddsområdena på privat mark beaktas ett tillräckligt gott samarbete med markägarna. Vid behov bör man även vara i kontakt med de närmaste grannarna och skogscentralen, även när det gäller iståndsättningsplaneringen. Planering och byggande av serviceutrustning bör riktas till sådana områden där det finns ett verkligt rekreationsanvändningstryck och –behov. Trots att det ligger ett tryck på att planera områdena i Kvarken bör även planeringen av objekt i Mellersta och Södra Österbotten föras framåt. Objektvisa anmärkningar: skötsel- och användningsplaneringen av Paukaneva bör klassificeras som brådiskande, för Katikanluoma i Kauhaneva-Pohjankangas bör i brådiskande ordning göras en naturvårdsplan, för Pässilänvuori bör en skötsel- och användningsplan göras upp och nivån på områdets serviceutrustning höjas.	I samband med planeringen strävar man efter att vara i direkt kontakt med markägarna och intressegrupperna. I vissa områden finns dock väldigt många markägare eller så är markägarförhållandena är outredda (t.ex. samfälliga vattenområden). Då är kungörelse och tidningsannonser och pressmeddelanden det bästa sättet att nå de berörda. Serviceutrustningen anläggs i sådana områden som passar för ändamålet både med avsikt på naturen och uppskattat besökantantal. För Paukaneva utarbetas en skötsel- och användningsplan inom 1-5 år, om finansiering kan ordnas. Även för Katikanluoma kommer det att utarbetas en naturvårdsplan, om finansieringen ordnas. Friluftslederna på Pässilänvuori har förbättrats i samband med utveckling och byggandet av friluftsleden Kurjen kierros. Avsikten är att göra upp åtgärdsplaner för Pässilänvuori inom de närmaste åren. Inga åtgärder.
Etelä-Pohjanmaan TE-keskus, landsbygdsavdelningen	Planeringen bör riktas till objekt, som betjänar allmänheten (rekreationsanvändning, spångar, platser för lägereldar, vindskydd osv.) Landsbygdsavdelningen tycker inte att objekten för iståndsättning av skogar och myrar är mera brådiskande.	Utgångspunkten för planeringen av Natura 2000-områdena är att förena naturskyddet och användningstrycket som området utsätts för. Inga åtgärder.
Metsänomistajien liitto	Vid planering av iståndsättning och annan markanvändning bör man vara i kontakt med de markägare som utsätts för antingen direkta eller indirekta konsekvenser. Att bara informera räcker inte till. I översiktsplanen bör det framhåvas att genomföringen av planerna främjar sysselsättningen på landsbygden och näringar som stöder sig på naturen. Genomföring av planerna ökar också områdenas mångfald och kvalitet, varvid behovet av att skaffa tilläggsområden minskar.	I samband med planeringen strävar man efter att vara i direkt kontakt med markägarna och intressegrupperna. I vissa områden finns dock väldigt många markägare eller markägarförhållandena är outredda (t.ex. samfälliga vattenområden). Då är kungörelse och tidningsannonser och pressmeddelande det bästa sättet att nå de berörda. Inga åtgärder.
Skogsforskningsinstitutet METLA	Av principerna för den deltagande planeringen får man uppfattningen att det främst är fråga om att förmedla information och ordna hörande, trots att deltagande planering innebär att ståndpunkterna och åsikterna som ges även ska beaktas i utarbetningen av planerna. Av prioriteringen av planeringsbehovet framgår inte om klassificeringen och bedömningen grundar sig på miljöcentralens egna avgöranden eller om de utgör en del av de allmänna prioriteringsgrunderna som gäller hela landet.	Utgångspunkten för planeringen av Natura 2000-områdena är att förena naturskyddet och användningstrycket som området utsätts för. Det primära planeringsmålet är således att nå en gynnsam skyddsnivå i skyddsområdena. I mån av möjlighet anpassas således användningstrycket som området är utsatt för till detta mål. Klassificeringen i anslutning till prioriteringen av planeringsbehovet har gjorts i den s.k. tjänstemannaarbetsgruppen, i vilken representanter från miljöcentralen och Forststyrelsen har deltagit. En riksomfattande klassificering fanns tillgänglig endast för fågelvattnen.
Österbottens förbund	Uppföljningsgruppen som har inrättats för att göra upp översiktsplanen bör även ges möjlighet att delta i utarbetningen av noggrannare planer. I planeringen av Natura 2000-områden bör de reserveringar som har gjorts i landskapsplanen beaktas. Den slutliga översiktsplanen bör översättas till svenska.	För att göra upp större planer inrättas en samsamarbetsgrupp, i vilken alla centrala intressegrupper kan delta. Planen översätts till svenska.
Österbottens viltvårdsdistrikt	Viltvårdsdistriktet vill i framtiden vara med framförallt i planeringen som gäller fågelvattnen, t.ex. såsom ledamot i samsamarbetsgruppen. Viltvårdsföreningarna skulle kunna vara med i temagrupperna.	Till samsamarbetsgruppen kallas alla centrala intressegrupper i planeringsområdet, såsom även till temagrupperna. Inga åtgärder.
Svenska Österbottens viltvårdsdistrikt	En skötsel- och användningsplan bör utarbetas för alla Natura 2000-områden där det eventuellt finns behov av att begränsa jakt. Planeringen bör vara så deltagande som möjligt.	Utgångspunkten för planeringen av Natura 2000-områdena är att förena naturskyddet och användningstrycket som områdena utsätts för. Inga åtgärder.

UTLÅTANDE AV	ANMÄRKNING OM PLANEN OCH ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR OM SJÄLVA PLANERINGEN	SVAR PÅ UTLÅTANDET OCH ÅTGÄRDER SOM UTLÅTANDET MEDFÖR I ÖVERSIKTSPLANEN
Skogsägarförbundet	<p>Ekonomiskogar som finns i Natura 2000-områden bör även i framtiden kunna användas för skogsbruk. I dessa fall är det upp till den enskilda markägaren att besluta om planeringsbehovet i sitt område. Vissa skogsbruksuppgifter är inte heller offentliga, vilket bör beaktas vid uppgörande av planen. I översiktsplanen bör det framföras på vilket sätt planeringens sociala, ekonomiska och kulturella konsekvenser tas i beaktande. Markägarna bör informeras om vilka hotade arter som finns på deras områden. Viltvård bör även i framtiden vara möjligt. För Fort Sommarö (Ångesholmen) i Korsholm bör en åtgärdsplan för serviceutrustning utarbetas, eftersom området är utsatt för ett stort rekreativt användningsstryck. Allmän kungörelse av planer bör undvikas. Varje markägare och andra intressegrupper bör kontaktas per brev. En behörig bedömning bör göras upp om genomföring av översiktsplanen.</p>	<p>Avsikten är att i regel verkställa Natura 2000-områdena i Västra Finlands miljöcentrals område som naturskyddsområden i enlighet med naturvårdslagen. Syftet med översiktsplanen är att framföra behovet av att planera Natura 2000-områdena och hur brådskande planeringen är. Planeringen av ett enskilt Natura 2000-område fordrar en bedömning av de sociala, ekonomiska och kulturella konsekvenserna. I mån av möjlighet ges information om platser där det finns hotade arter. Viltvård och jakt begränsas inte, om inte skyddet av någon art eller det stora användningsstrycket på området kräver det. För Fort Sommarö har Forststyrelsen gjort en åtgärdsplan för serviceutrustningen, som även har verkställts. I samband med planeringen strävar man efter att vara i direkt kontakt med markägarna och intressegrupperna. I vissa områden finns dock väldigt många markägare eller så är markägarförhållandena är outredda (t.ex. samfälliga vattenområden). Då är kungörelse och tidningsannonser och pressmeddelanden det bästa sättet att nå de berörda.</p>
Alahärmä kommun	För området Paljakanneva-Åkantmossen bör en skötsel- och användningsplan utarbetas, prioriteringsordning 1.	Områdets karaktär och nuvarande användning skapar inget behov av att utarbeta en skötsel- och användningsplan. Behovet av friluftsled kommer att begrundas i framtiden. För området utarbetas en plan för iståndsättning av myrar. Inga åtgärder.
Alavus stad	När iståndsättnings- och skötselplanerna görs upp bör åsikterna hos vattenområdets ägare och arrenderare beaktas och parterna ges möjlighet att delta i planeringen i ett så tidigt skede som möjligt. När iståndsättningen av myr- och skogsområden planeras bör man se till att markanvändningen på de privata fastigheterna runt myrområdena inte försvåras.	Till den deltagande planeringen kallas alla centrala intressegrupper i planeringsområdet. Utan markägarens medgivande kan åtgärder inte genomföras. Inga åtgärder.
Evijärvi kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Himango kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Ilmajoki kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Storå kommun	Utarbetning och genomföring av planerna får inte medföra kostnader/servitut för markägarna.	Myndigheterna ansvarar för utarbetningen av planen. Inga åtgärder
Jurva kommun	För området av Pässilänvuori bör det utarbetas och verkställas ett lundskötselprogram i enlighet med tidtabellen i utkastet, situationen och behovet i fråga om planer för Isokorpi lundskyddsområde bör utredas.	För Pässilänvuori utarbetas sannolikt en iståndsättnings- och skötselplan år 2009. Det finns inget planeringsbehov för lunden Isokorpi, men utvecklingen av lundvegetationen följs upp. Inga åtgärder.
Kaskö stad	I översiktsplanen bör man ta hänsyn till eventuell fördjupning av havsfarleden samt utveckling av lotsstationen på Sälgrund som turistobjekt.	Dessa aspekter beaktas i noggrannare åtgärdsplaner, i det fall att sådana görs upp för området. Inga åtgärder.
Kauhajoki stad	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Kaustby kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Karleby stad	I tabellen på sidorna 59-60 saknas serviceutrustningen för översvämningsslunden i Bredviken och Storön, för Tankar bör en översiktsplan och en noggrannare skötsel- och användningsplan utarbetas.	I tabellen införs serviceutrustningen för översvämningsslunden i Bredviken och Storön. En skötsel- och användningsplan har gjorts för Tankar som en del av Natura-området Larsmo skärgård. Avsikten är dessutom att göra upp en noggrannare plan för serviceutrustning och skötsel, t.ex. i ett EU-projekt, för Tankar.
Korsnäs kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder

UTLÅTANDE AV	ANMÄRKNING OM PLANEN OCH ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR OM SJÄLVA PLANERINGEN	SVAR PÅ UTLÅTANDET OCH ÅTGÄRDER SOM UTLÅTANDET MEDFÖR I ÖVERSIKTSPLANEN
Kuortane kommun	Vid utarbetning av skötsel- och användningsplaner för vattendrag bör man ta hänsyn till att markanvändningen på de privata fastigheterna runt skyddsområdena inte försvåras.	I planeringen strävar man efter att undvika olägenheter för privata marker. Om olägenheter uppstår, betalas ersättning. Inga åtgärder.
Laihia kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Lappajärvi kommun	För Vanhaneva bör även en åtgärdsplan för serviceutrustningen utarbetas.	Avsikten är inte att utveckla styrd rekreationsanvändning på Vanhaneva.
Lappo kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Lestijärvi kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Larsmo kommun	Serviceutrustningen i Larsmo skärgård bör vidareutvecklas. Staten bör reservera tillräckligt med resurser för skötselåtgärder och uppföljning. Texten om Terra Mare bör korrigeras i enlighet med utlåtandet. Dessutom bör i beskrivningen av objektet även landhöjningen tas upp. I den slutliga planen bör också beskrivningarna av objekten vara översatta till svenska.	Texten om Terra Mare korrigeras och i objektbeskrivningen införs landhöjningen. Översiktsplanen översätts till svenska.
Malax kommun	Användningsplanen för Petalax åmynning som gjordes år 1998 bör uppdateras och beaktas vid utarbetning av andra planer för området. Petalax ådelta är ett viktigt rekreations- och jaktområde.	Inga åtgärder
Korsholms kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Oravais kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Pedersöre kommun	Presentationen av innehållet i översiktsplanen skulle kunna vara mer åskådlig, i vissa fall är bilagorna och tabellerna t.o.m. i konflikt med varandra. Fördelningen av kostnaderna för genomföring av planerna och åtgärderna bör vara klar innan arbetet inleds.	Planeringen och åtgärderna kommer i regel att finansieras av statens anslag. I vissa fall kan arbetet också utföras med finansiering för EU-projekt.
Perho kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Jakobstads stad	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Östermark kommun	För de fortsatta åtgärderna efter översiktsplaneringen av Natura 2000-områdena bör man göra upp noggrannare planer inklusive tidtabeller, om vilka även kommunerna informeras. Dessutom bör de markägare, vars områden gränsar till ett Natura 2000-område eller vars privata vägar används/trafikeras när ett Natura 2000-område istandsätts, informeras per brev om de planer som är på gång.	För planeringen vet man vilken finansiering som står till buds vanligen bara för ett år åt gången, undantag är eventuella EU-projekt. På grund av detta är det svårt att göra en noggrannare tidtabell. Inga åtgärder.
Toholampi kommun	I översiktsplaneringen av Natura 2000-områdena bör man beakta det nya planområdet och det tilläggstryck som det medför för rekreationsanvändningen. I området av Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva bör man utreda möjligheterna att förbättra rekreationsanvändningen.	Området Ritaneva passar inte för styrd rekreationsanvändning. Inga åtgärder.
Nykarleby stad	Behovet av planering och åtgärder på Brymsören bör antecknas. Planen bör omfatta kartmaterial över Naturaområdena i skalan 1:10 000 eller 1:20 000.	Naturtyperna och artbeståndet i området har inte ansetts fordra åtgärder. Att utarbeta kartmaterial är en resursfråga och därför har kartor inte införts i planen. Kommunerna fick en gång i tiden materialet om hörande i anslutning till nätverket Natura 2000, vilket också omfattar objektkartor. Inga åtgärder.
Vasa stad	Inget att anmärka	Inga åtgärder
Gemensamma miljönämnden för Vimpeli och Alajärvi	I området av kommunerna bör ett nätverk av naturstigar byggas för allmänheten. Inget att anmärka om översiktsplanen.	Inga åtgärder
Lillkyro kommun	Inget att anmärka	Inga åtgärder

UTLÅTANDE AV	ANMÄRKNING OM PLANEN OCH ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR OM SJÄLVA PLANERINGEN	SVAR PÅ UTLÅTANDET OCH ÅTGÄRDER SOM UTLÅTANDET MEDFÖR I ÖVERSIKTSPLANEN
Vörå-Maxmo kommun	Kommunens namn är fel i planen, Mickelsörarna ligger i Vörå-Maxmo kommun.	Kommunnamnet korrigeras och kommunen där Mickelsörarna finns är korrekt.
Ylistaro kommun	Skötsel- och användningsplaneringen bör göras så att den inte stör användning av de privatägda fastigheterna i omedelbar närhet av Natura 2000-området (Nättypii) eller Naturaområdena för normal och sedvanlig verksamhet. Planerna bör utarbetas i bättre samförstånd med områdets markägare och andra intressegrupper jämfört med tidigare under Naturplaneringen.	Åtgärderna som framförs i planen kan inte genomföras utan markägarens medgivande. I planeringen strävar man efter att undvika olägenheter för privata marker. Om olägenheter uppstår, betalas ersättning. I planeringen följs principerna för deltagande planering.
Etseri stad	Vid utveckling av friluftsleder önskar staden att områdets vildmarkskaraktär tas i beaktande.	Inga åtgärder